

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PRVA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Peti dan rada
9. oktobar 2018. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Prve sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 82 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 87 narodnih poslanika, odnosno da je prisutno najmanje 84 narodnih poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Dame i gospodo narodni poslanici, pre desetak dana skupštinska većina je usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i u tom zakonu se kaže, između ostalog, da stupanjem na snagu tog zakona, a stupio je na snagu, prestaje da važi Zakon o smanjenju penzija iz 2014. godine.

Pitanje upućujemo predsedniku Vlade Ani Brnabić, a da se konsultuje sa ministrima Zoranom Đorđevićem i Sinišom Malim – ko ih je ovlastio da oni taj zakon ne primenjuju?

Penzioneri, odnosno jedan deo penzionera dobio je penzije koje nisu u skladu sa tim zakonom. Ko je taj u Vladi Republike Srbije koji može da procenjuje koja grupa penzionera treba da dobije penziju u skladu sa tim zakonom, a koja ne može i da li to ne može, znači trajno? Da li to znači, ako dobiju narednog meseca, da će biti uskraćeni za iznos koji bi dobili u ovom mesecu?

Ovih dana smo svedoci kako se ministri u medijima utrkuju, te penzioneri sa najnižim penzijama dobiće, neko kaže jednom, neko dva puta godišnje, neko 5.000 dinara, neko 7.000 dinara. Dakle, vredate inteligenciju tih ljudi, koji ne traže vašu milostinju.

Činjenica jeste da su najniže penzije u Srbiji zastrašujuće male, zastrašujuće, zaista. Mi smo vam lepo govorili da se predloži nov zakon i da se utvrdi način obračuna penzija tako što će najniža penzija biti tolika da od nje može pristojno da se živi, a najviša penzija može biti samo tri puta veća od toga.

Šta mi danas imamo na delu? Dakle, upravo u skladu sa onim što smo mi govorili kada smo vam osporavali onaj član gde ste predvideli da Vlada Republike Srbije određuje usklađivanje penzija, što valjda nigde u svetu ne postoji, što ste iz zakona izbrisali mogućnost povećanja ili smanjenja ili, u svakom slučaju, usklađivanja penzija, rokove i kriterijume i evo, sad, ovo što se ovih dana dešava, odmah, dan ili dva nakon stupanja na snagu ovog zakona, dokazuje se da smo mi srpski radikali apsolutno bili u pravu.

Pre četiri godine, kada je počela ona otimačina penzija, tada je to urađeno zato što je MMF tražio od tadašnje Vlade Republike Srbije da to uradi da bi se poboljšala fiskalna situacija u državi Srbiji itd. I šta imamo danas? Danas već, ili pre dva dana, MMF vam dao novi nalog. Kaže – ovo sad možete da uradite kako god hoćete, a baš se radi kako kome padne na pamet. Ovo što se radi sa isplatom penzije za oktobar nema veze ni sa zakonom, očigledno ima veze samo s tim na koju nogu je ustala premijer Vlade ili ova dva resorna ministra.

Šta vam sad traži MMF? Kaže – svako buduće usklađivanje, i ako to bude povećanje, eventualno, penzije, mora biti linearno. Znači, onaj ko danas ima penziju 120.000 dinara će, kad bi se, recimo, desilo da se Vlada odluči da penzije poveća za 10%, na primer pred izbore, to znači da bi taj ko ima 120.000 dinara dobio još 12.000 dinara povećanje penzije, a onaj ko danas ima 12.000 dinara, dobio bi 1.200 dinara. Znači, i dalje bi najniža penzija bila otprilike onolika koliko bi bilo povećanje za tu najveću penziju.

Loše radite. Ne poštujete zakon i zaista pitamo još jedanput predlagače ovog zakona – kako sebi dozvoljavaju da zakon, kakav god je, nakaradan kakav jeste, ovaj koji ste usvojili pre 10 dana, ali, ko je taj i odakle crpe ovlašćenja Ana Brnabić, Siniša Mali i Zoran Đorđević da oni taj takav nakaradan zakon ne primenjuju? Ne mogu oni da biraju selektivno kome će na koji način biti isplaćena penzija.

Istina, ovo što je urađeno, što ste vi iz skupštinske većine prihvatili, prihvatanjem ovog zakona, samo govori o tome kakva će papazjanija u isplati penzija biti ubuduće. I u pravu smo, nažalost...

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Moje prvo pitanje ide na adresu Ministarstva privrede i tiče se jedne investicije, jedne od brojnih investicija koje su svečano i pobedonosno najavljene u privredi Srbije, bangladeške firme, odnosno firma iz Bangladeša koja je otvorila svoj pogon u Somboru, tekstilne industrije, dobila je subvenciju od 3,4 miliona evra. Najavljeno 1.000 radnih mesta ili preko 1.000 radnih mesta da će se otvoriti, a od toga, kako sada stoje stvari, i kako moje poslednje informacije kažu, nema ništa. Nikad nije radilo više od 100-200 radnika, plate ne primaju, račun je u blokadi. Dakle, firma je *Pretty Sweaters Group*.

Moje pitanje se odnosi na taj problem, mada je to samo jedan u moru tih slučajeva, gde se pobednički, trijumfalno otvaraju pogoni, a onda kada se neslavno zatvaraju, o tome više niko ili malo ko piše ili govori. Dakle, prosto informacija o tom slučaju. Naravno, to ne mora da bude smak sveta ako je pojedinačni izuzetak ili slučaj, ali moje informacije kažu da to, nažalost, nije tako. Dakle, mnogo je takvih slučajeva da se te tako slavno otvorene i najavljene investicije neslavno završavaju. Te strane investicije još donirane našim sredstvima, pri čemu, naglašavam, reč je o tekstilnoj industriji po kojoj je Sombor bio poznat, a mi smo zatvorili domaće firme od Sombora, preko Ivanjice, do Novog Pazara, da bismo otvarali ili čak sponzorovali, donirali otvaranje ovih privatnih stranih investicija koje, kada istekne rok na koji su po ugovoru obavezne, obično nestaju u vidu lastinog repa.

Znači, nisu to avioni, motori, čipovi, nego tekstilna industrija. Za to nam bar nije bilo neophodno strano znanje i pamet iz Bangladeša ili sa Filipina.

Moje drugo pitanje ide na adresu Ministarstva spoljnih poslova i vrlo je konkretno. Glasi – da li Ministarstvo spoljnih poslova ima informaciju i zašto je krije ako ima, ako je nema zašto nema, kakav je stav Ruske Federacije prema temi razgraničenja na Kosovu i Metohiji?

Dakle, naša javnost je upoznata široko i svakog dana se spekuliše u javnosti koji zapadni centar moći podržava tu ideju, koji se opire, pa znamo da je Nemačka protiv, da Angela Merkel ima rezerve, pa se onda, navodno, te rezerve krune, pa se angažuju neki lobisti, kažu čak i Toni Bler, ali ne ulazi se u to da li je to on ili neko drugi, svedjedno, da omekšaju taj stav Nemačke. Ali se upadljivo čuti šta naš zvanično najbliži spoljnopolitički partner Rusija misli o tome. Šta je na tu temu rečeno Aleksandru Vučiću, predsedniku Vučiću, kada

je razgovarao sa Vladimirom Putinom u Rusiji? Da li je to uopšte bila tema? Da li je gospodinu Dačiću, ministru spoljnih poslova, nešto o tome govorio njegov kolega Sergej Lavrov prilikom njihovih brojnih susreta u poslednje vreme?

Dakle, kakav je stav Ruske Federacije? Da li smo upoznati, da li je naše ministarstvo spoljnih poslova upoznato sa tim stavom i šta misli o tome? Ako nije, čudno je da nije, ako jeste, zašto se taj stav, rekao bih, krije od domaće javnosti?

Imao bih još pitanja, ali, evo, častiću ovaj minut i po radi uštede i efikasnosti rada Skupštine. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani, postavljam pitanje predsednici Vlade Republike Srbije gospođi Brnabić. Pre nekoliko dana učestvovala je na jednom tzv. bezbednosnom kvorumu koji je organizovala Nacionalna avangarda, organizacija za koju se ne zna pouzdano ko je finansira i za koju se pouzdano ne zna ko stoji iza nje.

Na jednoj od sesija pred predsednicom Vlade Republike Srbije gospođom Brnabić čovek koji je došao iz BIA, koji je visoko pozicioniran u istoj, Marko Parezanović rekao je sledeće – da je najintenzivnija pretnja Srbiji prikrivena od delovanja spoljnog faktora koji najčešće koristi mehanizme svojih specijalnih službi. Na taj način se vrše određene zloupotrebe i stavljaju se u funkciju pojedinci iz redova opozicionih političkih partija, pojedini delovi medija, nevladinog sektora, a svi zajedno utiču na sindikate.

(Aleksandar Martinović: Sve je tačno.)

Pošto gospodin Martinović kaže da je sve tačno, ja bih pitao gospođu Anu Brnabić da nam ona kaže imena i prezimena iz BIA, koji su to opozicionari koji predstavljaju opasnost po Republiku Srbiju i njenu bezbednost. U kojim strankama se tačno oni nalaze? Da li se prisluškuju? Da li se prate?

Želimo da znamo na osnovu čega neko iz Nacionalne avangarde i BIA tvrdi da je loš uticaj na Srbiju od strane pojedinaca iz opozicije, a da se sa druge strane apsolutno dopušta jedna organizacija koju je formirao gospodin Uzelac, koji je na Bezbednosno-diplomatskoj akademiji u Moskvi finansiran od strane Ministarstva unutrašnjih i spoljašnjih poslova Ruske federacije? Kako to nije uticaj spoljnog faktora na Srbiju, a jeste uticaj spoljnog faktora na Srbiju ako ste opozicija u Srbiji?

Želim da mi gospođa Brnabić odgovori, koja je sedela u tom trenutku pored Parezanovića, zbog čega je ćutala i zašto se prećutno saglasila sa njim, zato što građani imaju prava da znaju otkud ovakav način borbe od strane vladajućeg režima prema opoziciji, koji nas vraća u devedesete godine.

Moje drugo pitanje jeste za tužiteljku Višeg javnog tužilaštva, takođe za sve ministre u Vladi, uključujući i gospođu Brnabić. Nataša Krivokapić, tužiteljka Višeg tužilaštva koja je postupala u predmetu Savamala, koja je postupala u predmetu Helikopter, svi znamo kako se Tužilaštvo sramotno ponelo prema tim predmetima, izjavila je, dobro zapamtite to ime – Nataša Krivokapić, izjavila je da je izgubljena krivična prijava protiv Nikole Šešelja koji je pretio smrću Đorđu Žujoviću, javno, sakupljao novac kao nagradu ako mu se nešto dogodi i ako ga neko „skrati za glavu“.

Ta ista tužiteljka Nataša Krivokapić, koja je učestvovala u svim ovim predmetima, sada tvrdi da je izgubljena krivična prijava protiv Nikole Šešelja. Dakle, zbog čega je ta osoba i dalje na svom poslu? Zbog čega ta osoba i dalje obavlja tako važnu funkciju i ulogu u ovoj zemlji?

Đorđe Žujović je, inače, jedan od zaposlenih u ovoj skupštini i ne bi apsolutno bilo zgoreg da se makar jednom u ovoj sali pokaže elementarna solidarnost prema zaposlenom u Skupštini Republike Srbije. Preti mu se smrću javno, a Nataša Krivokapić koja je postupala u predmetima ponavljam, Savamala i Helikopter, očigledno gubi krivičnu prijavu i ne želi apsolutno da po službenoj dužnosti postupa u ovom slučaju. To je sramota i želim da Ana Brnabić i tu odgovori.

Pod broj jedan – zbog čega se opozicija smatra neprijateljskim faktorom u zemlji i pod broj dva – zbog čega je Nataša Krivokapić i dalje na svom poslu? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Žika Gojković.

Izvolite.

ŽIKA GOJKOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, ja ću da pročitam moje pitanje da bih uspeo što više pitanja da postavim.

Moje prvo pitanje, tačnije predlog ide premijeru. Obraćam mu se u ime Pokreta obnove Kraljevine Srbije sa inicijativom da u okviru svojih nadležnosti razmotrite mogućnost za podizanje spomenika knezu Pavlu i viteškom kralju ujedinitelju Aleksandru Prvom Karađorđeviću, i da na godišnjicu atentata na kralja Aleksandra Prvog Karađorđevića, koji je na današnji dan ubijen u Marselju, Pokret obnove Kraljevine Srbije poziva gradsku vlast, a i premijera, da donesu odluku o dugo čekanom postavljanju spomenika jednom od najvećih srpskih vladara. Nema boljeg načina da obeležimo stogodišnjicu Velikog rata nego da spomenikom odamo počast onome koji je ujedinio sve Srbe u jednu državu.

Viteški kralj ujedinitelj bio je vrhovni komandant srpske vojske u Velikom ratu i stvorio je državu veću od Dušanovog carstva. Srbija, Jugoslavija je u vreme njegove vladavine imala snažan industrijski zamah i reformisanu poljoprivredu. Imala je jakog seljaka i jako građansko društvo. U Parizu već

osam decenija stoji ponosno njegov spomenik, a vreme je da se ovom velikanu postavi dostojno obeležje i u našoj prestonici.

Slična inicijativa je i kada je u pitanju knez Pavle. Knez Pavle je bio jedan od najsposobnijih, najumnijih i najobrazovanijih ljudi, Srba u našoj istoriji. Ujedno je bio i dalekovid diplomata, koji bi, da nije nedemokratski, nasilnim putem i neodgovornim, izdajničkim vojnim pučem svrgnut sa vlasti, omogućio Jugoslaviji da zadrži vojnu neutralnost tokom Drugog svetskog rata i time bi se izbegle ogromne žrtve stradanja i razaranja. Ne bi bila stvorena Nezavisna Država Hrvatska, a samim tim bili bi spaseni životi preko milion Srba. Bio bi izbegnut bratoubilački rat između četnika i partizana, a time i podele koje, nažalost, i dan-danas postoje.

Knez Pavle je od beogradske kasabe napravio modernu metropolu. Ostavio je brojne muzeje, građevine i neprocenjiva umetnička dela svom narodu. Smatram da je ovo jedan od najlepših načina da se odužimo ovoj dvojici velikih Srba i u to vreme najpoštovanijih ljudi kako u Srbiji, tako u Evropi i u svetu.

Moje drugo poslaničko pitanje postavljam Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, isto i Ministarstvu finansija. Obraćam se u ime pokreta koji predstavljam sa inicijativom da u okviru svojih nadležnosti razmotrite mogućnost da i deci koja primaju dečiji dodatak, obezbedite besplatne udžbenike. Želim da kažem da je sadašnji ministar kojeg imamo, ministar prosvete, po mom ličnom mišljenju najbolji ministar kojeg smo imali od početka višestranačja, i verujem da će ovaj predlog ozbiljno razmotriti.

Pokret obnove Kraljevine Srbije smatra da država mora da obezbedi neophodna sredstva kako bi roditeljima olakšala troškove obaveznog osnovnog školovanja, kao i srednjeg obrazovanja za svako dete koje prima dečiji dodatak, jer isti već ukazuje na težak materijalni položaj porodice.

Takođe, Ministarstvo treba da utiče na nastavni kadar da se usagласi oko dugoročnog plana i programa za školske predmete, umesto što se on menja gotovo svake školske godine i predstavlja ogromne probleme roditeljima jer to zahteva i nabavku novih udžbenika, a čime bi se učenicima olakšala kupovina ili nasleđivanje polovnih udžbenika od starijih generacija koje pohađaju istu školu.

Za vreme Kraljevine Srbije se ulagalo u obrazovanje. Osnovane su prestižne kulturno-obrazovne institucije poput Matice srpske, SANU i drugih, podignute su najstarije škole i univerziteti u našoj zemlji. Neophodno je nastaviti tu tradiciju stvarajući što bolje uslove za školovanje naše dece u našoj otadžbini.

Moje poslednje pitanje, obraćam se Ministarstvu privrede. Sadašnje subvencije su isuviše male da bi se započeo neki ozbiljan posao. Ljudi koji

imaju želju i viziju i vreme da stvore nova radna mesta moraju imati veću podršku zemlje čijoj privredi doprinose.

Smatramo da bi država, umesto što izdvaja prevelik novac za strane investitore, to jeste dobro, ali smatramo da je preveliko, trebalo više da se posveti pomoći mladim privrednicima u pokretanju sopstvenog biznisa, jer su ti ljudi najveći gubitnici u tranziciji.

U Republici Srbiji ima dosta kreativnih mladih ljudi kojima je potrebno dati neku stimulaciju da posle završenih studija pokrenu sopstveni biznis, a ne da čekaju na posao u nekoj firmi ili da traže van granica svoje zemlje. Evo, završavam. Imajući sve ovo u vidu što sam rekao, nadam se da će moji predlozi, moja pitanja biti ozbiljno shvaćena. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Jovan Jovanović.

Izvolite.

JOVAN JOVANOVIĆ: Hvala.

Zbog značaja pitanja, prvo pitanje upućujem, isto pitanje kao i gospodin Božović, predsedniku, predsednici Vlade, ministru unutrašnjih poslova i direktoru BIA.

Govoreći prošle nedelje na Konferenciji „Ka bezbednijoj Srbiji“, predstavnik BIA Marko Parezanović rekao je da najintenzivniju pretnju Srbiji predstavlja prikriveno delovanje spoljnog faktora, koji najčešće koristi mehanizme svojih specijalnih službi, a kao saradnike tih službi, koje su stavili u neku destruktivnu i subverzivnu funkciju, naveo je pojedince iz redova opozicionih političkih partija, pojedine delove medija, nevladinog sektora, kao i sindikata.

Postavlja se pitanje kako je moguće da se ovako nešto dešava, kao i o službama kojih zemalja je reč, kada, ako je verovati predsedniku Republike, nikada u istoriji nismo imali bolje odnose sa svim onim državama koje imaju najorganizovanije službe, kao što su Rusija, Kina, SAD, Nemačka, Velika Britanija, Francuska, Izrael, Turska, zatim i sa susedima Mađarskom, Rumunijom i Bugarskom. Ili možda, ipak, odnosi sa tim zemljama nisu tako dobri kao što ih predstavnici vlasti prikazuju.

Pitam takođe – koji su to opozicioni političari, mediji, nevladine organizacije i sindikati koji su meta prikrivenog delovanja? Mislim da bi ipak BIA trebalo da se, pre svega, pozabavi onima koji imaju stvarno moć i uticaj u državi u poslednjih šest godina, a neki mnogo duže od toga, a ne onima koje vlast naziva žalosnim ostacima opozicije, jer ako takvi ostaci mogu da destabilizuju zemlju, onda bi zaista trebalo da budemo ozbiljno zabrinuti za njenu budućnost.

Osim toga, tražim objašnjenje zašto su naši najviši državni zvaničnici pristali da učestvuju na skupu koji je organizovala jedna dosada nepoznata

organizacija kakva je Nacionalna avangarda. Čim neko za sebe kaže da je avangarda, taj misli da vidi bolje, kao i da ima veća prava nego drugi, a samim tim što je ta avangarda nacionalna, govori ko bi imao ta veća prava.

Zašto su naši najviši državni zvaničnici učestvovali na skupu takve organizacije koja, prema njihovim rečima, neguje arheofuturistički pristup poimanja nacionalne ideje i najavljuje marš nacionalnog kruga, čiji su oni, naravno, deo, kroz institucije.

Da rezimiram, izjava gospodina Parezanovića, predstavnika BIA, kojeg su neki odmilja već počeli da zovu Ilija Čvorović, neodoljivo podseća na retoriku devedesetih godina prošlog veka. Njegove reči mogu da se shvate kao pretnja svima onima koji misle drugačije od aktuelne vlasti, što je nedopustivo, te pitam direktora BIA, kao i ostale prethodno navedene najviše državne zvaničnike da li će nešto preduzeti po pitanju izjave službenika ove agencije.

Sledeće pitanje upućujem ministarki saobraćaja Zorani Mihajlović – kada će neko konačno odgovarati za stalna kašnjenja i neprofesionalizam na izgradnji Koridora 10? Posle rušenja potpornog zida u Grdeličkoj klisuri mogli smo, ne daj bože, da prisustvujemo i rušenju vijadukta na obilaznici oko Čačka. Naime, samo nedelju dana pre nego što je preko vijadukta trebalo u punom kapacitetu da bude pušten saobraćaj, što bi ionako bilo kašnjenje duže od mesec i po dana, a radovi na sanaciji su inače počeli još sredinom maja, primećeno je da postoji napuklina na jednom od potpornih stubova. Kako je to uopšte moguće? Ukoliko niko od onih za izgradnju Koridora 10 nije odgovoran za sve dosadašnje katastrofalne propuste, onda bi ministarka konačno morala sama da preuzme odgovornost.

Naredno pitanje upućujem predsednici Vlade i ministru spoljnih poslova – na čiju je inicijativu, bez ikakve analize, prošle godine u avgustu Vlada donela odluku o ukidanju viznog režima sa Iranom, a onda posle jakih, rekao bih, opravdanih pritisaka iz Evropske unije, navrat-nanos, opet bez odgovarajućih analiza i posledica, na jučerašnjoj sednici ta ista Vlada ukinula prethodnu odluku i ponovo uvela vize državljanima ove zemlje. Ovakvo neodgovorno ponašanje samo je dodatno narušilo međunarodni ugled Srbije, jer je napravljena dvostruka šteta. Prvo prema Evropskoj uniji, a sada prema Iranu.

Konačno, pitanje za predsednicu Vlade, ministra kulture, ministra privrede i ministra finansija. Naime, u javnost su procurele informacije da će država tokom ovog meseca prodati pravno nepostojeću agenciju Tanjug, kao i da će se, pošto agencija nema imovinu, a ima dugove, najverovatnije prodati njen brend.

Pitam – kada će Vlada da izađe sa detaljima prodaje, a to bi trebalo da učini što pre, jer bi na potencijalne kupce negativno mogle da utiču ove glasine, odnosno neizvesnost?

Pitam takođe – koliko sredstava Tanjug prima iz budžeta Republike Srbije, odnosno od ministarstva državnih institucija za vesti koje emituje, kao i koliko novca Tanjug duguje državnim organima, a pre svega po osnovu neplaćenih poreza, odnosno kojom imovinom, na koji način i po kom osnovu njom raspolaže? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, i poštovani građani Srbije, pomaže Bog svima!

Želeo bih pre svega da postavim pitanje predsedniku Vlade, ministru pravde i guverneru Narodne banke Srbije. Da li je tačno da je Vrhovni kasacioni sud potvrdio da banke u Srbiji godinama nezakonito naplaćuju troškove obrade kredita, tj. da banke ovaj trošak mogu da naplate samo ako je on realan i ako je korisnik o njemu prethodno jasno i nedvosmisleno informisan, što nije bio slučaj, a ne da to naplaćuju u procentualnom iznosu od ukupne visine kredita, kao što je bio slučaj? Da li su po ovom osnovu banke opljačkale građane Srbije u visini od više desetina miliona evra i da li građani sada mogu da pred sudovima potražuju povraćaj ovog novca sa zateznom kamatom, jer nema zastarelosti ovih sporova? Šta će Vlada Republike Srbije učiniti da bankama oduzme ovaj ekstraprofit zarađen na pljački građana Srbije?

Sledeća pitanja idu ministru poljoprivrede u Vladi Republike Srbije.

Pod jedan, da li je tačno da će od 1. januara 2019. godine srpski seljaci morati da vode knjige i plaćaju knjigovođe?

Pod dva, zašto srpski seljaci plaćaju televizijsku pretplatu na električnim brojlilima u proizvodnim objektima poput farmi, hladnjača, sušara, bunara i slično?

Pod tri, kada će Vlada smanjiti cenu goriva u Srbiji kao što je obećala, i ukinuti PDV i akcizu na dizel-gorivo namenjeno poljoprivrednoj proizvodnji?

Pod četiri, kako da naši seljaci prodaju bilo šta kad vi sve uvozite? U ovu zemlju se uvozi krompir, mleko, meso, pasulj, luk, paradajz, jagode, maline i sva druga roba široke potrošnje. Zašto ne zaštitite domaću proizvodnju uvođenjem prelevmana, tj. vancarinskih mera zaštite na uvoz poljoprivrednih proizvoda, koji se inače uvoze najčešće po raznim subvencionisanim i damping cenama, a sve ovo da zaštitite domaću robu i domaćeg proizvođača. Imate mogućnost čak i po Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom iz 2008. godine, i to u čl. 32, 33, 40. i 41. Pravo pitanje je – zašto to ne radite? Zašto štitite uvoznički lobi i uništavate domaćeg proizvođača?

Pod pet, da li vlast u ovoj državi planira da budemo deponija za svu robu iz Evropske unije, pa i hranu? Kada ćemo znati kakvu hranu jedemo? Kada će početi sa radom akreditovane laboratorije za kontrolu mleka, mesa, voća, povrća, ribe, jaja i sličnog ili je nekome u interesu u ovoj državi da nema

kontrole i da naši građani jedu hranu sumnjivog porekla, dok se uvoznički lobi enormno bogati nauštrb poljoprivrednih proizvođača i zdravstvene bezbednosti građana Srbije?

Pod šest, kada ćete da vratite agrarni budžet na zakonski minimum od 5%? Samo u ovoj godini zakinuli ste poljoprivredne proizvođače za 10 milijardi dinara i svake godine imamo značajno smanjenje budžeta za poljoprivredu, a isplata ionako malih i jadnih subvencija redovno kasni.

Pod sedam, da li ova vlast želi bogatog, zdravog i nezavisnog seljaka koji radi na svojoj farmi i voćnjaku ili njivi za 1.000 do 1.200 evra, ili želi poniženog, socijalno i ekonomski ugroženog seljaka koji treba da radi kod stranaca za 250 evra?

Pod osam, zašto ne subvencionišemo mlade bračne parove koji žive na selu ili koji žele da se vrate da žive na selu sa 10.000 evra, a ne da te naše pare poklanjamo strancima koji dolaze u Srbiju?

Pod devet, kada će poljoprivredni proizvođači moći da znaju cenu svojih poljoprivrednih proizvoda, dakle, da im bude garantovani i cena i otkup, a ne kao što je trenutna situacija u ovoj vašoj tržišnoj ekonomiji takozvanoj, da zapravo politička mafija u saradnji sa uvozničko-izvozničkim lobijem kreira cene i da imamo katastrofalnu situaciju da, recimo, proizvođači malina još uvek ne znaju cenu proizvoda za ovu 2018. godinu?

Na kraju, pod deset, da li je moguće da niste svesni propasti srpskog sela i seljaka sa padom svih cena poljoprivrednih proizvoda ove godine i nemogućnošću da uopšte oni pokrenu proizvodnju za sledeću godinu? Vrlo konkretno pitanje – kako će ministar poljoprivrede reagovati na jedan ogroman problem koji se pojavio u Šumadiji za srpske seljake? Naime, da li ste čuli za samoubistvo velikog otkupljiivača firme „Agro Rođa“ iz Glibovca u Smederevskoj Palanci, koji je ostao dužan milione stotinama i hiljadama poljoprivrednih proizvođača u Šumadiji, a posebno Smederevskoj Palanci, Mladenovcu i Topoli? Da li će ovi ljudi biti oštećeni i da li će se naći način da im se vrati ono što im je ovaj veliki otkupljiivač uzeo? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Prvo pitanje upućujem ministru zdravlja i pitam – da li će u Srbiji i odraslim pacijentima koji boluju od retke bolesti koja se zove mukopolisaharidoza biti dostupan lek „vimizim“ na račun Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje? Trenutno je u Srbiji registrovano 12 odraslih osoba koje boluju od ove retke bolesti, ali od jula lekove dobijaju samo pacijenti do 18 godina starosti. Mi u Novom Sadu imamo dva odrasla pacijenta koji čekaju

na ovaj lek. Prema informacijama iz medija terapija košta čak 400.000 evra godišnje po pacijentu.

Drugo pitanje upućujem ministarki građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. Naime, u odgovoru koji je poslala Narodnoj skupštini 19. aprila navedeno je da će ugovor o koncesiji Aerodroma „Nikola Tesla“ sa koncesionarom, francuskom kompanijom „Vansi“, biti objavljen kada, pod jedan – koncesionar dobije sertifikat aerodromskog operatera i pod dva – nakon ispunjenja „svih obaveza i Vansi erports Srbija d.o.o. i Republike Srbije“.

U odgovoru koji je ministarka poslala Narodnoj skupštini 15. maja navodi se da će Ugovor o koncesiji biti objavljen kada koncesioni partner dobije sertifikat aerodromskog operatera i kada uplati jednokratnu koncesionu naknadu. Dakle, u mesec dana kasnije poslatom odgovoru, kao preduslov za obelodanjivanje ugovora ne spominje se ispunjenje svih obaveza od strane Republike Srbije, pa pitamo – šta je tačno kriterijum da ugovor bude obelodanjen? Uplata koncesione naknade i sertifikat aerodromskog operatera za koncesionara ili i da Republika Srbija ispuni sve svoje obaveze predviđene ugovorom, kako je eksplicitno u odgovoru na ranije postavljeno poslaničko pitanje ministarka navela?

Dodatno, u odgovoru koji je poslat 15. maja od strane ministarke Mihajlović navodi se i šta su poslovni ciljevi koncesionog aranžmana, da se aerodrom tržišno pozicionira kao regionalni lider za transferni i tranzitni saobraćaj, za šta je koncesionar potreban, koji kao upravljač velikom mrežom od 37 aerodroma treba da finansira neophodne investicije i da velikim kompanijama ponudi neke posebne pogodnosti kako bi te velike kompanije privukao ovamo, ali se isto tako navodi u tom odgovoru da radi zaštite od konkurencije u „modernom i povezanom poslovnom svetu, a kako konkurencija ne bi došla do saznanja o načinu na koji se planira uspeh ovog poslovnog poduhvata, delovi ugovora koji sadrže poslovni plan na 25 godina neće biti obelodanjeni za sve vreme trajanja koncesije“, tako da pitamo – šta će i kada tačno biti obelodanjeno i stavljeno na uvid javnosti i na koji način će javnost iz tih dokumenata biti uverena da je izabrani aranžman kojim se javna imovina i javni interes poveravaju privatnom operateru na 25 godina zaista najbolje moguće rešenje i zaista ima šanse da bude profitabilan?

Ja ću podsetiti, već smo u ovoj skupštini pitali – transparentnost. Srbija je dobila sudsko rešenje kojim sud nalaže Ministarstvu da ugovor obelodani. Do dana današnjeg, po rešenju suda, Ministarstvo taj ugovor nije obelodanilo. Na komisiji za javno-privatna partnerstva nikad nismo videli koncesionu studiju iz koje će se, zaista, zaključiti da je koncesija najbolji aranžman za razvoj našeg najvećeg aerodroma i da, zaista, takav aranžman ima šanse da bude profitabilan.

Dodatno, u ranije dostavljenom odgovoru ministarka je navela i da se za zatvaranje finansijskog dela aranžmana, kao jednog od preduslova da ugovor

bude obelodanjen, čekaju odobrenja Evropske investicione banke, Evropske banke za obnovu i razvoj i *IFC*-a, jer te institucije finansiraju aranžman. Zanima nas šta i koliko finansira koncesionar iz svojih sredstava, a šta i koliko će se finansirati iz kredita ovih institucija i ko daje garancije da će koncesionar ispuniti obaveze prema ovim međunarodnim kreditorima tokom predstojećih 25 godina koncesije, jer 25 godina je jako dug period za kreiranje poslovnih planova. Mnoge okolnosti mogu da se promene i planovi mogu da se pokvare. Interesuju nas, recimo, i penali u slučaju raskida ugovora pre isteka roka na koji se aerodrom daje u koncesiju. Šta ako do raskida dođe u slučaju više sile za koju odgovornost ne može biti atribuirana nijednoj od ugovornih strana i slične klauzule, a sve to kako bismo se uverili da je javni interes i javni novac zaista maksimalno zaštićen od neuspeha ovog poslovnog poduhvata, ukoliko, recimo, Vlada Republike Srbije tom poslovnom poduhvatu ne doprinese? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Juče je predstavnik Prištine Tači rekao da oni nemaju nikakvu nameru da ispune deo Briselskog sporazuma koji govori o zajednici srpskih opština i da, praktično, nemaju nameru da zajednici srpskih opština, kao što to kaže Briselski sporazum, daju bilo kakve izvršne nadležnosti.

Pitanje za ministra spoljnih poslova Ivicu Dačića, koji je pre šest godina zajedno sa Aleksandrom Vučićem potpisao sa predstavnicima Prištine Briselski sporazum – o čemu dalje razgovaramo sa predstavnicima Prištine? Ako je Sporazum potpisan, a jeste pre šest godina, država Srbija je ispunila sve tačke tog sporazuma i praktično se povukla sa teritorije Kosova i Metohije. Povukla je sve svoje institucije, ispunila sve tačke, dok Priština nije ispunila ni jednu jedinu. Pitanje je – šta dalje razgovaramo sa njima? Pokret Dosta je bilo je uputio predlog zvanični Vladi Republike Srbije da zamrzne dalje pregovore sa Prištinom dok ne ispune ono na šta su se obavezali. Priznaćete, potpuno je besmisleno pregovarati sa nekim o bilo čemu, a da taj neko ne ispunjava ono što je dogovoreno, evo, već šestu godinu.

Znači, ovaj predlog je razuman i racionalan. Ovo je nešto što bi svi morali da razumeju. Svi u svetu su razumeli i to je jedan dobar potez kojim bi se zaštitili interesi Republike Srbije zato što je Srbiji potrebno da se oformi zajednica srpskih opština da bi se zaštitilo nealbansko stanovništvo, posebno južno od Ibra, gde je i većina Srba na Kosovu.

Zatim, drugo pitanje ide Vladi Republike Srbije, predsedniku Republike Srbije i predsednici Narodne skupštine. Naime, Pokret Dosta je bilo je uputio jedan predlog zakona o Kosovu i Metohiji i želimo da razgovaramo o tom nacrtu zakona koji, praktično, rešava poziciju Republike Srbije u odnosu na pitanje

Kosova i Metohije. Građane Srbije već, praktično, dnevno bombarduju razne novine koje su bliske vlasti o tome kako je Kosovo izgubljeno, da nam pretna najezda Albanaca do Vranja, da nam je Kosovo kamen oko vrata i da treba da ga odsečemo i da treba da pristupimo Evropskoj uniji i da će nam tamo, kada odsečemo Kosovo, procvetati ruže.

Na sve ovo Matija Bećković je rekao par jako dobrih i jakih rečenica koje kažu – ako Kosovo nije naše, zašto od nas traže da im ga damo? Ako je njihovo, zašto ga otimaju? A ako već mogu da ga otmu, ne znam što se toliko ustručavaju. Ovo bi trebalo jasno da nam kaže da, naravno, ne može tek tako da se Kosovo odvoji od Srbije. Postoji Rezolucija 1244 koja jasno kaže da je Kosovo i Metohija sastavni deo Srbije na kom je protektorat Ujedinjenih nacija.

Nemačka upravlja Balkanom već duže od deset godina i američke demokrate su dolaskom Obame i Klintonove na vlast pre deset godina, praktično, predale Nemačkoj ceo Balkan, i nemački interes je, praktično, pravnoobavezujući sporazum sa Prištinom. Jedan od glavnih argumenata koji se navodi jeste da Srbija ima ustav koji ne važi na celoj teritoriji jer se ne znaju naše granice. Naravno, granice naše se znaju. One su definisane i našim ustavom i međunarodnim pravom, Rezolucijom 1244, međutim, Srbija bi trebalo da skloni sa stola ovaj argument da naš ustav ne važi na celoj teritoriji Republike Srbije.

Ovaj zakon koji smo predložili, zakon o Kosovu i Metohiji, može bez promene Ustava, ukrštanjem našeg ustava i Rezolucije 1244, koristeći model odnosa Danske i Farskih ostrva da, praktično, reši pitanje statusa i definiše dalju pregovaračku poziciju Srbije u vezi Kosova i Metohije.

Da podsetim građane, Danska je članica Evropske unije, ima deo teritorije koju čine su Farska Ostrva, koja su sama proglasila nezavisnost u referendumu, međutim, to im ne daje stolicu u Ujedinjenim nacijama. Građani Farskih Ostrva, zamislite, nisu ni građani Danske, niti su članovi Evropske unije, a i dalje su sastavni deo Danske. Srbija može ovaj model da primeni da bi, praktično, rešila sva sporna pitanja u vezi Kosova i Metohije za građane koji žive dole. Naš zakon rešava pitanje državljanstva, pitanje ličnih karata, Predlog zakona rešava sve odnose i ostaju sporne stvari kao što su kulturni spomenici, kao što je imovina Republike Srbije na Kosovu, o čemu bi trebalo da se pregovara.

Pitanje je zašto Vlada, predsednik i Narodna skupština ne žele da razgovaraju, da imamo unutrašnji dijalog, recimo, o ovakvom jednom zakonskom predlogu. Uputili smo vam ga, očekujemo odgovor. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Snežana Paunović.

Izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvažene kolege narodni poslanici, na jednoj od sednica Narodne skupštine na prolećnom zasedanju, preciznije u maju ove godine, usvojene su izmene i dopune Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima kojim su, pored ostalog, tretirana i pitanja rada auto-škola i uslova za polaganje vozačkih ispita. Na osnovu Zakona sačinjen je i podzakonski akt, Pravilnik za auto-škole kojim se od ovih organizacija traži ispunjenje dodatnih uslova u pogledu kvaliteta vozila za obuku vozača i jedna od važnijih izmena je da vozilo za obuku vozača mora imati ABS kočioni sistem ali i da se poligoni za obuku moraju prilagoditi, što je veliki problem za auto-škole koje se nalaze na teritoriji grada Beograda, iz prostog razloga jer se radi o prostorima koji su uglavnom parkinzi prilagođeni za obuku vozača.

Prema naknadno izvršenim anketama smatra se da čak 37,8% auto-škola ne može da ispuni ove uslove u roku utvrđenom Zakonom i Pravilnikom i samim tim se dovodi u pitanje rad i opstanak ovih auto-škola, čime veći broj zaposlenih može ostati bez posla. Kako bi se predupredio ovaj problem, moje pitanje za ministra unutrašnjih poslova, nadležnog za sprovođenje ovog zakona, a to je – da li se, eventualno, razmatra mogućnost produženja rokova za prilagođavanje auto-škola novim standardima kako bi se izbeglo zatvaranje više od trećine auto-škola, jer samo prilagođavanje kočionih sistema predstavlja značajne investicije za auto-škole, a da ne govorim o ostalim prilagođavanjima i adaptacijama koje moraju biti sprovedene? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, dirnut sam govorom Saše „Rasulovića“ i njegovom brigom za Kosovo i Metohiju, pa je moje prvo pitanje vezano za to – da li je tačno da je Saša Radulović, u narodu poznatiji kao Saša Kradulović, 2008. godine 17. februara, na dan donošenja deklaracije o kosovskoj nezavisnosti, boravio u SAD-u i u njihovim medijima toplo podržavao albansku nezavisnost? Znači, da li je tačno i da li postoje saznanja u Ministarstvu spoljnih poslova da se to desilo i da je pomenuti gospodin bio tamo?

Drugo moje pitanje je za Poresku upravu, za Ministarstvo finansija, da mi odgovore – koliko je Balša Božović platio poreza na prihode građana 2017. i 2018. godine jer je u javnosti poznato da je, recimo, letovao u januaru, zapamtite, letovao u januaru, oni vole zimi da letuju, a leti da zimuju, on, Čeda i njemu slični, koliko je platio poreza na dohodak građana s obzirom na to da je tamo potrošio 30.000 evra od čega je smeštaj koštao 15.000 evra, a koliko ja znam, dohodak građana je limitiran negde na dva miliona. Hoću tačno da mi se odgovori – da li je pomenuti gospodin koji je trošio novac i u ovim belosvetskim modnim kućama u Londonu itd., na najskupljim destinacijama, da li je te godine pomenuti gospodin imao toliko novca na računu, odnosno da li je iskazao toliki

prihod i platio porez? S obzirom na to da ga u javnosti zovu Balša Pošteni, mislim da je vreme da se to proverí.

Takođe, tražim od Ministarstva pravde da mi odgovori da li je on danas izvršio nečuveni pritisak na pravosuđe, a ovamo se zalaže za vladavinu prava. Da li je prozvao tužiteljku, čije ja ime neću da pomenem, više puta i na takav način izvršio akt političkog pritiska na pravosudne organe koji su samostalni i nezavisni, zavisi da li je tužilaštvo ili sudstvo? Samo da podsetim da je baš ta tužiteljka izabrana reformom, čuvenom reformom Demokratske stranke 30. novembra 2009. godine, o čemu postoje podaci. Dakle, ukoliko mu nešto nije pravo, mislim da je vreme da se obrati Malović, Homenu, Ristiću, Konstantinoviću ili kako se već zovu te čuvene reformatorske veličine koje su naše pravosuđe zavile u crno i od njega napravili sud svoje partije.

Dakle, hoću jasan i tačan odgovor od Ministarstva pravde – da li je on današnjim govorom izvršio politički pritisak na pravosuđe i drugo, da li je tačno da je pomenuta tužiteljka izabrana 30. novembra 2009. godine, što znači da apsolutno nema veze njen izbor sa sadašnjom vladajućom većinom?

Takođe, od Ministarstva poljoprivrede tražim da mi odgovore za ovog junosu Titovog, koji još ne zna da je Tito umro pa mu ovaj Ševarlić asistira, a Ševarlić ne sme da pita jer je uzeo 62.000 evra iz STAR projekta koji je bio namenjen za stočare na Staroj planini, da li je tačno da je Tito umro i da mi nemamo pravo na garantovane cene, odnosno, da su podsticaji iz vremena Ševarlića i DSS-a porasli za 100 miliona evra godišnje? Da li je tačno da ukoliko bismo zabranili uvoz, da bi se nama desila zabrana izvoza, da bi bio reciprocitet i da bismo u toj situaciji mi bili u debelom minusu jer ostvarujemo suficit od 1,2 milijarde evra na godišnjem nivou? Dakle, više prodamo poljoprivrednih proizvoda nego što uvezemo. I ukoliko bismo mi zabranili uvoz, verovatno bi iz tih zemalja bio zabranjen nama izvoz i tako bismo bili u debelom minusu, što znači da Boško Obradović, odnosno da polumasonska pravoslavna organizacija debelo radi na štetu naših poljoprivrednika.

Dakle, to su pitanja na koja bih ja želeo da dobijem odgovor i, naravno, da vidimo ko je šta tu radio. Voleo bih da mi se odgovori konačno šta će se preduzeti povodom milionskih iznosa koje je Vuk Jeremić, jer se stalno spominje onih 200.000 evra što je dobio od muslimanske braće iz Katara, šta će se preduzeti povodom onih sedam miliona koje je dobio za svoju nevladinu organizaciju i za PR organizaciju?

I da zaključim, da mi Marko Parezanović i ne znam ko je zadužen u BIA kaže – da li je tačno da je Aleksandra Jerkov završila treninge CIA, odnosno da je prošla tu vrstu obuke i da su to treninzi CIA o političkom delovanju? I sad, zamislite da u Federalnoj službi bezbednosti nađu nekog kongresmena koji je prošao njihovu obuku ili da je prošao obuku BIA. Zamislite šta bi se u Americi

desilo sa tim kongresmenom, senatorom koji bi prošao obuku naše službe bezbednosti ili ruske službe bezbednosti.

Pošto je Boško Obradović sa njima zajedno, ja tvrdim i pitam službu bezbednosti da li je došlo do jedinstva između onih koji nas spolja ugrožavaju i ovih koji su nas unutra potkradali, koji su se sad nešto ponovo upakovali i sa kojima su, naravno, Đilas i Boško Obradović. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje i objašnjenje u skladu sa članom 287, a da to pravo nije iskoristio? (Ne.)

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju sledeći narodni poslanici: Duško Tarbuk i Stefana Miladinović.

Nastavljamo rad.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su povodom pretresa u pojedinostima Prve tačke dnevnog reda – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine pozvani da sednici prisustvuju Goran Trivan, ministar zaštite životne sredine, Ivan Karić, Slobodan Perović, Biljana Filipović Đurišić, Jasmina Jović, Andrej Bojić, Branislava Tanasković, Darinka Radović, Dušan Ognjanović, Aleksandar Radošević i Olivera Topalov, Nikola Marović, Marija Raičević.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici.

Primili ste Izveštaj Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za zaštitu životne sredine, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, saglasno članu 163. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, odbacuje amandmane koje su na član 2. podneli narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, Dragan Vesović i zajedno Ivan Kostić, Miladin Ševarlić i Zoran Radojičić.

Odbačeni amandmani ne mogu biti predmet rasprave i o njima se ne glasa.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Sad određujem pauzu u trajanju od pet minuta dok predstavnici Vlade i Ministarstva ne uđu u salu.

(Posle pauze)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Obradoviću.

BOŠKO OBRADOVIĆ: S obzirom na to koliko nam kasni zaštita životne sredine, nije strašno što ministar kasni u Dom Narodne skupštine i ne poštuje narodne poslanike. To govori o njemu i njegovom odnosu prema ovom visokom domu, ali s obzirom na ukupno kašnjenje u zaštiti životne sredine, to nije toliko strašno.

Ono što jeste strašno to je što mi nemamo apsolutno nikakvo obrazloženje niti od Vlade Republike Srbije, a posebno ne od Odbora za ustavna pitanja zašto su određeni amandmani koje je predložila Poslanička grupa Srpskog pokreta Dveri u suprotnosti sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, a zašto su određeni amandmani Srpskog pokreta Dveri odbačeni bez ikakvog obrazloženja. Da li je možda u pitanju amandman koji želi da spreči zloupotrebe i korupciju u ovom predloženom zakonu o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, jer nigde nije predviđeno kako će se sredstva iz međunarodnih fondova deliti poljoprivrednicima u Srbiji i da li će se, recimo, deliti po stranačkoj pripadnosti Srpskoj naprednoj stranci i Socijalističkoj partiji Srbije, kojoj pripada i ministar u Vladi Republike Srbije zadužen za ovu oblast?

Jasno je da nešto neko ovde želi da sakrije i da ovim odbacivanjem amandmana Srpskog pokreta Dveri čak i ne dozvoli raspravu na ove predložene amandmane.

Ono što sam ja predložio u ovom predlogu izmena samog naslova Predloga zakona jeste jedna suštinska stvar o kojoj sam govorio i u načelnoj raspravi, a koju je ministar, onako elegantno, izbegao uopšte da pomene i odgovori na moja pitanja, znajući, naravno, da je istina sve to što sam govorio na tu temu.

Naime, predložio sam da se zakon menja i glasi – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine – Srbija bez GMO za očuvanje prirodnih bogatstava.

Dakle, potpuno sam siguran da nema nijednog građanina Srbije koji ne želi zdravstvenu bezbednost Srbije. Siguran sam da se većina građana Srbije protivi bilo kakvom uvozu, prometu i trgovini genetski modifikovanih organizama, bilo da su u pitanju semenske vrste ili hrana, ali da ova vlast ne sme da stavi na narodni referendum izjašnjavanje za i protiv GMO, već raznim metodama želi da uvede jednu liberalizaciju genetski modifikovane hrane i semena na našem tržištu.

To je razlog zašto je ministar prečutao moje pitanje u načelnoj raspravi, jer ne sme javno da izađe i da kaže – ja sam protiv genetski modifikovane hrane i semena, ili možda sme, ajmo da čujemo, gospodine ministre, kakvo je vaše mišljenje po tom pitanju i zašto odbijate ovaj predloženi amandman Srpskog pokreta Dveri.

Dakle, vama je jasno da se u ovu državu već uvozi genetski modifikovano seme. Vama je jasno da je ogromna površina i da su ogromni hektari u Srbiji već zasejani genetski modifikovanom i sojom, a i drugim žitaricama. Vama je jasno da vaši inspektori ne rade svoj posao i nedovoljno brinu o tome da spreče ovakvu vrstu, da tako kažem, širenja GMO u našoj državi, kao što vam je jasno da niste zajedno sa vašim kolegama u Vladi ograničili namirnice koje u svom poreklu imaju GMO a ulaze na tržište Republike Srbije, makar tako što biste obeležili da te namirnice sadrže određene sastojke koji svoje poreklo vuku iz GMO.

Dakle, činjenica je da ova država nije stala u zaštitu zdravlja stanovništva. Činjenica je da bi GMO ugrozili zaštitu životne sredine i zdravstvenu bezbednost građana. Činjenica je da bi nas doveli u apsolutnu zavisnost od uvoza stranog semena, a vi potvrdite da li je to istina ili ne da onoga trenutka kada bismo pristali na uvoz genetski modifikovanog stranog semena, mi bismo bili dužni da neprestano iznova uvozimo to seme, jer drugo seme više ne bi moglo da se seje na te poljoprivredne površine.

Dakle ko je lobista u Vladi Republike Srbije za liberalizaciju uvoza genetski modifikovane hrane i semena? Ko stoji iza te obaveze koja nam se nameće da bismo ušli u Svetsku trgovinsku organizaciju i EU da moramo da promenimo postojeći zakon koji zabranjuje uvoz i promet GMO?

Dakle zašto, ako su vaše ideje dobronamerne i ako vi imate pozitivan stav po ovom pitanju kao Srpski pokret Dveri, niste prihvatili ovaj predlog amandmana koji bi jasno definisao da Srbija mora da bude zemlja bez GMO? To je, zapravo, naša strateška šansa i u smislu poljoprivredne proizvodnje, prehrambenoprerađivačke industrije i, naravno, zaštite životne sredine. Ako zadržimo našu zemlju bez GMO, Srbija bez GMO je, zapravo, naša strateška šansa i, da tako kažem, konkurentna prednost u odnosu na druge zemlje.

Dobro znate, gospodine ministre, da je cena klasične soje daleko skuplja od genetski modifikovane soje, da imamo potencijal u svim tim oblastima poljoprivredne proizvodnje da ostanemo zemlja bez GMO i ne mogu da razumem zašto onda Vlada Republike Srbije ne podržava, recimo, jedan ovakav predlog Srpskog pokreta Dveri.

Već sam vam rekao i ponoviću, ako hoćete da na pravi način zaštitite životnu sredinu, morate, pre svega, da proglasite Srbiju da je zemlja bez GMO, a imate koliko, profesore Ševarliću, preko 120 gradova i opština u Srbiji koji su doneli deklaracije protiv GMO, tačno, kao što kaže profesor Ševarlić, 136

gradova i opština u Srbiji su donele deklaracije jednoglasnim odlukama svih odbornika u tim skupštinama opština i gradova da žele da njihova teritorija grada i opštine bude bez GMO.

Da li je vama poznato da je profesor Miladin Ševarlić predao jedan takav predlog deklaracije i ovde u Republičkom parlamentu, da se onda čitava Srbija proglasi kao zemlja bez GMO? Zašto vi to kao ministar zaštite životne sredine javno ne podržite? Zašto ne tražite na Vladi Republike Srbije da Srbija bude zemlja bez GMO? Zar to nije zaštita životne sredine? Ili recite javno koji je vaš stav po tom pitanju. Prošli put ste izbegli da odgovorite na to moje pitanje.

Dakle, stvar je tu veoma jednostavna. Da li vi u sklopu izmena i dopuna Zakona o zaštiti životne sredine štitite naša prirodna bogatstva, naše rečne tokove, naša rudna bogatstva, naše izvore čiste pijaće vode, naše poljoprivredno zemljište, da ostanu u našim rukama i da budu motor našeg domaćeg i ekonomskog razvoja ili to jednostavno odbacujete zato što ste i vi pristalica politike Vlade Republike Srbije da samo stranci u Srbiji treba da uspeavaju, samo strani investitori da dobijaju subvencije, samo oni da ostvaruju ekstraprofit i da ga iznose u inostranstvo, a baš vas briga za domaćeg privrednika i domaćeg poljoprivrednika, kome ne dajete ništa u odnosu na ono što u ovoj našoj državi dobijaju od naših para stranci?

Kako mislite da zaštitite životnu sredinu u Srbiji ako niste zadržali u našim rukama i poljoprivredno zemljište, a prodali ste ga ovde u PKB-u, 17.000 hektara, i recite mi – je l' to onda zaštita životne sredine? Ili kada prodajete rečne tokove za mini-hidrocentrale, recite mi – da li je to zaštita životne sredine? Ili kada prodajete naša rudna bogatstva, poput RTB Bor? Da li je i to zaštita životne sredine? Hoće li stranci bolje o tome brinuti nego mi sami? Zašto bi stranci eksploatisali naša prirodna bogatstva? Jesmo mi nesposobni da eksploatišemo naša prirodna bogatstva i da ostvarimo profit na tome?

Dakle, nemoguće je zamisliti zaštitu životne sredine bez očuvanja prirodnih bogatstava Srbije u našim rukama. Nemoguće je zamisliti zaštitu životne sredine bez proglašenja Srbije bez GMO, bez proglašenja Srbije za državu koja je netolerantna na GMO.

Šta vas sprečava, gospodine ministre, da to uradite ako se slažete sa ovim mojim izlaganjem?

Dakle, ko je lobista za GMO u Srbiji? Ko je lobista u Vladi Republike Srbije? Ko nam naređuje iz Svetske trgovinske organizacije ili Evropske unije da to moramo da uradimo? Zašto mi to moramo da uradimo? Zašto bismo mi doveli u pitanje i zdravstvenu bezbednost, i zaštitu životne sredine, i naš ekonomski razvoj zbog nekakve naredbe iz Centralnog komiteta iz Brisela da mi moramo da liberalizujemo naš zakon?

Recite javno da li trenutno na Vladi Republike Srbije razgovarate o novom zakonu o genetički modifikovanim organizmima. Da ili ne? Ja znam da

razgovarate o tome. Ja znam da postoji nacrt tog zakona. Ja znam da planirate liberalizaciju uvoza i prometa GMO, a vi recite da li je to istina ili ne. A ja vam kažem da je to istina i da to planirate i da hoćete to na mala vrata da uvedete u Srbiju. Ali ja vam sad kažem da ćete imati veliki problem sa velikim brojem građana Srbije koji se protive GMO, hrani i semenu i da ćete imati veliki problem sa 136 gradova i opština u Srbiji koje su jednoglasno donele odluku da na njihovoj teritoriji neće biti GMO.

Dakle, stvar je veoma ozbiljna. Ja očekujem od vas da mi veoma jasno i precizno odgovorite na postavljeno pitanje – zašto ste odbili amandman Srpskog pokreta Dveri, koji jasno definiše i dopunjava Zakon o zaštiti životne sredine rečima – Srbija bez GMO i očuvanje prirodnih bogatstava Srbije? Šta je tu sporno i zbog čega tako nešto Vlada Republike Srbije uopšte može da odbije? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Prvo reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Kao prvo, gospodine Obradoviću, razumem vašu potrebu da i pitanje životne sredine obojite političkim govorom i temama koje vas zanimaju, ali veliki deo tema koje ste pokrenuli nema nikakve veze sa ovim o čemu mi danas razgovaramo.

Nije predviđeno i ne mislim da u naslovu ovog zakona, kako ste rekli, treba da stoji ova odrednica. Imate obrazloženje koje smo dali. Možemo diskutovati o tome zato što je to, svakako, legitimna tema. Dakle, uopšte nema dileme, ali ono na šta ću vam skrenuti pažnju jeste pristojnost, pre svega, na početku komunikacije. Ko kasni, da li ko vodi politiku, da li neko na nekoga vrši pritisak itd. Nemojte sa mnom tako da razgovarate zato što nije lepo.

Konkretna stvari i konkretna pitanja, da li jesam ili nisam odgovorio ovo ili ono, dakle, prosto, stvar je, ako pričamo o genetskoj, ono što vi pitate, genetski modifikovana hrana je nešto o čemu ćemo tek razgovarati, svakako, u ovom parlamentu.

Nisam siguran da je u Srbiji moguće ulaziti u ono o čemu vi pričate danas. Genetski modifikovana hrana nosi sa sobom velike rizike i apsolutno ćemo se ozbiljno pozabaviti time. Moj stav o tome će biti stav koji će vam jasno reći da genetski modifikovana hrana ne može biti nešto što je u Srbiji tek tako prisutno. Dakle, osim onih standardnih stvari, imate evropske zemlje koje su to rešavale, da ne ulazim u detalje. Jedno je proizvodnja, drugo je trgovina itd.

Dakle, to je suštinski razlog. Mislim da ćemo o tome razgovarati kada dođe vreme. Imam jasan stav koji vam sada aludiram o svemu tome. Srbija mora da bude čista zemlja, ali nemojte danas da pričamo na temu zaštite životne sredine, o ovim drugim temama koje ste pokrenuli. Nema potrebe. Dakle, danas pričamo o ovom zakonu. Za mene ovo nije prihvatljivo, da u nazivu stoji ovo o

čemu ste danas rekli, ali da pričamo o tome kako ste i sami aludirali, naravno da ćemo pričati o tome, ali s druge strane, nemojte Vladi imputirati da na nju neko vrši pritiske ili da Vlada mora da radi po nečijem nahođenju ovo ili ono. Vlada Srbije radi u interesu naše zemlje... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović po Poslovniku.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Član 116. – odredbe ovog poslovnika o radu na sednici Narodne skupštine primenjuju se i na druge učesnike na sednici Narodne skupštine.

Uvaženi gospodin ministar je učesnik u radu Narodne skupštine i on nema pravo da disciplinuje narodne poslanike. Ako ministar ne zna, Narodna skupština bira ministra. A ministar da objašnjava narodnom poslaniku šta je po njegovoj percepciji vaspitano a šta nevaspitano, da se narodnom poslaniku obraća imenom i prezimenom, to prevazilazi norme dostojanstva ove skupštine. To nam nije prvi put da ministri iz nekih njima znanih razloga drže predavanja o načinu ponašanja narodnih poslanika.

Mi imamo predsednika Skupštine. Imamo onog ko u ovom trenutku kao zamenik predsednika Narodne skupštine upravlja radom ovog parlamenta i on je taj koji treba, kao nama ravan, da nama daje poučenja i značaj o radu ovog poslovnika. Najmanje ministar treba da nama drži predavanja.

Uzdržavajte se, gospodine ministre, to vam se dešava već nekoliko puta.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Vesoviću, ja smatram da Poslovnik nije prekršen po odredbama koje ste naveli, jer da vas podsetim, tačno je sve, da su ministri i članovi Vlade gosti u Narodnoj skupštini, da Narodna skupština bira i Vladu i ministre i Vlada odgovara za svoj rad Narodnoj skupštini. Da vas podsetim, na prvom mestu treba da uvažavamo jedni druge. Slažete se sa mnom?

Ja sam pre nekoliko minuta dao pauzu dok gospodin ministar uđe u salu, da bi ga vaš šef poslaničkog kluba napao da je zakasnio na sednicu. Možemo da pričamo o tome da li ima pravo na to ili ne, samo da postavim jedno drugo pitanje – šta je sa uvažavanjem nas kao kolega? Ako napravite jednu takvu reakciju, očekujte da će druga strana na neki određen način da odgovori. Osim toga, ništa nije bilo uvredljivo.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Milimir Vujadinović po Poslovniku.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Član 107. Vi ste već nešto spomenuli što se tiče člana 107, kada je u pitanju uvažavanje kolega i ovog uvaženog doma, ali drago mi je što je u međuvremenu neko iz te poslaničke grupe Dveri pomenuo i vaspitanje. Ako

ćemo o vaspitanju, upravo to je ono što sad želim da naglasim i da vam skrenem pažnju, a vezano za član 107.

Čuli ste malopre salvu uvreda na srpsku vladu, da su lobisti inostranih sila, da su neko ko radi za nekakav, da kažem, interes stranih ambasada, ali samo zbog građana Srbije i zbog svih nas ovde da pomenem i da raščistimo tu stvar ko je čiji lobista. Nije nijedan ministar iz Vlade Republike Srbije, niti ijedan poslanik iz ovog uvaženog doma dobio novac preko stranih ambasada da bi lobirao za bilo šta. Mislim da za to niko nikada nije čuo, ali je zato lider pokreta kome pripada Boško Obradović dobio 200.000 evra preko katarske ambasade da bi lobirao protiv interesa sopstvene zemlje.

(Predsedavajući: Kolega, samo objasnite kakve to veze ima sa povredom Poslovnika.)

Radi se o povredi dostojanstva Narodne skupštine. Iznositi neistine o lobiranju unutar srpske vlade u interesu nekih stranih faktora, mislim da ste to morali da sprečite i možda upotrebite neki drugi član Poslovnika i izreknete opomenu Bošku Obradoviću.

Samo vam skrećem pažnju na koji način je Boško Obradović to pokušao i pravim poređenje sa svim onim što rade ministri i Vlada Republike Srbije, da sve ono što on spočitava i pokušava da spočitava Vladi i ovoj vlasti, u stvari radi on sa njegovim liderima. Dokaz za to vam je ovih 200.000 evra iz katarske ambasade koje je dobio njegov lider Vuk Jeremić kako bi lobirao protiv interesa sopstvene zemlje. To je upravo veza sa članom 107. na koju sam hteo da vam skrenem pažnju.

PREDSEDAVAJUĆI: Smatram da nisam prekršio nijednu odredbu Poslovnika. Narodni poslanici mogu da diskutuju onako kako smatraju da treba, ali samo da ne idemo na lične uvrede i povrede dostojanstva.

Da li želite da se Narodne skupština izjasni? (Ne.) Hvala lepo.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, pravo na repliku zbog pominjanja imena stranke.

VLADIMIR ORLIĆ: Srpska napredna stranka, koju ste pomenuli, vodi, i to uspešno vodi ovu državu na putu evropskih integracija. To nije nikakva tajna i tu rezultati dovoljno govore sami za sebe.

Ja sam rešio da ovu priliku iskoristim, pre svega, da vama, gospodine ministre, objasnim zašto se, pošto o onome ko je repliku izazvao mi ovde znamo sve, apsolutno sve, sa njim ne može razgovarati onako kako sam kaže – jasno i precizno. Dakle, reč je o nedostatku bilo kakve jasnoće i preciznosti u stavovima čoveka. Čuli ste malopre da govori o briselskim komesarima, govori o Evropskoj uniji itd.

Reč je o čoveku koji je danas za EU, sutra je protiv, pa će prekosutra opet biti za, zavisno od toga da li sedi u ovoj sali ili sedi sa svojim prijateljima koji su svi redom veliki zagovornici ideje EU. Znate šta je u ovoj sali rekao greškom

4. oktobra? Valjda je zaboravio da se nalazi ovde, a ne tamo sa Dilasom, Jeremićem, Stefanovićem i ostalima. Ovde je rekao: „Nikad nisam izneverio i izdao svoja uverenja, ideologiju i program. Ja nikada nisam bio protiv Evropske unije.“ Znači, on nikada nije bio protiv EU. To što danas zvuči drugačije, to je pitanje njegove redovne zbunjenosti.

Kada govorimo o programu, on je danas, kako sam kaže, koordinator, mada je juče rekao da nije, a prekjuche je bio, a sutra opet neće biti, jednog novog udruženja, tajkunsko-ljotićevskog udruženja, i to udruženje ima nekih, kako sami kažu, 30 tačaka. Oni njegovi, oni koje vidite tamo, kažu da je 80% tog programa, tih tačaka njihovo, a ovi drugi kažu da je u svakoj od tih 30 tačaka duh EU, duh evropskih integracija. Kada sa takvim ljudima imate posla, a čuli ste malopre šta je pričao o Briselu, EU, standardima itd., vama je potpuno jasno da tu nema ništa ni jasno ni precizno.

Što se tiče pristojnog, na koje ste se osvrnuli vi, reč je o ljudima čija je slika i prilika, čiji je sistem vrednosti koje zastupaju jedan Željko Veselinović. Nažalost, znate na koga mislim. Onda vam je jasno koliko pristojno, uz ono jasno i precizno, možete da očekujete uz njih. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, replika.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ministar je potvrdio onu glavnu stvar koju ja ovde tvrdim, da ćemo mi uskoro ovde dobiti zakon koji liberalizuje tržište Srbije za uvoz genetski modifikovanih organizama, i to da li će on uopšte imati stav i da li će se izboriti za taj stav u sopstvenoj Vladi, jedno je veliko pitanje.

Prema ovome kako ga bojažljivo ovde iznosi, ja sam siguran da neće, jer neće se on pitati nego Svetska trgovinska organizacija i EU kojoj oni služe i ovako verno idu po svaku nacionalnu cenu, kao što reče kolega Orlić.

Dakle, jasno je ko je ovde promenio svoje stavove, nekadašnji predstavnici Srpske radikalne stranke koji su se preobukli u SNS i od protivnika EU postali sluge EU i Brisela, što danas jeste i što vam, zaista, ne služi na čast.

Ono što je ovde problem, gospodine ministre, jeste što vi zanemarujete da u tih 136 gradova i opština koje su donele deklaracije protiv genetski modifikovanih organizama na svojoj teritoriji ne sede samo predstavnici opozicije, nego i vladajuće većine, najčešće iz SNS, SPS, što znači da smo na lokalnom nivou svi jedinstveni kada je u pitanju GMO. Svi smo protiv u 136 gradova i opština, bez obzira na razlike vlasti i opozicije. To je vama jasna poruka u Vladi Republike Srbije. Nemojte uopšte razmišljati o bilo kakvoj promeni zakona. Može promena zakona, da dodatno pooštrite protivljenje genetski modifikovanoj hrani i semenu u Srbiji i kompletnu zakonsku regulativu usmerite u zaštitu Srbije bez GMO.

Dakle, to je ono što vam šalju kao poruku i vaši birači i vaši predstavnici na lokalnoj i vaši stranački funkcioneri u 136 gradova i opština, gde su zajedno sa nama iz opozicije ustali protiv GMO, odnosno za Srbiju bez GMO. To vas, valjda, nešto obavezuje. Ili mislite da donosite zakone bez volje većine građana Srbije?

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Što se tiče ovoga što ste sada čuli, opet pomažem vama, gospodine ministre, da razumete kako ovde funkcionišu stvari, da smo mi sluge EU zato što smo za evropske integracije, a oni koji to kažu, oni valjda nisu. Dakle, reč je o čoveku koji je, kao što sam vam pročitao malopre, 4.10. rekao – ja nikada nisam bio protiv EU. Evo, danas izgleda jeste. Predomisliće se opet.

Lider tog tajkunsko-ljotićevskog udruženja čiji je on portparol, nekada koordinator, pa malo nije, pa opet jeste i sve tako, zavisno od toga koji je dan u pitanju, Dragan Đilas pre neki dan je na nekoj od televizija pričao o pitanju odnosa prema evropskim integracijama i znate šta je rekao? Kaže – sve ćemo mi obavezati da sprovedimo kada dođemo na vlast. Što se tiče evropskih integracija, ništa neće da stane. Mi ćemo sve to prilježno da radimo. Inače, taj Dragan Đilas, zašto je, takođe, bitan? Ne samo da bi se čovek upoznao sa stavovima onoga ko ga brani, ko ga zastupa, nego zato što izgleda, kada pričamo o principijelnosti, nekada je imao stavove o Draganu Đilasu, a danas ih više nema, bar ne takve.

Znate šta je pričao o ovom stranom uticaju u zemlji i služenju stranim interesima? Evo, samo taj čovek, da se na njega osvrnemo, kaže za Dragana Đilasa 2013. godine da se obogatio dobijanjem za klijente državnih preduzeća, međutim, i stranih firmi kojima se pre toga omogućava povlašćeno poslovanje ili pljačkaška privatizacija u Srbiji.

Dakle, to je jedan divan prikaz velikih principa, jedne jasne politike i jasnog stava, kada se ovako nešto misli o Draganu Đilasu, a danas mu se služi kao najboljem drugu, verovatno i velikom finansijeru, kada se koordinira u njegovo ime. Onda nije ništa čudno što vi više ne znate jeste li za EU ili niste, je l' vam 80% vašeg programa, kako sami kažete, za evropske integracije ili nije, hoćete sprovoditi ili nećete.

Nema tu nikakve suštine. Suština je u ovom poslednjem što je pomenuto – volja većine. Ti ljudi imaju samo jedan interes, vlast i novac po svaku cenu, a u njihovom slučaju to znači mimo volje većine. Oni su toga jako svesni. Otuda i sva ova konfuzija.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Prilično je neverovatno zašto predstavnici ove grupacije savez za „s koca i konopca“, tako bi im najbolje izgleda ime odgovaralo, zašto svoje frustracije leče pominjući Srpsku radikalnu stranku tamo gde nema nikakvog razloga za to.

Da li je neko u ovoj sali nekada bio član SRS? Pa bili su. Da li su tada bili protivnici EU? Bili su. Da li smo mi, srpski radikali i tada i sada protivnici EU? Jesmo. Kakve to veze ima sa ovim što je ovaj ljotićevec pričao, nekada kao protivnik EU, a sada je potpredsednik, portparol, šta li, ovog Vuka Jeremića, za kojeg je opštepoznato da se čovek zalaže za ulazak Srbije u NATO? Pogledajte! Neka pročitaj šta piše Vikiliks. Glavni NATO lobista su on i Boris Tadić, koji će, verovatno, takođe da im se pridruži u taj savez od zla oca i gore majke.

Zaista nema nikakvog razloga da se u ovom odnosu vezano za EU pominje SRS. Dakle, nikada nismo bili, odnosno uvek smo bili protivnici ulaska Srbije u Evropsku uniju i tu se kod srpskih radikala ništa promenilo nije. Ne može o tome da govori na bilo koji način, da pominje neko ko se toliko preobrazio, ko se toliko promenio u svom političkom delovanju, u svom javnom nastupu. Prosto, od onog somotskog odela od 50 evra do ovog sada odela od dve hiljade evra, toliko se čovek promenio da to prosto nije normalno.

Šta on ima da pominje Srpsku radikalnu stranku? Neka se on bori da uđu u NATO pošto mu se i Vuk Jeremić za tako nešto bori. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković po amandmanu.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Predlažem, naravno, da se ne prihvati amandman o kome se vodi rasprava, iz svih onih razloga koje je Vlada i nama dostavila u svom mišljenju. Mi smo, evo, po ko zna koji put ovde svedoci da pojedini poslanici prosto imaju nalog njihovog šefa, čije ime, uzgred budi rečeno, ne smemo da pominjemo jer on po ceo dan sedi i broji koliko mu puta pomenemo ime i prezime, da se jave pošto-poto i da napadnu strane investitore.

Sada vidite slučajnost. Juče je Dragan Đilas u neakvim pismima, otvorenim pismima napao sve živo, napao strane investitore, napao Zidina, sada im smetaju svi. Smeta im i Zidin i Kinezi. Smeta im i MMF. Smeta im Svetska banka. Smeta im Evropska unija. Sve im smeta sad. I odmah jutros ovde Boško Obradović skače kao oparen i ponavlja istu priču koju je Đilas juče pisao u tim svojim otvorenim pismima.

Je l' vidite vi, predsedavajući, do kakvih smo mi konfuzija ovde došli? Je l' vidite šta uradi ta neprirodna ljubav, neki bi rekli protivprirodni blud? Ovaj od glavnog ljotićeveca postade glavni levičar, marksista postade čovek. Ovaj, opet, glavni evrofanatik postade evroskeptik.

Cirkus potpuni na političkoj sceni je nastao i iz svih tih razloga želim da vas pozovem da odbijemo ovaj amandman, ali i sve kritike koje su došle sa njihove strane kao potpuno neosnovane. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite, kolega Obradoviću.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ja mogu da razumem da postoji izvesno uznemirenje u krugovima vladajućeg režima zbog toga što svi istraživači javnog mnjenja pokazuju da je Savez za Srbiju druga najveća politička snaga u Srbiji iza Srpske napredne stranke. Svi rejtinzi koju su, evo, samo danas pogledajte sve naslove novina koji jasno pokazuju da je Savez za Srbiju najveća opoziciona snaga u ovom trenutku u Srbiji i da predstavlja jednu rastuću snagu koja predstavlja, praktično, konačno jedan model kako se ozbiljno možemo suprotstaviti ovoj vlasti. Vama je to neprijatno, nezgodno. Ja to mogu da razumem. Vi biste najviše voleli da vladate narednih 100 godina, ali to neće baš moći tako lako.

Ono što je ovde činjenica jeste da vam toliko smeta Savez za Srbiju da ga priviđate ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije kada ga ima i kada ga nema. Ono što jeste činjenica to je da u programu Saveza za Srbiju jasno stoji opredeljenje da nećemo više subvencionisati strane investitore kao što vi to činite nasleđujući politiku Mlađana Dinkića, vašeg savetnika u Vladi Republike Srbije, čije je robijaško odelo svojevremeno pokazivao Aleksandar Vučić u ovom domu Narodne skupštine, a onda ga nakon izbora uzeo u Vladu i uzeo za savetnika a nije ga poslao u zatvor gde mu je mesto.

Dakle, vi ste oni koji naše pare iz budžeta dajete stranim investitorima. A gde je za to vreme domaći privrednik i domaći poljoprivrednik? U programu Saveza za Srbiju je prioritet taj domaći privrednik i domaći poljoprivrednik i sve ono što vi dajete stranim investitorima, mi ćemo dati domaćim privrednicima i poljoprivrednicima. Dakle, sve subvencije, poreske olakšice, besplatno gradsko građevinsko zemljište i sve druge, da tako kažem, državne pomoći da bi domaći ekonomski interes došao u prvi plan a ne kao kod vas stranci, strani interesi, profit koji se iznosi u inostranstvo i strani lobiji koji vladaju Srbijom.

PRESEDAVAJUĆI: Po amandmanu narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, prethodni govornik, gospodin koordinator, kaže da su oni najveća politička snaga na političkoj sceni Srbije, odmah iza Srpske napredne stranke, ali nam nije rekao koliko je to iza. Ja mislim da je taj jaz prilično veliki.

Oni mene podsećaju, sećate se, gospodine Arsiću, kad vozite auto-putem, na onaj saobraćajni znak – nagib 4%. E, takva su oni politička snaga. Znači,

podsećaju me na taj saobraćajni znak. Mnogo su jaki, mnogo su snažni, evo, samo što nas nisu pobedili, ali nikako da prebace tih 3,5% ili 4%, ali, evo, samo što nisu preuzeli vlast u Srbiji.

Ja sam već rekao više puta, mi u Srpskoj naprednoj stranci svaki dan, ne znam kako ti, Marko, ali ja, evo, svaki dan drhtim, strepim – pobediće nas zaista velike političke ličnosti, Janko Veselinović, koji je sada šef Saveza za Srbiju, rotirajući, to vam je kao ono, sećaš se, Marko, u Centralnom komitetu Saveza komunista Jugoslavije i u Predsedništvu SFRJ. Oni su imali te rotirajuće predsednike Predsedništva, a sad je ovaj Savez za Srbiju to nasledio i sad ti je, Marko, novi predsednik za, valjda, ovaj mesec, ne znam da li se to na mesečnom nivou menja, jedna grandiozna politička ličnost koja iza sebe ima jedan masovan i veoma snažan pokret, a ta gromada od političkog lidera zove se Janko Veselinović. Mene je strah. Svakog dana drhtim od straha što Janko Veselinović, Željko Veselinović, Boško Obradović, Šane Petrović itd. Evo, samo što nas nisu pobedili.

Želeo bih da podsetim građane Srbije i jedan deo ove nove koalicije za koju mi je jako teško da je ideološki definišem jer tu ima svega i svačega – bivših otporaša, bivših demokrata, bivših ljotićevaca, bivših tadićevaca, tu ima ljudi koji su otvoreno za NATO, ima ljudi koji su, kažu, protiv NATO-a, tu ima ljudi koji su otvoreno za Evropsku uniju, ima onih koji su protiv Evropske unije, tu ima onih koji su danas za EU, a sutra su protiv EU... Dakle, to je jedno prilično šareno političko društvo u kome je jako teško...

Nešto je koordinator nervozan, ne znam šta mu je, nema mu poslanika.

Dakle, to je jedno prilično šareno političko društvo, u kome je običnom čoveku jako teško da se snađe ko šta zastupa.

Samo bih hteo da podsetim, ono liberalno, ono demokratsko, ono pronatovsko i proevropsko krilo u Savezu za Srbiju šta je njihov koordinator svojevrmeno govorio o njima samima, dakle o Draganu Đilas, o Vuku Jeremiću, o Dušanu Petroviću, o ljudima iz Demokratske stranke itd.

Gospodin koordinator je u leto 2000. godine, uoči izbora, u „Novoj iskri“, inače Ljotićevskom časopisu, časopisu Narodnog pokreta „Zbor“, ovo je naslovna strana – to je ova pesnica „Otpora“ i piše – američki SKOJ. Sad imate tekst gospodina koordinatora i pogledajte kako je gospodin koordinator predstavio svoj politički program i program američkog SKOJ-a.

Ali, pazite šta piše, to kažem i kolegama iz Srpske radikalne stranke da malo obrate pažnju, možda će im zatrebati nekada kada ih gospodin koordinator bude spominjao – on se stalno pere, nisam ja Ljotićevac, kakve ja veze imam sa „Zborom“, nije to baš tako itd. I gospodin koordinator lepo objavi 2000. godine u „Novoj iskri“, evo, kao što vidite, uporedni pregled ideoloških stremljenja. Ovde piše – „Zbor“. Ne piše neki pokret narodni, neke dveri itd. Ne, piše „Zbor“. To je zvaničan naziv političke organizacije Dimitrija Ljotića, inače

skraćenica od „Združena borbena organizacija rada“, koja je nastala 1935. godine.

On kaže koja su načela „Zbora“ za koja se on zalaže, makar se zalagao te 2000. godine – nacionalizam, vera, duhovne vrednosti, organski duh, monarhizam, nacionalna kultura, to valjda slušaju ovi njegovi prijatelji iz Demokratske stranke, iz stranke Vuka Jeremića itd., kaže – protiv stranačke demokratije, legalistički pokret, protiv nasilnih i revolucionarnih metoda u osvajanju vlasti, a prete nam svakoga dana kako ne mogu da pobeđu na izborima, nego će nas motkama oterati sa vlasti, kao što im je to svojevremeno pošlo za rukom 2000. godine. Dalje kaže – rodoljublje, rodosluženje, a onda kaže „Otpor“, to je ovaj američki SKOJ, koje su njihove ideološke vrednosti – anacionalizam, bezverje, materijalizam, individualizam, bez jasnog stava, multikulturalnost, za stranačku demokratiju, revolucionarni pokret, zapadofilstvo, idolopoklonstvo prema Zapadu i tuđeno služenje.

Gospodin koordinator se do te mere genetski modifikovao da sve ono što je zastupao 2000. godine, sad sve suprotno zastupa u 2018. godini. Sad je gospodin koordinator anacionalan. Više ne priča o religiji, veliki je materijalista postao, mnogo voli pare, mnogo voli skupa odela, doduše, neće sam da ih plati pa ih plaća njegova politička organizacija. Ovo je jako bitno – bez jasnog stava. Ako neko može u Srbiji da mi odgovori na pitanje kakva je programska orijentacija Saveza za Srbiju sem – mrzimo Vučića i Srpsku naprednu stranku, daću mu šta god poželi.

Dakle, ovo je tipičan primer genetske modifikacije političke ideologije, bez jasnog stava. Nemaju nikakav stav ni o čemu. Samo znaju protiv čega su – protiv Aleksandra Vučića i protiv Srpske napredne stranke. Kad ih pitate – a šta biste uradili sa srpskom ekonomijom, a šta biste uradili sa Kosovom i Metohijom, a šta biste uradili sa obrazovanjem, a šta biste uradili sa kriminalcima koji su opljačkali Srbiju, a šta biste uradili sa kriminalcima koji su bili na čelu stečajne mafije, a gospodin koordinator bio njegov koalicioni partner na beogradskim izborima, oni na to odgovor nemaju. Postao je čovek zagovornik stranačke demokratije. Sad su mu puna usta demokratije. Godine 2000. je zastupao Ljotićev stav da su političke stranke najveće zlo, a sada je, bogami, postao veliki zagovornik stranačke demokratije.

Dalje, postao je veliki revolucionar. Godine 2000. se borio protiv revolucije, sada je postao veliki revolucionar. Sada jedan od njegovih koalicionih partnera, to narod Srbije treba da zna, Vladimir Gajić, inače istaknuti funkcioner ove Jeremićeve Narodne stranke, kaže – mi Aleksandra Vučića ne možemo da pobedimo na izborima zato što on ima podršku 60%, kako je on rekao, „funkcionalno nepismenih građana“. Znači – mi na izborima ne možemo da pobedimo. Mi možemo da osvojimo vlast u Srbiji samo ako, kao 5. oktobra 2000. godine, uzmemo motke u ruku i silom ih oteramo sa vlasti.

Naravno, toliko smo sposobni da to ne možemo da uradimo bez strane pomoći. Znači, pozovimo mi u pomoć ove naše zapadne prijatelje, sve ćemo mi da ispunimo što od nas traže, samo da nam omoguće da bez izbora dođemo na vlast.

To je ukratko politička platforma koju zastupa gospodin koordinator. Nešto mu posao ne ide. Vidim da mu se poslanički korpus nešto raspao, nema ih u Skupštini, ali dobro je da građani Srbije znaju ko je to ko sebe predstavlja kao alternativu Srpskoj naprednoj stranci. Znači, to je gospodin koordinator, to je Balša Božović, Željko Veselinović, Janko Veselinović, Vuk Jeremić, Dušan Šane Petrović, to je Saša Radulović, njegov koalicioni partner na beogradskim izborima.

To je alternativa koja se nudi građanima Srbije. Znači, Srbiju će iz ambisa, kako oni kažu, iz ekonomskog i političkog ponora da izvuku Dragan Dilas, Šane Petrović, Vuk Jeremić. To su ljudi koji su najbogatiji, ne u Srbiji, u regionu, u Evropi, među najbogatijim ljudima u svetu, čije se bogatstvo meri milionima evra, koji su privatizovali apsolutno sve u Srbiji.

Aleksandar Vučić je potpuno bio u pravu kada je pre neki dan rekao i za Miloševića, kakav god da je bio – ostala je neka ekonomska supstanca na osnovu koja je država mogla da živi. Iza ovih nije ostalo ništa, nije ostao kamen na kamen. Sada će oni iza kojih nije ostao kamen na kamenu da nam oporave, da nam ozdrave, da nam dignu na noge ovu našu Srbiju. Možda i hoće.

Samo, gospodine koordinator, morate da pobedite na izborima. Petog oktobra više nema. Nema više nasilja na ulicama. Srbija je uređena država. Može da vas taj centralni komitet, koga vi stalno spominjete, ujedinjuje koliko hoće, i leve i desne, i za EU i protiv EU, i za NATO i protiv NATO-a, i za Ljotića i protiv Ljotića, i ovakve i onakve. Neki centralni komitet je vas ujedinio, niste se vi spontano sastali. Neki centralni komitet je vas ujedinio. Ali poručite vi to vašem centralnom komitetu da 5. oktobra u Srbiji nema više. Narod može da nam kaže da nisu zadovoljni našom politikom, ali nema više nasilne smene vlasti. To dobro zapamtite.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Zahvaljujem. Posle sat vremena, zahvaljujem.

Kao neko ko se bavi poljoprivredom, ja sam želeo da govorim o modifikaciji. Do 2013. godine takvog zahteva o zabrani genetički modifikovanih organizama nije bilo. Samo da znate da bez njih nema određenih lekova. Samo da znate, ako ih totalno zabranite, određenih lekova i određene proizvodnje neće biti.

Ali, gle čuda, protiv liberalizacije su se digli oni koji sarađuju i koji su u opozicionom bloku sa bivšim režimom. Da li je to modifikacija? Čovek koji je dobio od Dušana Petrovića 62.000 evra do 2013. godine nije reč rekao o

genetički modifikovanim organizmima. Reč nije rekao. Danas o tome, naprosto, galame. Da li je to modifikacija?

Čovek koji narodnu nošnju nije video dok se nije maskirao i ušao u Skupštinu, dakle, koju nikada ranije nije nosio, sada je nosi da bi pokušao da sebe predstavi kao srpskog domaćina. Da li je to modifikacija?

Kada najmlađi Titov odbornik odjednom postane nacionalista i uđe u nacionalističku organizaciju, da li je to modifikacija? Naravno. I onda tako modifikovani organizmi vode borbu protiv modifikacije. Ali zaboravili su da je Ivana Dulić Marković još za vreme svog mandata uvezla prvo 20.000 tona genetički modifikovane soje, odnosno sačme, a onda još 200.000 tona i to obrazlagala da nema tu potrebe da se bunimo, jer prva tranša je bila donacija. Prvi kontigent je bio donacija. Da li je to modifikacija?

Da li je protiv liberalizacije onaj koji je sa onima koji su potpisali CEFTA i SSP sporazum? Sada bi zabranio uvoz, ovo-ono, a pri tome, on sedi sa onima koji su potpisali SSP, parafirali i potpisali.

Da li je neko... Kada je bila Ivana Dulić Marković, mora da su bili maloletni. Neko je bio i profesor Poljoprivrednog fakulteta. Ama ni za vreme Dušana Petrovića i za vreme Ivane Dulić Marković o uvozu, 95% tržišta sojine sačme u Srbiji je bilo pokriveno genetski modifikovanom sojom. Kada se jednom promeni taj gen, naučnici kažu da to posle teško vi možete da izlečite.

Njima to nije smetalo. Njima je bilo bitno da dobiju 50.000 evra iz Kolubare, 60.000 evra iz STAR projekta i oni ćute. Danas su se razgalamili nad GMO, a za vreme Ivane Dulić Marković i Dušana Petrovića sve ste to mogli da uvozite, a niste smeli da sejete. Gle čuda, poljoprivrednici znaju da su prinosi genetički modifikovane soje veći. Ti usevi su uništavani, ali prilikom uvoza sačme od genetski modifikovane soje, te zabrane nije bilo. Znači, može se uvesti, ali se ne može proizvesti.

Verujem da ta intencija o zabrani uzgoja GMO traje i dalje. Ko to radi? Neko ko je bio protiv „Oluje“, a druži se sa Ivanom Pernarom, koji kaže da su Srbi sami sebe proterali, neko ko se zalaže za celovitu Srbiju, a pravi sporazume sa bugarskom fašističkom Atakom koja traži dobar deo naše teritorije, čini mi se da traži i Vranje.

Koji to genetički modifikovan organizam može da bude? Pa može da bude onaj ko je protiv tajkuna, a pravi sporazum sa Đilasom. Genetički modifikovan organizam može da bude i onaj ko je protiv Amerikanaca, a Skot mu organizuje dopunske izbore da uđe u Parlament. I to se može zvati GMO. Može da bude i onaj ko je, navodno, protiv ugrožavanja naših interesa i bezbednosti, ali pri tome sarađuje sa Brajanom Martinom i atašedom za vazduhoplovstvo američke ambasade, postoje beleške o tome. Može da bude modifikovan i onaj koji kaže da je pravoslavna organizacija, da je protiv masona, a onda se ustanovi da je to promasonska organizacija sa masonima

između; onaj ko je protiv masona, Ljotićevac, onaj ko je za obrazovanje i pismenost, a kaže da su Dositej Obradović i Vuk Karadžić bezbožnički narodnjaci. Verovatno da je trebalo on da uvede pismenost u Srbiji kad su ovi bezbožnički narodnjaci. Znači, nema azbuke, nema bukvara, nema vukovice, nema ničega. Jednostavno, oni su bezbožnički narodnjaci. Znači, njihovo delo treba ukloniti.

Ali neko ko je protiv masona, valjda zbog Ljotića, i više puta je ovde to ponavljao, a onda kaže velika majstorica ženske lože u Srbiji, piše majstorici trećeg stepena, koja je, naravno, u toj Ljotićevskoj organizaciji, pa joj piše ovako: „I da vam javim da ova naša M.J. ima ući u taj parlament sada, inače ću da odlelim, i da ona ne može više raditi po svom, te da se ima sa nama konsultovati, a mi sve učiniti da to tako bude, jer takav joj je trenutak“.

Znači, to pišu masoni. Izvinite, drage kolege, nisu samo Amerikanci i Skot ugurali ovu poslaničku grupu u Parlament. Ima tu i masona, a oni su, ko bajagi, protiv masona. Nije li to neka vrsta političke modifikacije, i to one...? A izveštava – imam u 12 sati glavni odbor Dveri, gde sam viđena za poslaničko mesto i kada ode profesorka Jasmina Vujić nazad u svoju Ameriku, ostajem samo ja u vrhu. Moram to sada da branim. To mi rešava sve probleme. Hajde javljam ti se u četvrtak obavezno itd.

Da li treba da čitam dalje kako izveštava o bazi podataka? Daje im lozinke o bazi podataka. Ali znate o kojoj bazi podataka ona izveštava masone? O bazi podataka koja se odnosi na banke, finansijske usluge – naravno, smeje se – na baze lokalnih samouprava, zato što masoni traže a im se dostavi baza podataka koju vodi „Ninamedia“, koja se odnosi na republičke organe, javna preduzeća, lokalna preduzeća, lokalne organe. Ona im daje lozinku o bazi podataka. To je veoma opasno po bezbednost države.

E, to su genetički modifikovani organizmi o kojima je Marko Parezanović pričao. Politički modifikovani organizmi koji ugrožavaju bezbednost ove zemlje. Onda dođu i kažu – ja sam došao sa farme. Da, jesam. I jutros sam došao sa farme. Ja se farmama ponosim. Dakle, bez ikakvog problema. Kažu – ja vozim audi. Naravno, polovni sa 230.000 kilometara. Vozim ga od 1997. godine. Vozim audije, kupujem polovnjake stalno. Kupujem.

Dok sam ja pravio industrijsku zonu u Indiji, ta masonka je u organizaciji „Moja Indija“, koja je registrovana na njenu adresu, dobijala od Ješića silan novac da me obore. Kad sam napravio industrijsku zonu, fabriku cigareta, infrastrukturu, telekomunikacije, električnu energiju itd., da bi me oborili i da bi preprodavali zemljište u Indiji zemljoradničke zadruge „Srem“. Da bi ga preprodavali i sebi punili džepove. Meni ne treba Ješić i masoni da kupuju auto. Meni će auto da kupi moja farma, moj otac ostareli, ja, moja žena, radom. I sada imam traktore, mehanizaciju itd. Ja hoću da radim.

(Marija Janjušević: A ko ti je dao traktor?)

Ma, možete vi dobacivati, nadam se da kod masona, to pored lobanje, da ste se dogovorili da se to može dobacivati na crnim plaštovima itd., sa šestarima, kamenom, lobanjama, to ste tamo navikli. Ja verujem da tu disciplinu koju ste tamo imali, a znam da ste je imali, treba da prenesete i ovde da ne dobacujete.

(Marija Janjušević: Nikad ja nisam učestvovala.)

Vi ste učestvovali u mojoj smeni u zgradi uprave Vodovoda, to gospodin Martinović zna, odmah posle čišćenja radikala u Rumi. Ja sam počišćen iako sam u Indiji napravio industrijsku zonu. Nezaposlenost je pala na 5-6%. Ja sam to uradio. Ona? Ona ništa nije uradila. Za masone je uradila sve, datoteke, levo-desno, to se zovu modifikovani organizmi. To su oni da se kaže – treba mač za bockanje za dvernicu. Hvala.

(Nataša Sp. Jovanović: Otkud žena u masonima?)

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Zaista mogu da razumem da ove promene na srpskoj političkoj sceni gde više Socijalistička partija Srbije nije druga politička snaga iza Srpske napredne stranke, već je to Savez za Srbiju, da dobijamo jedan ozbiljan opozicioni blok koji može da se suprotstavi ovoj vlasti, iritira vlast i na neki način izaziva uznemirenje u redovima vlasti. To je razumljivo, kao što je građanima razumljivo da oni nemaju gde ni da čuju za Savez za Srbiju, najveći opozicioni blok formiran u poslednjih 15 godina, zato što više od pola godine nijedan lider opozicije ne može da gostuje ni na jednoj beogradskoj televiziji sa nacionalnom frekvencijom, ni u jednoj političkoj emisiji, verovali ili ne. To vam je demokratija po shvatanju Srpske napredne stranke – zabrana televizijskog gostovanja bilo kog lidera opozicije već sedam ili osam meseci na svim beogradskim televizijama. Zato građani Srbije još uvek nisu ni čuli da je formiran Savez za Srbiju, a već smo druga politička snaga, odmah iza Srpske napredne stranke, i daleko iznad, duplo iznad Socijalističke partije Srbije i to je poenta priče.

Kada čuju građani Srbije da je formiran najveći opozicioni blok u poslednjih 15 godina, da ga čini 10 političkih organizacija osnivača, da smo izašli sa programskom platformom u 30 tačaka, da smo tamo za poštovanje Ustava Srbije, za poštovanje Rezolucije 1244, protiv bilo kakvog potpisivanja bilo kakvog pravnoobavezujućeg sporazuma koji bi priznao nezavisno Kosovo, ili kao što to želi Aleksandar Vučić, omogućio Kosovu članstvo u UN, da smo protiv bilo kakvog referenduma o KiM, da tražimo specijalnog tužioca za visoki kriminal u vrhu vlasti, da tražimo zakon o ispitivanju porekla imovine svih političara i tajkuna od 1990. godine do danas, onda bi građani Srbije još više

čuli i verovali u Savez za Srbiju kao alternativu ovoj vlasti i nadu svih opozicionih birača da konačno može doći do političkih promena.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Mihajloviću, želite repliku? (Da.)

Prvo kolega Martinović pravo na repliku, a zatim kolega Mihajlović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Evo, vrlo kratko.

Dakle, gospodin koordinator je 2001. godine opet objavio jedan članak u ljetičevskoj „Novoj iskri“. Ovo vam je naslovna strana „Nove iskre“. Ovo je valjda onaj Baja Patak, koji predstavlja SAD i koji se obraća nekima od lidera DOS-a. Ovaj ovde je Zoran Đinđić, koji kaže – ništa ne brinite, sve ćemo srediti. Ne znam šta je, neki Baja Patak tu, Raja, Paja, Gaja, kako li se zovu, dakle, u svakom slučaju, ovde je Zoran Đinđić. Oni su danas u koaliciji sa strankom Zorana Đinđića. Oni su danas u koaliciji sa onima koji su sproveli sve te pljačkaške privatizacije u Srbiji. Oni su ti koji su upropastili sve što je bilo zdravo u srpskoj ekonomiji.

Kaže gospodin koordinator – ne mogu građani Srbije da znaju da postoji Savez za Srbiju. Pa ljudi se ne skidaju sa ove američke televizije N1. Svakog božjeg dana, kad god upalite N1, ili je koordinator na jutarnjem programu ili je Đilas na jutarnjem programu ili je Vuk Jeremić ili je ovaj Sergej Trifunović koji je svojevremeno nosio majicu sa likom Jovana Divjaka, generala armije Bosne i Hercegovine, koji je odgovoran za ubijanje vojnika JNA u Dobrovoljačkoj ulici u Sarajevu 1992. godine. Evo vam ga danas lider Dragan Đilas u „Danasu“, uzmite „Vreme“, uzmite NIN, uzmite bilo koje novine danas u Srbiji, iz svakog medija, elektronskog, štampanog, izlaze ti lideri Saveza za Srbiju. Onda kaže – mi smo u medijskoj blokadi.

(Predsedavajući: Privedite kraju, kolega.)

Ne, mi iz SNS smo u medijskoj blokadi, jer s obzirom na podršku koju imamo kod građana Srbije, pa mi bi trebalo da budemo svakog dana gosti na svim televizijama sa nacionalnom frekvencijom, a ne ovi što ne mogu da pređu 3%.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Pravo na repliku ima kolega Mihajlović.

Izvolite.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodine ministre i saradnici, dame i gospodo narodni poslanici, prvo, u ime Poslaničke grupe SPS svakako iznosim da ovaj amandman ne treba prihvatiti...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Mihajloviću, vi ste dobili pravo na repliku, a ne da govorite po amandmanu.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Da, ali započeo sam tako da pričam i, molim vas, dozvolite mi. Ja sam ovlašćeni predstavnik i mogu da napravim prilaz koji želim i koji mogu, a govorim o dnevnom redu.

PRESEDAVAJUĆI: U redu, ali dva minuta imate samo.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Dakle, ovo što se vodi diskusija o ovom amandmanu, izlazi iz konteksta zakona. To, svakako, treba tretirati, ali u nekim drugim zakonima i nije to danas na dnevnom redu.

Drugo što želim da kažem u odnosu na predlagača ovog zakona, a pošto je ovde reč o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, bilo bi poželjno da se ovde iznose argumenti jezikom i načinom izražavanja koji ne zagađuje mentalnu sferu zdrave životne sredine. I kako treba razgovarati i kako se treba ovde odnositi u Parlamentu možemo da vidimo, a pre svega predlagač zakona može da vidi od gospodina ministra koji na jedan uljudan i kulturni način iznosi argumente.

Drugo, takav način političkog kalkulisanja i izražavanja proizilazi, ja mislim, iz političke dezorijentacije ove političke grupe i poslaničke grupe. Njihova amplituda političkog kretanja ide veoma široko, od krajnje desnice i protivnika Evropske unije do evrofila na drugoj strani, tako da svakako mislim da je teško razumeti politički stav ljudi koji na takav način deluju. Otuda često vi iznosite i razne improvizacije i politikantske činjenice, pa jeftinom demagogijom iznosite neistine o nekim zloupotrebama finansija koje treba da budu namenjene sferi zaštite životne sredine, što nema nikakve veze.

(Predsedavajući: Privedite kraju, gospodine Mihajloviću.)

Dakle, mi kao SPS, sam ministar, a siguran sam i Vlada Republike Srbije idu ka jednom cilju da se institucionalizuje samostalni Zeleni fond i da sva sredstva koja treba da budu namenjena, idu upravo samo za zaštitu životne sredine i to je imperativ.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Gospodin Martinović je u jednom od svojih obraćanja napravio dobru opservaciju Boška Obradovića u odnosu na njegovu ljotićevesku biografiju i ono što on zaista jeste u svojoj nazovi politici bio i ostao, ali je napravio samo jedan propust i zbog toga sam se ja i javila, kada je rekao da, evo, upozorava kolege iz SRS da mogu da poslušaju to što on govori, da bi, eventualno, to koristili ako bude potrebe za tim.

Ja samo želim radi javnosti i radi istine da podsetim da je dr Vojislav Šešelj prvi u Srbiji razobličio Boška Obradovića kao ljotićevesca. Prvi je izneo činjenice i, naravno, sve ovo što je Boško Obradović objavljivao u „Novoj iskri“ i njegov stav u odnosu na postojanje političkih partija, na faktičko ukidanje

demokratije, ukidanje izbora, to je ono za šta se Boško Obradović zalagao u onom periodu dok je nosio to odelo od pedesetak evra. U međuvremenu se promenio. Da li to ide uz ta skupa odela, ali Ljotićevsko u njemu je ostalo i to jednostavno ne može da se promeni i on se nikada nije ni odrekao Ljotićevštine, tako da pokušava nekad kroz neke replike da se predstavi kao nešto drugačije, ne znam jedino kako će kod ovog NATO lobiste, otvorenog NATO lobiste Vuka Jeremića da prođe i kao Ljotićevac, mada, svašta oni mogu tu da izmešaju.

Samo da podsetim, dozvolite da završim, ova današnja rasprava je, zapravo, počela frustracijom Boška Obradovića zato što je već više od dve godine narodni poslanik, a nije naučio da piše amandmane. Amandmani su mu odbijeni i onda je on krenuo u neku sasvim drugu priču. Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovani narodni poslanici, pre nego što nastavimo rad, dozvolite mi da u vaše i u svoje ime pozdravim delegaciju Parlamenta Gvineje Bisao, koja boravi u zvaničnoj poseti Republici Srbiji.

Molim vas da jednim aplauzom pozdravimo cenjene goste.

(Aplauz.)

Nastavljamo sa daljim radom.

Pravo na repliku, narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Naime, mogu da razumem da SRS, s obzirom na to da ne sme da napadne Aleksandra Vučića već dve i po godine ovde javno u Narodnoj skupštini Republike Srbije, napada kolege iz opozicije, ako su uopšte opozicija, s obzirom na to da očitó imaju direktan dogovor sa Aleksandrom Vučićem lično o nenapadanju i da priroda odnosa između Vojislava Šešelja i Aleksandra Vučića očitó ima određenu novčanu nadoknadu za ćutanje SRS i njenih poslanika ovde u Domu Narodne skupštine, jer za dve i po godine se ne sećam da je ikada neko iz SRS ovde javno prozvao Aleksandra Vučića za izdaju Kosova i Metohije, za uništavanje ove države ili za bilo koju drugu stvar koja je loše urađena od strane Aleksandra Vučića.

Dakle, gromoglasno ćutanje SRS već dve i po godine, da ne sme da se pomene ime Aleksandra Vučića u Narodnoj skupštini Republike Srbije. E, onda mi vi recite kakva ste vi to opozicija ako ne smete da napadate najvažniju i najjaču političku figuru u Srbiji. Lako je napadati Boška Obradovića. To je veliko junaštvo SRS. Hajdemo, gospođo Radeta, da pomenemo Aleksandra Vučića, njegovog brata, njegove kumove, njihov lopovluk, njihov kriminal i sve ono što rade u ovoj državi. Ćutite, gospođo Radeta, i ćutite, srpski radikali, slušajući i verno služeći Vojislavu Šešelj i Aleksandru Vučiću.

(Poslanici SRS konstantno dobacuju.)

Dakle, nije korektno, nije principijelno, licemerno je napadati kolege iz opozicije, ako ste uopšte opozicija. Ako ste tako jaki, napadnite Aleksandra Vučića. Progovorite istinu o ovoj vlasti ako je to već toliko jaka hrabrost sa vaše strane. Lako je napadati Boška Obradovića. Napadnite jednom za ove dve i po godine Aleksandra Vučića. Evo, i sada ne mogu da govorim od predstavnika Srpske radikalne stranke jer ne sme da se napada njihov šef Aleksandar Vučić.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Filipoviću!

Molim kolege da se umire.

Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, evo, čuli ste od gospodina koordinatora šta je suština njihovog shvatanja politike.

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, recite član koji je povređen.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Član 107, povreda dostojanstva Narodne skupštine.

Dakle, sad ste mogli da čujete od gospodina koordinatora kako oni zamišljaju političko delovanje i šta za njih predstavlja pojam opozicije. Kaže, morate da spominjete Aleksandra Vučića, morate da spominjete njegovog brata, morate da mu razapinjete na krst decu, oca, majku, njegovu porodicu. E, onda ste prava opozicija. Time dokazujete svoje opoziciono delovanje. To je sramota. To je bruka i sramota. Ne znam da li se kolege sa ove druge strane koje se predstavljaju kao demokrate, kao Evropejci, slažu sa takvom definicijom opozicije i sa takvom definicijom politike, da ste opozicija u Srbiji samo ako udarate po Vučiću, po njegovom bratu, po njegovom sinu, po ocu, po majci i tako dalje. Oni to uporno rade.

Molim vas, gospodine Arsiću, mi smo ovde politički rivali, ali ja nisam politički rival sa ocem gospodina koordinatora, ni sa ocem Vuka Jeremića, ni sa bilo čijim bratom, ni sa bilo čijom suprugom, ni sa bilo čijim detetom. Znači, ja sam politički rival i svi smo mi ovde politički rivali sa kolegama koje sede u Narodnoj skupštini. Ja vas molim...

(Miljan Damjanović: Sedi, bre, Martinoviću, ne pričaj više.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Damjanoviću, hoćete da pustite da kolega Martinović završi?

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Nemojte da se ljutite. Ja kad sam bio u SRS, on je radio na fotokopir-aparatu, a sad je postao narodni poslanik.

(Miljan Damjanović: Jeste, ali ja sam ostao, a ti ispao.)

Dakle, ja vas molim, gospodine Arsiću, dakle, da ovakve stvari više ne dozvoljavate. Znači, to da se spominje brat predsednika Republike ili bilo čiji član porodice, to je nedopustivo u Narodnoj skupštini. Niko od nas poslanika SNS i poslanika vladajuće koalicije nije spomenuo bilo čijeg člana porodice iz

tzv. Saveza za Srbiju. Ako krenemo sa tim, a možemo i to ako nam vi to dopustite, onda ćemo da uzvratimo na isti način na koji oni rade. Onda ćemo da spominjemo i šta radi otac koordinatora, i šta radi nečiji brat, i šta radi nečija žena, i kako se firme prebacuju sa muža na ženu i kako se sprovode određene finansijske transakcije sa ofšor-kompanijama, ali otići ćemo predaleko.

Molim vas, gospodine Arsiću, da Narodna skupština ostane mesto za debatu onih koji su predstavnici naroda, onih koji su narodni poslanici, a da ne dozvolite vređanje bilo čije porodice, a pogotovo porodice predsednika Republike, čoveka koji je dobio ubedljivu podršku građana Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Ne.)

Pravo na repliku narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Interesantno je bilo slušati malopre kada iz ljotićeve progovori onaj fašizam koji ne može da sakrije i on očigledno misli da napadati političke protivnike znači ponašati se u fašističkom fazonu, upravo onako kako se on ponaša. Javnost zna da je SRS najozbiljnija opoziciona partija i najjača u Parlamentu i da se vrlo ozbiljno suprotstavljamo u ovom parlamentu predlozima Vlade Republike Srbije, da govorimo o tome. Jedini smo mi koji smo tražili konkretno da premijer razreši čak pet ministara sve sa konkretnim razlozima zbog čega to treba da uradi. Naravno, kada neko ne zna da se ponaša ljudski, kada iz nekoga govori ta ljotićevoština i fašizam, onda je on potpuno zaslepljen i misli da je dovoljno reći da je neko lopov, da je neko kriminalac i onda je on tu kao neki ozbiljan opozicionar.

Ali Boško Obradović javnosti nije odgovorio na nekoliko stvari. Gde su pare iz Hilandara? Postoji li veći greh nego biti pravoslavac i pokrasti Hilandar? Gde su pare iz izborne kampanje? Kako je moguće da neko u izornoj kampanji nekoliko stotina hiljada evra da nekoj električarskoj radionici? Šta mu je u kampanji radio električar? Da li ga je uključivao na struju? Davao je advokatu nekoliko stotina hiljada, a u stranci ima advokate. Koje su to advokatske usluge imali potrebu da angažuju u toku kampanje?

Dakle, mi odavde pozivamo i tužilaštvo i Agenciju za borbu protiv korupcije, govorilo se o tome u javnosti. Državne pare nisu samo one koje mogu da pokradu ministri. Državne pare su i one koje dobijaju političke partije i koje moraju da se strogo namenski koriste, završavam, Arsiću, koje moraju da se koriste isključivo namenski za izbornu kampanju, što ne podrazumeva skupa odela za nosioce liste.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Sada u skladu sa članom 112. određujem pauzu u trajanju od pet minuta. (Posle pauze.)

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18.00 časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese akta iz dnevnog reda ove sednice.

Nastavljamo dalje sa radom.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Srđan Nogo.

Da li neko želi reč? (Da.)

Srđan Nogo ima reč.

Izvolite.

SRĐAN NOGO: Gospodine ministre, vi ste prilikom rasprave u načelu pravilno istakli nekoliko stvari. Prvo, značaj životne sredine, njen uticaj na zdravlje ljudi, interesornu povezanost sa ministarstvima poljoprivrede, sa energetikom. I rekli ste, isto tako, jednu važnu stvar, a to je da su u postupku pristupanja Evropskoj uniji verovatno finansijski najteži i najveći izdaci upravo u oblasti ekologije, nekih 15 milijardi koje minimalno moramo da uložimo u ekologiju.

Stoga sam ja predložio da se ovaj zakon promeni i da se zove – zakon o zaštiti životne sredine i očuvanju prirodnih dobara posebne vrednosti od uništavanja, zbog tajkunske-finansijskih interesa.

Mi smo svedoci da se za novac u ovoj zemlji radi sve. Svi naši izvori pijaćih voda prodani su još pre vas. Poljoprivredno zemljište se prodavalo i prodaje se i dan-danas. Evo, svedoci smo da je i PKB, najveći poljoprivredni gigant verovatno u ovom delu Evrope, nedavno otuđen za sramnih 65 evra po hektaru. Prodaju se sada čitave reke. Znači, mi, pazite, prodali smo izvore pijaćih voda, a sada prodajemo i čitave rečne tokove i to je trend i u Srbiji, ali i u zemljama u okruženju.

Podsetiću vas da ste i vi u ovoj skupštini u četvrtak iznosili da su mini-hidroelektrane horor, da tamo kada ste otišli, da ste videli i zatekli horor i da izuzetno narušavaju biodiverzitet, a da je njihov doprinos u snabdevanju električnom energijom, praktično, minimalan. Rađena je analiza svih balkanskih mini-hidroelektrana, njih nekih 381 u zadnjih 15 godina, sa 3% električne energije su učestvovali u ukupnom broju električne energije koja se dobija hidropotencijalima.

Kada pogledamo da se 21% električne energije u Srbiji dobija hidropotencijalima, 79% iz termoelektrane, jasno je da mini-hidroelektrane učestvuju sa manje od 1% u ukupnoj električnoj energiji u Srbiji. Ali tu dolazimo do tih tajkunske-finansijskih interesa. Neko ogroman novac dobija preko mini-hidroelektrane, iako one nemaju nikakav doprinos energetske

sistemu Srbije, ne doprinose ni smanjivanju zagađenja, ali uništavaju prirodnu okolinu.

Ljudi, nama će trebati i poljoprivredno zemljište, trebaće nam i izvori pijaće vode, trebaće nam i reke i rečni tokovi. Trebaće našoj deci. Na stranu sad mi ovde u Skupštini šta mislimo i kakvom se politikom bavimo. Pa naša deca neće biti političari. Pa njima treba da ostanu te reke, ti izvori voda i ti rečni tokovi. Zato mi moramo da jasno u zakonu stavimo da smo za zaštitu svega onoga što utiče na naš kvalitet života i omogućava nam uopšte opstanak i život na ovim prostorima od finansijsko-tajkunskih interesa.

Ako vi kao ministar ekologije niste u mogućnosti da zaštite ono čime se bavite, niste u mogućnosti da zaštite ni rečne tokove u zaštićenim dobrima gde ne bi smele da se grade mini-hidroelektrane, šta mi da radimo?

Ali zašto ovo još pričam? Zato što smo svedoci jedne od najboljih stvari koja se desila u ovoj zemlji poslednjih par godina. Akcija „Odbranimo reke Stare planine“ i samoorganizovanost naroda i tih ljudi je nešto najbolje što sam video i veliki šamar svima koji se bave politikom u Srbiji. Ti ljudi sami su se organizovali i šta oni rade? Čupaju cevi, ruše brane. Znači, uzeli su da se zaštite od protivpravnog postupanja koje je država omogućila određenim finansijsko-tajkunskim interesima i sami su uzeli svojim rukama da se bore za dobro svoje i svoje dece. Svaka im čast!

Nije to samo na Staroj planini. Imali smo proteste u Brusu, imali smo ranije proteste u Limu. Evo i danas protesti u Makedoniji, Crnoj Gori. Znači, ljudi su shvatili opasnost i njima veliki naklon do poda od strane mene kao narodnog poslanika zato što su pokazali da ipak ima i te kako smisla ako se borimo i da možemo da se zaštitimo. Od političara ja ne verujem će doživeti bilo kakvu podršku, jer vrlo moćni ljudi stoje iza mini-hidroelektrana, i Žarko Zečević i Milija Babović, i ovde smo pominjali Nikolu Petrovića, kuma predsednika Aleksandra Vučića, prvog kuma Srbije.

Žao mi je što nije ministar Lončar tu, jer se on osetio pozvanim da brani svog partnera i svog pajtaša, iz istog su klana u SNS, da i ovde ponovi ono što je rekao u četvrtak – da su te mini-hidroelektrane počele na Vlasini da se grade još 2010. godine u vreme vlasti Borisa Tadića. I tačno, pustoš. Videli smo slike Vlasinskog jezera, koje je potpuno presušilo, i šta su mu uradili „Eko energo grup“ i njihove mini-hidroelektrane.

Ali kako su dobile? Zato što niko ne pominje drugo ime kuma Nikole Petrovića i starije partnere Nikole Petrovića, Nenada Kovača, zvanog Neša Roming. Jer ja ne znam da postoji politička stranka u Srbiji i poslanička grupa u ovom sazivu da nije finansirana, i dan-danas se finansira, od strane istog tog Nenada Kovača zvanog Neša Roming.

Zato od političara nećete moći da čujete bilo kakvu akciju podrške da se zaustavi njihov bezobziran interes, jer oni opljačkaše sve. Na kraju hoće da nam

otmu i reke. Ali građani neće to dugo trpeti i budite sigurni da će se ovde na kraju desiti narod.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Po amandmanu reč ima Snežana Paunović, pa onda Vladimir Orlić, replika.

Izvolite, koleginice.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, da ja javnosti Srbije ne bih sada zvučala kao neka sumanuta žena koja se pogubila u vremenu i prostoru, napominjem da je moja prijava po amandmanu da govorim bila još na prošli amandman.

Poštovani ministre sa saradnicima, kolege poslanici, čitajući vaše obrazloženje za, ponovo naglašavam, prethodni amandman, jer, kako bih rekla, probala sam da sa pozicije autentičnog socijaliste izbegnem mogućnost i pravo da podignem Poslovnik šest puta, nego sam probala da sačekam svoj red i govorim o amandmanu, jer se njega tiče, pa sada zvuči prilično glupo ovo što ću reći, jer je u post festumu, uvaženi predsedavajući.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice, samo jedno objašnjenje, izvinjavam se.

Kolega Arsić je dao pauzu u skladu sa članom 112. Ja sam nastavio rad. Nema javljanja po amandmanu, nema javljanja po replici, nema povrede Poslovnika. Nastavljamo rad. Ja ne znam šta nije jasno. Tako da, radimo svoj posao u skladu sa Poslovnikom.

Izvolite, završite.

Niko ne brani ništa. Kažite šta god želite. Samo da znate da se pridržavamo Poslovnika, ništa više. Pogotovo ja, koji sam nastavio da vodim sednicu posle te date pauze. Čisto da se razumemo.

Izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Osim što ste mi objasnili da ne poznajem Poslovnik, tako sam vas razumela, dodatno ste obesmislili moje javljanje, ali vam se zahvaljujem, svakako.

Poštovani ministre, na vas apelujem, i to je bila tema zbog koje sam se javila i pre pauze, da ipak razmotrite sve ove predložene amandmane još jednom. Ja sam u startu prihvatila mišljenje Vlade da su amandmani nepotrebni i nisu u skladu sa Ustavom, ili kako god. Svako objašnjenje je bilo racionalno.

Međutim, slušajući polemiku, prosto razmišljam da možda ipak vi niste pogrešili. Genetski modifikovani oblici postoje. Od njih se možda treba zaštititi. Vrlo svesno kažem oblici, kolega, hvala. Ne treba reagovati i, zaista, ni sada neću reagovati na pominjanje SPS, jer prosto, nije važno da li ste pomenuti, važno je od koga. U skladu sa tim se reaguje. Zato mislim da nema razloga za reakciju. Ali mislim da biste kao odgovoran čovek, istina, nije u vašoj ingerenciji da se bavite ovakvim oblicima, kada se osvrnemo i shvatimo da se

radi o savezu za svašta i ništa, svašta čujemo, ništa ne znači, osim što čujemo da smo prvi, drugi, treći iznad, jači od SPS, ja razumem. Ja razumem da je deveti oktobar. Ja razumem da živimo u iluziji. Ja razumem da su socijalisti motiv. Profesorka Slavica Đukić Dejanović je davno objasnila da se ne reaguje na komplekse koji su izazvani nečim što biste želeli da budete. To je pravo svakog kada vredi manje.

Ali vas molim da u sklopu Vlade možda ipak razmislite da li ovakve oblike saveza, kako god se oni zvali, treba ostaviti da funkcionišu i pokažu koliko ništa ne vrede, ili možda ukinuti zakonom i nekim dekretom, kako i sami predlažu, koliko god to mazohistički delovalo sa strane gledano. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam, kolegice Paunović.

(Boško Obradović: Povreda Poslovnika.)

Niste podigli Poslovnik.

Vladimir Orlić, pravo na repliku.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala.

Ne krivim vas, gospodine predsedavajući, zbog ove konfuzije koja je nastala, a ni druge narodne poslanike, jer nakon onoga što se čulo malopre, što je prava eksplozija konfuzije, nije ni moglo da prođe bolje.

Naravno, mislim na ono izlaganje koje je kao i mali milion puta dosada bilo opet neka čudna mešavina potpunih dezinformacija iz znate već kojih sadržaja, iz onog časopisa „Tabloid“, koji se bukvalno tako zove, reč je o onim novinama Milovana Brkića, koje najodvratnije stvari koje čovek može da smisli pišu o Aleksandru Vučiću, o ljudima iz SNS, o njegovoj porodici i njihovim porodicama.

Dakle, slušali smo mi to već sa iste adrese u ovoj sali mnogo puta, evo, danas opet, i verujem da ćemo još mnogo puta. Potpuna konfuzija, dakle, i u onom sistemu političkih stavova i ideja, pitanja koja se ovde postavljaju, evo, sad smo dobili pitanja zašto se dešavalo nešto, kažu, 2010. godine u vreme Borisa Tadića. Sada mi treba da odgovaramo, a ne Boris Tadić njima lično, a nije da nije u prilici. Onoliko se sreću i druže, sećate se, npr. samo onog slučaja kada su se na Trgu republike u onim belim košuljama šetali zajedno, grlili i ljubili. Što ga tada ne pitaju za bilo šta što ih zanima vezano za 2010. godinu i Borisa Tadića? Što ne pitaju Dragan Đilasa?

Čujem ovde kvalifikacije – tajkun. Inače, budite obazrivi, hoće Dragan Đilas da tuži svakoga ko ga nazove tako. Ne znam da li ste to pratili. Rešio je da vodi na sud svakog ko kaže da je on tajkun. Kada kažete tajkun, onda vi sigurno, kada je o vama reč, mislite na Dragana Đilasa.

Godine 2013. ovaj koordinator Đilasov, danas je valjda koordinator, da li je tako, da li grešim, juče nije bio, prekjuče je bio, sada ne znam šta je danas, a taj koordinator kaže za Dragan Đilasa da je on tajkunski medijski magnat.

Zamislite! Za ovo će sigurno da ga tuži, a i vas što pominjete tajkune, a svi znamo da na Đilasu mislite.

Potpuna konfuzija, gospodine predsedavajući, između ostalog, ogleda se i u tome da se ovi, sada kada su rešili, ovi koji su ovako lepo mišljenje imali o Draganu Đilasu, sada njemu pridruže, prihvate ga za svog heroja i spasioca, ovaj konfuzni čovek koji je tu konfuziju maločas napravio, ogradio se. On je glasao protiv, završavam, i rekao – ovi ostali mogu, jer oni nisu principijelni, oni su izdali stavove naše organizacije, ja nisam. Evo, danas izgleda da ga je i on prihvatio za spasioca, pa od te konfuzije i sve ostalo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Pre svega, ja bih ukazao na član 27. Definitivno ste vi onaj koji bi trebalo da primenjuje ovaj poslovnik i vodi računa o redu na sednici i dostojanstvu Narodne skupštine, a imali ste zaista jedan skandalozan primer jedne izjave narodnog poslanika iz redova SPS, koji je, ako to niste dobro čuli, ja ću vam ponoviti, tražio zabranu Saveza za Srbiju, kao najveće političke opozicione grupacije u ovom trenutku u Srbiji.

Verovali ili ne, dobili smo predlog od strane narodnog poslanika iz SPS ministru, ovde prisutnom u ime Vlade Republike Srbije, da na Vladi razmotre zabranu Saveza za Srbiju. Pazite, to je nešto što ste morali istog trenutka da prekinete, da upozorite da mere zabrane slobode misli i govora, političkog organizovanja i udruživanja političkih organizacija u opozicione saveze, jednostavno, nisu i nemaju nikakve veze sa savremenom demokratijom i ostalim ljudskim pravima.

Mogu da razumem da ovde ima jedva dvoje-troje poslanika iz redova SPS, iako im je ministar danas tu, iako predlog zakona dolazi iz Ministarstva na čijem čelu je ministar iz redova SPS. To je bruka i sramota za samu SPS. Duplo više je narodnih poslanika opozicije iz redova Srpskog pokreta Dveri koji se bave temom zaštite životne sredine na ovoj sednici, nego od strane predlagača. To je manje bitno od ovoga na šta vas ja upozoravam.

Dakle, ne može niko da pred vama traži zabranu bilo koje političke organizacije koja je registrovana u Republici Srbiji, niti udruženja različitih političkih organizacija, posebno kada je u pitanju opozicija. Mi smo ovde, molim vas, čuli zahtev narodnog poslanika SPS da se zabrani Savez za Srbiju, kao najveća opoziciona politička organizacija danas u Srbiji. Molim vas da ubuduće reagujete i da tražimo, znači, neku vrstu demantija ili izvinjenja jer ovo je, zaista, veliki politički skandal.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Obradoviću.

Smatram da nisam povredio Poslovnik. Naravno, nijednog trenutka niko, mislim od predsedavajućih, niti bilo ko u ovoj sali ne dovodi u pitanje osnovne

kategorije i postulate ustavne, dakle sindikalnog, partijskog ili bilo kojeg drugog udruživanja.

Nisam tako shvatio koleginicu koja je govorila pre vas, naravno, tako da mogu samo da vas pitam da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje. (Da.) Hvala vam puno.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Pošto je bilo očigledne zloupotrebe za repliciranje, gospodine predsedavajući, ja razumem da vi sa puno tolerancije vodite ovu sednicu, ali mislim da na ove stvari treba reagovati, ako ni zbog čega drugog, zbog nekih standarda kojih moramo da se držimo. Član 103. kaže šta biste mogli da uradite. Ja vas pozivam isti aršin da usvojite i primenjujete dosledno na svima, kako na onome što se dogodilo malopre, tako i na ovo moje izlaganje i svako naredno.

Dakle, ako se replicira, ja molim da se vodi računa o tome ko govori, šta govori. Mislim da je neprihvatljivo da se ovde o zabranama govori od strane onih koji se zvanično zalažu za zabranu delovanja političkim protivnicima, je l' tako? Da li je u onom tajkunsko-đilasovskom, ljotićevskom, kako se već zovu, konglomeratu jedna od glavnih stvari za koje se zalažu da se zabrani političko delovanje onima koje oni ne vole? Jeste. Da li je ovo njihov koordinator malopre govorio? Jeste. Da li se sad on zalaže za potpuno suprotne stvari? Ja mislim da je to neozbiljno i na to mora da se reaguje. Još se pozove, zamislite na šta? Na demokratiju, na demokratske vrednosti. Čovek koji se, čitali smo mi to, a ima toga još, ima koliko hoćete, izjašnjavao o toj demokratiji u ljotićevoj „Novoj iskri“, kao o kontejneru, kao o najvećoj prljavštini koju je civilizacija donela, kao o svemu najgorem na ovom svetu, a sada kaže – on se brine za demokratske standarde i demokratske vrednosti.

Kad smo kod njih i njihovih zabrana, isto tako se zalažu i za zabrane rada medijskih ustanova i kuća, za oduzimanje licenci. Kada govorimo o demokratskim načelima za koja se zalažu, u to spadaju i dolazak na vlast preko ulice, da li je tako, i pozivi na puč, linč, na hapšenje izabranog predsednika Republike, da li je tako? Sve su to stvari na koje moramo prvo da reagujemo i da se prema njima prvo odredimo pre nego što uđemo u bilo kakvu raspravu sa njima koliko se oni zalažu za slobode i koje tačno.

Na kraju krajeva, ako o bilo kakvom standardu pričam, nisam nijednom čuo, ni jedan jedini put, ni u pola reči jedne, da su se ti ljudi odredili prema skandaloznom nastupu onog Željka Veselinovića. Mogu samo da zaključim, kada se oni jave, mi sa Željkom Veselinovićem razgovaramo. Ako Željko Veselinović hoće da govori o dostojanstvu, pravima i slobodama, vi to treba da na odgovarajući način okarakterišete u samom začetku.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Smatram da nisam povredio Poslovnika.

Složio bih se, malopre je i kolega Martinović govorio o tome, da smo mi ovde da debatujemo, razmenjujemo svoje političke ideje i još jednom, koliko je to moguće, pozivam sve narodne poslanike da ne govorimo ni o linču, ni o revoluciji, da ne pominjemo jedni drugima porodice, niti bilo koga, nego da se usredsredimo na ovu raspravu. Sve vas stvarno molim, jer možemo tako da radimo, definitivno.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)
Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik dr Dragan Vesović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Član 109. Mislim da bi valjalo jednu opomenu da izrekne narodnom poslaniku koji je govorio pre mene, jer on non-stop krši član 109, odnosno vi ga kršite jer ne primenjujete mogućnost da ga opomenete. Direktno se obraća, upotrebljava uvredljive izraze – fašisti, Ljotićevci i ceo dan su istrošili citirajući članke iz „Nove iskre“.

Shvatam njegovu fascinaciju. Evo, štand „Nove iskre“, gospodin Šešelj i gospodin Vučić, fotografija. Dakle, on nastavlja tu tradiciju, pa bi verovatno nama nešto da spočitava, ali nema razloga da prilikom toga vređa, jer mislim da onda vređa sebe. Molim vas, gore, „Nova iskra“, gospodin Šešelj, gospodin Vučić i, molim vas, slika govori više od reči, tako da ja nemam nameru da govorim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne razumem kako sam ja povredio Poslovnika. Vi ste zloupotrebili sada govornicu da replicirate kolegi Orliću, iako sam ja apelovao, znate dobro, i na vas da, jednostavno, nastavimo sa raspravom i da nastavimo da raspravljamo o ovoj temi. Imamo puno sada prijavljenih za povredu Poslovnika.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Potpuno, ali potpuno u duhu onoga što sam vam govorio malopre, gospodine predsedavajući, i dalje pozivam da se primenjuju oni visoki standardi i oni precizni aršini.

Član 104. ovaj put, pošto taj član definiše pravo na repliku. Ono malopre je to bilo, ali ne u skladu sa onim što taj član propisuje. Bilo je, dakle, mimo poslovnčkih odredbi. Dakle, primenite ih i sada, slobodno, kao što ste i malopre i prethodnih nekoliko puta.

Osetio je gospodin Vesović potrebu da se meni obrati. Ja to razumem. Da se upozna sa, zaista nimalo prijatnim istinama o svom velikom lideru celog dana, verujem da mu je neprijatno. Ja verujem da on mnogo toga danas otkriva prvi put. Zašto prvi put? Častan čovek, da ove stvari zna, ne bi sedeo pored

takvog, ne bi sekund proveo pored takvog. Uveren sam da gospodin Vesović ove stvari, ove skandalozne stavove Boška Obradovića čuje prvi put i verujem da je šokiran.

Što se tiče njegove potrebe, ja sam to razumeo. Što se tiče sadržaja, to ne razumem. Prošli put sam mu lepo rekao, proći ispred nekog štanda nije ništa strašno. Ja sam tako stao ispred štanda Dveri, čisto da pokažem kako to smešno izgleda. Ne znam da li ste me slikali tada, ali nisam ja zbog toga postao ni ljubitelj Dveri, niti zagovaram njihovu politiku i njihove vrednosti. Dakle, toliko o samom sadržaju.

Kažete – Ljotićevac je uvredljiva stvar, pomenuti Ljotića je uvredljivo. Zašto onda Boško Obradović smatra da je to najlepša moguća stvar na svetu, da je to najviša moguća vrednost na svetu? Znači šta kaže šta je potrebno političkoj praksi, šta će da spase srpski narod?

Evo, on kaže u tom svom tekstu iz te „Nove iskre“, koju ste danas otkrili, gospodine Vesoviću – ne treba propustiti nijednu priliku da se posvedoči novo stanje političke svesti u srpskom narodu i da se dopuni političkim načelima i smernicama „Zbora“ i Dimitrija Ljotića itd., sve najlepše o njima i na tu temu. Dakle, „Zbor“ i Dimitrije Ljotić su za vašeg lidera, a vi to niste znali do danas, najlepše moguće vrednosti na ovom svetu.

Ako se vi zbog toga vređate, ja mislim, gospodine Vesoviću, da je možda pravi trenutak da se pomerite koje sedište ustranu. Ako to niste uradili zbog Željka Veselinovića, baš zbog ove neprijatnosti koju danas osećate.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Puna je lista. U skladu sa članom 112. određujem pauzu od tri minuta, pošto je stvarno puna lista i ne verujem da ćemo moći u ovoj konstelaciji uopšte da nastavimo da radimo.

Apelujem, molim kolegijalno, da nastavimo sa radom i da uključimo ministra u rad, da raspravljamo o temama koje su nam na dnevnom redu. Hvala vam unapred. Hvala vam na razumevanju. Dakle, sve kolege. Možemo da napravimo jedan okrugli sto i o ideološkim razlikama i ideologijama da raspravljamo. Hvala vam.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Nastavljamo sa radom, uvažene kolege.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Marija Janjušević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Predložila sam da se naslov, zapravo, naziv ovog zakona promeni i da glasi – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine i otklanjanju štetnih posledica po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Nažalost, taj predlog nije prihvaćen i Vlada Republike Srbije propustila je još jednu priliku da makar deklarativno pokaže da joj je zaista važno kako žive građani Srbije, njihova zdravstvena bezbednost, bezbednost naše životne sredine.

Mislim da nema ni boljeg trenutka da pričam o posledicama NATO bombardovanja u trenutku kada nedaleko od Beograda šeta i vršlja Stoltenberg, koji je došao da nam objasni kako su nas bombardovali za naše dobro. To dobro mi, nažalost, osećamo sada, kada nam se deca leče od raka kao posledice NATO bombardovanja.

Iskreno se nadam da ovaj javašluk, da mi tri sata raspravljamo o samo jednom amandmanu, nije bio smišljen upravo zato da ne pričamo o dve ključne stvari u ovom trenutku u ovoj državi, a to je NATO kao neprijatelj Srbije koji pokušava da nas uvuče i da nam definitivno otme Kosovo i Metohiju, gde dolazim na ključno pitanje. Ako već pričamo o Savezu, da vam kažem, Savez pre svega ima za cilj da spreči definitivnu predaju Kosova i Metohije. U tom smislu bih podsetila na sednicu, prethodnu, ne ovu...

(Predsedavajući: Koleginice Janjušević, stvarno, kakve veze sad i Savez, i vaš amandman, i ova tema ima sa Kosovom i Metohijom?)

Hoćete mi nadoknaditi vreme ili kako?

PREDSEDAVAJUĆI: Zamislite kada bismo mi pričali svaki dan ovde šta ko sve radi za tu stvar i za Kosovo i Metohiju i vi dajete sebi za pravo da a konto vašeg amandmana govorite tako ružno. Mislim da vam to ne priliči.

Nastavite, govorite po amandmanu. Ministar je vrlo spreman da odgovara, da učestvuje i da ova rasprava bude onako na jednom dostojanstvenom nivou, kako nam i priliči.

Izvolite, nastavite. Prijavite se ponovo.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Dobro, ja bih zaista volela da nam ministar kaže koliko je dece obolelo od kancera i da li se država Srbija uopšte bavi time šta je razlog za toliko povećan broj oboljenja u državi Srbiji, pa možemo tako, baš i na teritoriji KiM, bilo bi sjajno da to tamo istražimo.

Ali mi niste dali da završim, da je ministar Đorđević prvi započeo ovde priču o Savezu i njega je predsednica Maja Gojković prekinula i decidirano rekla da Savez ovde ne postoji i da ovde ne postoje poslanici Saveza, pa vas ja pozivam da prestanete da ponižavate...

(Predsedavajući: Koleginice Janjušević, opet sada pominjete predsednicu Skupštine, koja...)

... Tu ženu. Ne dajete joj kvorum.

(Isključen mikrofonom.)

PREDSEDAVAJUĆI: ... Nije trenutno tu. Ja mogu da vam dam još jednu priliku da nastavite u znak zahvalnosti i poslanicima vaše političke partije što se nisu javljali i što su doprineli tome da nastavimo ovu sednicu na jedan dobar i pravi način, ali molim vas nemojte to da zloupotrebljavate i da me terate da primenim neku drugu meru iz Poslovnika koju ne želim da primenjujem ni prema kome, ni prema opoziciji, ni prema pozicionim poslanicima.

Nastavite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dakle, ponoviću. Predlažem da se ipak ovaj zakon zove i zakon koji će otkloniti štetne posledice po zdravlje ljudi, a te posledice su pre svega posledice NATO bombardovanja.

Pozivam ministra da se posebno pozabavi zdravljem dece u Srbiji i zahvaljujem što ćete otvoreno i iskreno da pričate o oboljenju dece u Srbiji od kancera, a da ne govorim i o starijima.

Moram da dodam, da Stoltenberg, niti bilo ko iz NATO-a nije dobrodošao u Srbiju ako će nam objašnjavati da su nas bombardovali za naše dobro. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik dr Dragan Vesović.

Izvolite, dr Vesoviću.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Sreće se sad ministar sa svojim saradnicima, sa čitavim dijapazonom različitih naslova zakona koji je on i njegovo ministarstvo predložio, a obrazloženje za to što su svi predlozi odbijeni je sledeće – da se amandman ne prihvata iz razloga što naziv zakona nije predmet Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Dakle, predložio sam da se zakon ipak zove – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine i zdravlja građana. Neophodno je, i to smo se složili i pre neki dan, ministre, da je svima stalo da životna sredina bude zaštićena, ne nje same sebe radi, da ona bude zaštićena radi zdravlja građana. Ovo je jedan toliko smislen amandmanski predlog da ja ne znam koji god da ste usvojili od ovih naših kolega koji su predložili, mojih kolega koji su predložili mislim da bi bilo bolje.

Međutim, onda dođosmo na ono što ste opet malopre hteli ili niste hteli da kažete a rekli ste, da mi sve obojimo politikom. Obojimo, ministre. Od svih amandmana znate li koliko je amandmana prihvaćeno? Tri. Znate ko je to predložio? Igrom slučaja svi iz vaše političke opcije. Da li ja treba da pomislim da su ta tri predlagača pametnija od drugih 397 ili je to ipak malo obojeno politikom?

Ako na nešto smišljeno u smislu... Ja vam pričam i kao zdravstveni radnik. Moramo, da bi narod bolje shvatio značaj ekologije, značaj zaštite životne sredine, da uvežemo to sa zdravljem građana i zato je u svakom mom amandmanu dodata rečenica „i zdravlje građana“.

Verujete mi da će ljudi bolje da shvate. Verujete mi da će onda lakše to da prihvataju, ali očitó dalje nema. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Vesoviću.

Na naslov Predloga zakona amandman su zajedno podneli narodni poslanici mr Ivan Kostić, prof dr Miladin Ševarlić i Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, mr Ivane Kostiću.

IVAN KOSTIĆ: Poštovani građani Srbije, gospodine ministre sa vašim saradnicima, podneli smo amandman kojim se menja i koji glasi – Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine kao nacionalnog interesa Republike Srbije.

Mi, a ujedno i vaša vlada ne može da se pohvali da je ekologija bila tema od nacionalnog značaja. Ja bih vas pitao da li ste bili i kada ste bili zadnji put u gradu Vrbasu, gde je po norveškoj agenciji, iz 2002. godine, vrbaški Veliki bački kanal proglašen za najzagađeniji vodni tok u Evropi.

Želim da vam kažem da sada građani Vrbasa štrajkuju i da po planu i generalnom projektu za čišćenje kanala 400.000 kubnih metara otpada se planira izbaciti, lagerovati na 500 metara od centra grada. Po procenama stručnjaka sa Prirodno-matematičkog fakulteta iz Novog Sada 180.000 metara kvadratnih tog otpada je proglašeno za otpad četvrte kategorije i za građane Srbije treba naglasiti, da bi mogli da shvate kolika je količina otpada planirana da se lageruje na teritoriji opštine Vrbas, opet ponavljam, na 500 metara od centra grada. To je 900.000 kanti od 200 litara otpada, to je ta količina koja je planirana da se lageruje.

Sada, ja postavljam pitanje – kada ćete vi doći u grad Vrbas da vidite o čemu se radi? Broj dece obolelih od kancera se svakim danom povećava u opštini Vrbas. I pored svega toga, ekološka inspekcija ne radi svoj posao, jer i dalje fabrika „Vital“ non-stop izbacuje otpadne vode u Veliki bački kanal. Sada postavljam ovde pitanje i vama kao nadležnom ministru za tu oblast i ljudima koji se bave vođenjem ekoloških inspekcija – ko će stati na put vlasniku „Vitala“ gospodinu Peconiju?

Želim sada ovde da kažem da se sada u Vrbasu planira jedna inicijativa da se građani Vrbasa, pošto ne mogu da dobiju pomoć od nadležnih državnih institucija, obrate Željku Rutoviću, čoveku koji uspeva da rešava probleme sa Predragom Rankovićem Peconijem. Znači, čovek koji je uništio „Vital“, koji je smanjio broj radnika sa 1.000 na 50, i dalje ubacuje otrove u Veliki bački kanal i tako truje građane Vrbasa, i moju decu, i kompletnu opštinu Vrbas. Zato

apelujem na vas da dođete u Vrbas da se upoznate sa problemom i da stanete na rep gospodinu Peconiju koji uništava grad Vrbas i privredu Vrbasa već 15 godina.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kostiću.

Reč ima ministar Goran Trivan.

GORAN TRIVAN: Hvala lepo.

Dozvolite mi samo nekoliko rečenica.

Hvala vam za to što se trudite da brinete o tome kako bismo mogli da bolje uredimo sistem u životnoj sredini. Ove izmene Zakona nisu predviđene tako da se menja naziv zakona. Legitimno je da to predlažete, ali ja lično mislim da nije trenutak za to, a etiketiranje političko ostavite za neku drugu situaciju, za neku drugu osobu.

To je, takođe, vaše legitimno pravo, ali ja vam nisam sagovornik za to. Ali zato, vreme će pokazati šta ja zapravo mislim, koji i čiji amandmani prolaze ili ne prolaze, budite strpljivi. Imam dugačak minuli rad i potpunu empatiju prema svakom dobrom predlogu koji je u tajmingu za određenu stvar u životu – u ovom slučaju je reč o zakonima – ne pretendujući da sam uvek u pravu, naravno. Ali ono što mi je najvažnije to je, a ponavljam, rekao sam to i pre neki dan, bez obzira na neke opaske koje mislim da nisu u redu, da mi se čini da kod svih vas ipak postoji briga za životnu sredinu i želja da zaista nešto uradimo. A kako bi bilo i drugačije, na kraju krajeva? Ja sa te tačke uvek polazim, bez obzira na kritike, koje su normalna stvar.

Ono što hoću da kažem, takođe, to je da vas podsetim da je Ministarstvo životne sredine sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom odbrane osnovalo Komisiju za ispitivanje posledica NATO bombardovanja. Koleginica je to pitala. Komisija, praktično, počinje da radi i ozbiljno ćemo se baviti na ekspertskom nivou svim tim stvarima. Neće to biti kratak proces. To će biti proces koji traži da se primene naučne metode i aproksimacije itd., ali vas uveravam da ćemo to zajedno da pratimo. Preko noći nema rezultata i videćemo zaista kakve su posledice, a još važnije od toga, šta da preduzmemo da bismo sačuvali svoj nacionalni genetski resurs od posledica tog zločina koji je izvršen prema našoj zemlji.

Hvala vam što to spominjete, bez obzira na to što nije u kontekstu ovoga, ali zdravlje jeste uvek u kontekstu ovoga o čemu pričamo. Nije nužno da stoji u naslovu, ali jeste.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

GORAN TRIVAN: Ako dozvolite još jednu rečenicu.

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite.

GORAN TRIVAN: Zdravljem se bavi Ministarstvo zdravlja i to je njihova nadležnost. Zbog toga bežimo od toga da u našim naslovima imamo zdravlje, ali nesumnjivo je vezano za ovo o čemu govorimo. Konačno, da ne bi

bilo nedorečeno, ovo sve što kažete u predlogu amandmana kojim ste se samo kratko bavili, jeste nacionalni interes, ali ne može stajati u naslovu. Toliko o tome.

Vrbas je mnogo važan. U Vrbasu su propuštene godine da se preduzmu stvari koje su nužne. Građani nisu krivi za to. Vojvođanska vlada već čini korake da se taj Bački kanal, koji je zaista najcrnija tačka u tom smislu u Evropi, pročisti. Nekih šest kilometara se u ovom slučaju radi. Podnete su prijave i dati su rokovi da se otpadne vode i sve ono reši, tako da radimo i razume se, doći ćemo u Vrbas.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Hvala, ministre Trivan.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović po amandmanu.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Zaista sumnjam u dobronamernost ministra Trivana kada odbije sve amandmane opozicije a prihvati jedino amandmane Socijalističke partije Srbije, svoje matične stranke. Dakle, to govori o vašem pristupu ovoj materiji.

Imali ste upravo u ovim predlozima amandmana Srpskog pokreta Dveri jednu veoma korektnu ponudu, da zaštita životne sredine bude postavljena u još važniji kontekst, zaštitu zdravlja stanovništva, Srbiju bez GMO, isticanje zaštite životne sredine kao nacionalnog interesa, sprečavanje kriminala i korupcije u vezi sa svim tim itd.

Vi, da ste imali dobru nameru, vi biste prihvatili jednu kvalitetnu ideju koja dolazi iz opozicije, koja je konstruktivna, koja je u funkciji da vaš zakon bude još bolji i koja ističe da su naša prirodna bogatstva, rečni tokovi, šume, rudna bogatstva, izvori čiste pijaće vode i poljoprivredno zemljište ključan nacionalni resurs bez koga nema zaštite životne sredine. Vi ste toga svesni, ali se u ovom trenutku radi nešto što nikada nijedna Vlada nije radila. Prodaju se naši prirodni resursi, prodaju se rudna bogatstva, prodaje se poljoprivredno zemljište, prodaju se rečni tokovi. Gospodine ministre, pa to ne može biti zaštita životne sredine. To je rasprodaja Srbije. To je prelaženje Srbije u neki kolonijalni položaj, gde ćemo na kraju svi završiti kao jeftino roblje i jeftina radna snaga kod stranog gazde. To nije nikakva normalna ideja za budućnost Srbije i tu neće biti zaštite životne sredine.

Dakle, upravo smo našim amandmanima želeli da vam skrenemo pažnju na to koliko je važno da prirodna bogatstva ostanu u našim rukama da biste mogli da kontrolišete zaštitu životne sredine. U tom smislu, dužan sam da vas obavestim, a već je bilo reči o tome, ako ste vi već zagovornik, kao i Srpski pokret Dveri, toga da ne dozvolimo da mini-hidroelektrane u Srbiji uništavaju životnu sredinu, onda bi trebalo da obratite pažnju na ove zahteve sa protestnog okupljanja građana u Pirotu, u organizaciji Saveza mesnih zajednica Stare planine i grupe građana „Odbranimo reke Stare planine“, pod sloganom „Reci ne za mini-hidroelektranu“. Evo, da čujete ta tri zahteva koja su, zapravo, u

funkciji onoga o čemu mi govorimo ovim amandmanom, a to je da zaštita životne sredine jeste nacionalni interes. Evo šta vam poručuju građani.

Pod jedan, izmenom zakonske regulative unaprediti, a doslednom primenom Zakona obezbediti kvalitetniji, delotvorniji sistem zaštite prirode Republike Srbije, tako da se svaki razvoj, korišćenje prirodnih bogatstava i interesi kapitala podrede interesu njenog očuvanja, kao neophodnom uslovu opstanka pokolenja i života na planeti Zemlji. Pod dva, posebno i odmah preispitati katastar potencijalnih lokacija za izgradnju mini-hidroelektrana u Srbiji, a sa ciljem smanjenja njihovog broja. Pod dva, zabraniti izgradnju hidroelektrana u zaštićenim prostorima prirode Republike Srbije. Pod tri, ukloniti sve nezakonito izgrađene mini-hidrocentrale. Pod četiri, iskoristiti sve raspoložive zakonske mogućnosti sa ciljem momentalnog zaustavljanja izdavanja novih dozvola za izgradnju mini-hidroelektrana i započetih radova na svim mini-hidroelektranama u fazi izgradnje, do okončanja zahtevanih izmena Zakona i katastra mini-hidroelektrana. I na kraju, raditi na definisanju jasnih opštih ekoloških standarda i uslova, kao i striktnih obaveza investitora i korisnika hidroenergetskih postrojenja po ugledu na ekološki uzorne zemlje, a uspostavljanjem mehanizma licenci stvoriti obavezu stalnog ekološkog unapređivanja i osavremenjivanja svih postojećih hidroenergetskih postrojenja.

Dakle, gospodine ministre, Srpski pokret Dveri stoji iza svake reči sa ovog protestnog okupljanja u Pirotu u organizaciji Saveza mesnih zajednica Stare planine i Grupe građana „Odbranimo reke Stare planine“. Da li vi stojite iza svake ove reči? Da li vi možete da izađete pred građane Pirota, Knjaževca, Stare planine u celini i kažete – da, ovo što ste vi zahtevali na vašem protestu je istina, ispravno je, u funkciji je nacionalnih interesa, u funkciji je zaštite životne sredine, ali ja nemam snage da se suprotstavim u Vladi tome, zato što iza mini-hidrocentrala stoje opasni lobiji vezani za Srpsku naprednu stranku, na čelu sa kumom predsednika Srbije Nikolom Petrovićem.

Ili imate snage da se tome suprotstavite pa ćete sada javno ovde da prozovete one koji uništavaju rečne tokove u Srbiji, one koji, primera radi, evo da vam i to na kraju citiram, koji, recimo, na rekama Jošanici i Samokovskoj reci dozvole projekte koji nemaju nikakvo ili imaju negativno mišljenje Zavoda za zaštitu prirode. Ili, ko je dozvolio na Crnovrškoj i Rakitskoj reci da se teškom mehanizacijom uništava korito stogodišnjih voda i imovina ljudi meštana sela Rakita? Na osnovu kog pravilnika i kako se u praksi na izgrađenim mini-hidroelektranama meri protok vode i tzv. biološki minimum?

Kako je moguće da se na planinskim vodotokovima, staništima strogo zaštićenih vrsta, uopšte dobije pozitivno mišljenje Zavoda za zaštitu prirode?

I konačno, već sam vas pitao, niste mi odgovorili – kada će na RTS-u da se organizuje javna debata u kojoj će biti pozvani dekani pet fakulteta Univerziteta u Beogradu koji su se u otvorenom pismu javnosti usprotivili

izgradnji derivacionih mini-hidroelektrana, kao i predstavnici, recimo, ovoga protesta sa Stare planine?

Znači, pitanje za vas je veoma jednostavno – podržavate li vi ovaj protest sa Stare planine? Podržavate li vi te ljude tamo? Podržavate li njihove zahteve ili radite za Nikolu Petrovića? Prosto je pitanje i molim vas za vrlo precizan i jasan odgovor.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Goran Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Ja prosto ne znam kako odgovoriti na ovakvu vrstu imperativnih rečenica koje poslanik postavlja time što me pita da li i za koga ja radim i ako bih hteo da odgovaram na to pitanje na isti način, ja bih mogao da postavim isto pitanje – a za koga taj neko radi?

Znate, ja radim za Republiku Srbiju i za svoj narod. I šta god vi ovde pokušali da napravite kao pozorište od ove teme, to se neće desiti. Ja razumem vašu potrebu da podržite određene ideje iz razloga koji su vama poznati, i to je sasvim u redu. Ali ja nisam siguran da nevladinim organizacijama koje se i te kako zdušno bore za zaštitu životne sredine treba podrška političkih partija. Ja nisam siguran u to. Ne delim to mišljenje. Možda neko deli. U našem društvu mislim da je to faul za one koji se bave zaštitom prirode kao civilni sektor. Ali tu se možemo razlikovati.

Imam utisak da vi o tome, zapravo, ne znate ništa. Ali je legitimno, takođe, da želite da zastupate deo mišljenja koje postoji u našoj državi i nemam uopšte nameru da polemishem na taj način. Vaša pitanja mogu biti legitimna, delom, ali jedino što ću vam sada reći jeste da mi radimo izmene Zakona o zaštiti prirode i da ne može sve preko noći da se izvede, verujte mi na reč, uprkos tome što mi, kako kažete, ne verujete. To je vaše pravo. Ali ono što treba da znate jeste da sam se ja više puta sastao sa ljudima koji vode to udruženje za zaštitu Stare planine i to su ljudi koji imaju pravo na to...

(Predsedavajući: Vreme. Završavajte, molim vas.)

Dakle, to je jedno, što očigledno ne znate.

I ono što vas najviše žulja u čitavoj priči, a želite da čujete, evo, čućete. Ministarstvo životne sredine je apsolutno protiv mini-hidrocentrala u zaštićenim dobrima. Imaćemo priliku da pričamo o tome. Molim vas da to imate u vidu i molim vas da me ne stavljate u dnevno-politički kontekst vaše političke borbe. Molim vas da pričamo o životnoj sredini i to je sve što od vas očekujem. Mislim da je to moguće. Hajde da pokušamo bar danas u Skupštini.

(Predsedavajući: Vreme. Hvala vam.)

Izvinite, predsedavajući, hajde bar danas da pokušamo da tema životne sredine ne bude politička tema nego da bude tema naše lepe Srbije. Eto, toliko. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Trivan.

Povreda Poslovnika Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Član 107 – govornik je dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine na sednici.

Gospodin ministar sebi poprilično dozvoljava i malopre su i kolege sa moje leve strane komentarisale da su retko bile u prilici da vide jednog takvog ministra koji sebi daje toliko za pravo da proziva narodne poslanike, da im deli epitete i kvalifikacije na način na koji ih ministar deli.

Na postavljena pitanja, što je apsolutno legitimno, svaki narodni poslanik može da postavi pitanje, pogotovo kada ta pitanja čita u vidu proglasa koji je neko drugi objavio, ministar je sebi dozvolio da ocenjuje da li neki poslanik nešto zna ili ne zna i da naziva poslanike opozicije nezalicama u nekoj materiji. Ja mislim da je to zaista nedopustivo i da ministar, čak i ako tako misli, ne bi smeo to sebi da dozvoli da kaže.

Gospodine ministre, ja opet kažem, sve ono što su rekli poslanici Dveri nije nešto što smo mi sami izmislili. Sve to isto vam govore građani Srbije i stručna lica, daleko stručnija od nas. Iste te stvari. Znači, mi se pozivamo na vrlo relevantnu argumentaciju.

Što se tiče mini-hidroelektrana, ta argumentacija dolazi iz relevantnih naučnih centara Beogradskog univerziteta, gde su dekan i profesori univerziteta takođe stali iza tih inicijativa, kao i uvaženi ekolozi.

I ne brinite, mi sigurno nismo neko ko politički gura ili podržava takve inicijative. Mi smo, zaista, samo neko ko je video šta ti ljudi rade, i fascinirani smo i ostali impresionirani takvim vidom angažmana. Građani su se samoorganizovali i oni sami ne žele nikakvu političku podršku i mi, apsolutno, ne želimo ni na koji način da zloupotrebimo njihovu aktivnost, već samo želimo da se i u ovom domu, u zvaničnim državnim institucijama, ta priča čuje. To ne može niko da zabrani, da se u Narodnoj skupštini, na plenumu, od strane narodnih poslanika i u diskusijama sa nadležnim ministrom čuje jedna takva priča.

Ja vas molim da ne delite takve kvalifikacije. Ako nas već vređaju poslanici vladajuće većine, vi kao ministar bi trebalo od toga da se suzdržite.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Nogo.

Smatram da nisam povredio Poslovnik, član 107. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Reč ima po amandmanu Marjana Maraš.

Izvolite.

Inače, da znate, vas je Srđan Nogo potpuno zamenio. On je odgovorio umesto vas.

MARJANA MARAŠ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Javljam se po amandmanu u želji da podržim deo obrazloženja koji je izneo poslanik Dveri Ivan Kostić, koji je pozvao ministra da dođe u Vrbas. Ne znam da li je moj kolega poslanik bio prisutan ovde kada je bilo uvodno izlaganje ministra, kada je ministar naveo da su obezbeđena dodatna sredstva koja će biti usmerena za prečistač Vrbas–Kula.

Ja sam u izlaganju koje sam imala prethodnih dana rekla da tu postoje neki problemi kada je u pitanju prečistač Vrbas–Kula. Konkretno, mogu da vam navedem da smo mi formirali zajedničko preduzeće. U pitanju su Vrbas i Kula. Međutim, APR ne poznaje odrednicu zajedničko preduzeće i čitava procedura morala je da se ponovi.

Ministre, izjasnili su se ovde da vam ne veruju, ali ja vam verujem da za vas životna sredina nije posao nego način života, zato što vas poznajem iz partijskih organa i znam da je to za vas bio način života i pre nego što ste postavljeni na funkciju na kojoj ste sada.

Ponovila bih još jednom da je osiguran i nastavak realizacije infrastrukturnih projekata u oblasti zaštite životne sredine u vrednosti od 67 miliona i 400.000 u Kuli, Vrbasu, Leskovcu, Sremskoj Mitrovici, Subotici. Sigurna sam da ćete vi nastaviti da radite onako kako ste započeli svoje obavljanje funkcije ministra. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Maraš.

Kolega Obradoviću, nemate pravo na repliku. Niste pomenuti, nije poslanička grupa pomenuta i ministar je samo odgovorio na vaša pitanja i kvalifikacije koje ste vi izrekli u vašem govoru. Imaćete prilike u nekom narednom izlaganju. Hvala.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Stojanoviću.

FILIP STOJANOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Amandmanom sam tražio izmenu naziva zakona. Ovo je po ko zna koji put da Poslanička grupa Srpske radikalne stranke podnosi amandmane na naziv predloga zakona i to činimo sa opravdanim razlogom. To što vi uporno odbijate naše amandmane neće nas sprečiti da razmatramo zakone i pišemo amandmane tamo gde smatramo da se tekst zakona može popraviti.

Ovo je jedan veoma važan zakon koji se i te kako tiče svakog građanina Republike Srbije i iz tog razloga bi trebalo da imate malo više sluha za primedbe

opozicionih stranaka, jer svi mi boravimo u istoj životnoj sredini i na isti način trpimo posledice devastiranja životne sredine.

Verujem da i vi, kao i svi mi ostali snosimo odgovornost za očuvanje životne sredine. Međutim, vaša odgovornost kao ljudi koji vršite vlast mnogostruko je veća, ali na osnovu ovog zakona nisam primetio da ste svesni te činjenice. Nije dovoljno prepisati zakon od zemalja Evropske unije, usvojite ga ovde u Parlamentu i smatrati da se time posao završio. Posao u ovoj oblasti nikada nije završen, a verujem da problemi postaju sve veći. Zato apelujem na pripadnike vlasti da se ozbiljnije uhvate ukoštac sa ovim problemom. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Stojanoviću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč?

Izvolite, koleginice Mihajlović.

LJILJANA MIHAJLOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, amandman Srpske radikalne stranke na sam naziv ovog predloga zakona, faktički, stavlja čitavu teritoriju Republike Srbije pod zaštitu ovog zakona. Ovim amandmanom mi ga formulišemo kao Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine i prirodnih dobara. Uvođenjem prirodnih dobara u sam naslov zakona ispravljamo nepravdu prema nekim od ovih dobara koja imaju dvojni karakter.

Naime, postoje prirodna dobra koja su oaze nedirnete prirode, ali se u ovim rezervatima nalaze i životinje koje ne bi opstale bez pomoći čoveka. Najbolji primer je primer Krčedinske ade. To je prirodno ostrvo na kojem slobodno živi veliki broj domaćih životinja. Na površini od 800 hektara uz konje, magarce, svinje, žive i čaplje, rode i beloglavi orlovi, a o njima brine samo jedan čovek koji to radi volonterski. Dakle, po osnovu ovih domaćih životinja ovo prirodno dobro može biti kvalifikovano i kao poljoprivredno, što je uslov da i Krčedinska ada može da računa na finansijska sredstva države Srbije i po osnovu poljoprivrednih subvencija. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Mihajlović.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite, koleginice Nikolić Vukajlović.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Hvala.

Ovaj predlog zakona u stvari ne sadrži nikakvu bitnu promenu niti uređenja niti zaštite životne sredine i ovo je jedan od retkih primera da Evropska unija u stvari ne traži nikakvo prilagođavanje ovog zakona zakonima Evropske unije, već je ovo nešto Vladino lično, odnosno naše. Sada da vidimo, to što je naše, zašto ste vi dali ovakav jedan predlog zakona sa ovakvom jednom izmenom.

Stiče se ovde utisak da se isključivo radi o fondu, odnosno o sredstvima iz Zelenog fonda. Ovo je način na koji ste vi hteli da izbegnete konkurs za korišćenje sredstava iz Zelenog fonda i da na neki drugi način date mogućnost pojedincima da mogu u budućnosti koristiti sredstva iz Zelenog fonda. Mi znamo da je jedan Zeleni fond već ukinut 2012. godine iz razloga što nije bio transparentan, što je zloupotrebljavao sredstva i vi ste ga ponovo napravili 2016. godine, a da ste se, kada ste pravili Zeleni fond, zaklinjali da ćete raditi transparentno i javno.

Međutim, način na koji ste vi sada ovde propisali da se mogu koristiti sredstva Zelenog fonda ne govori to da upravo na takav način i želite da koristite ta sredstva, odnosno na transparentan i jasan način. To govori i ovaj član 101a kada kaže da ministar i ministar poljoprivrede sporazumno propisuju uslove iz stava 1. ovog člana. Šta to znači? Da mi i dalje ništa ne znamo, da mi kao poslanici moramo dati blagoslov za izmenu i dopunu ovog zakona, a da u stvari vi sve treba da odredite i da u stvari iza toga stoji veliki znak pitanja za zloupotrebu svega. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Goran Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Želim samo da vas uverim da to nije tačno, da postoje pravila koja je odredila Evropska unija da bi moglo da se participira u tim fondovima i merila koja su već određena da ovo što ste rekli iz operativnih razloga ministar i jedan i drugi određuju to što treba da bude. Dakle, postoje samo nekakvi izuzeci. Treće, iz ovih izmena zakona će proizaći pravilnik naš, Ministarstva ekologije, koji će potanko, takođe, odrediti koje su to sve stvari i postupci koje ekološka inspekcija mora da izvrši i koje ljudi koji participiraju i žele da konkurišu za ta sredstva moraju da ispune da bi uopšte mogli da konkurišu i da bi dobili ta sredstva.

Dakle, nema ni govora o tome da se ovde otvara prostor za zloupotrebe, upravo zato što su ta međunarodna pravila izuzetno stroga i jasna. Između ostalog, mi ovo radimo zbog toga što hoćemo da ispunimo te međunarodne uslove, inače bez ovoga naši poljoprivrednici, dakle, individualni proizvođači, fizička lica i gazdinstva ne bi mogli uopšte da participiraju da traže taj novac, bez ovog dela zakona koji ćemo, nadam se, svi podržati. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Trivan.

Reč ima Vesna Nikolić Vukajlović.

Izvolite.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Tačno je da za korišćenje IPARD sredstava postoje tačni uslovi koje je propisala Evropska unija, ali za korišćenje sredstava iz Zelenog fonda vi ih propisujete, a ne Evropska unija.

E, tu se sada mi bojimo, kao Srpska radikalna stranka, da će doći do zloupotrebe, jer već imamo od 2012. godine opasne zloupotrebe tog istog fonda. Vi sad možete okretati glavom tamo i ovamo, ali to ništa nama ne znači. Vi ste morali ovde jasnije da pokažete nama da vi nemate tu nameru. Zašto ste vi izbegli konkurs, a u konkursu sve piše? Zašto ste vi izbegli konkurs pa može van konkursa da dođe do povlačenja tih sredstava? E, tu je problem. Hvala, ministre.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite, kolega Mirčiću.

MILORAD MIRČIĆ: Mi ovde raspravljamo o amandmanima koji se odnose na sredstva koja na ime pretpristupnih fondova treba da oprihoduje država Srbija. To je 160 miliona evra.

Poštovane kolege i dragi građani, tih 160 miliona evra iz evropskih fondova je aktuelno više od godinu i po dana. O tome se uveliko već pričalo, kao što sam već rekao, pre mnogo vremena i po onoj staroj „čekajući Godoa“, evo, mi idemo i korak napred, pripremamo čak i zakon iz oblasti ekologije, ako stignu ta sredstva od 160 miliona evra.

Iskreno govoreći, pri tome ne uzimajući ko je opozicija, a ko je vlast, da li iko više veruje da će tih 160 miliona stići? Da li ima neko ko može da realno poveruje? Drugo, i kad stigne, ministre, niste objasnili suštinu tih sredstava. Najveći osnov po kome se dobijaju ta sredstva je ugradnja opreme za potrebe poljoprivrednog gazdinstva. Ta oprema, kada pogledate koji su uslovi, verujte da će se malo ko odlučiti za takav jedan aranžman. Zašto? Zato što je pod budnim okom posmatrača iz EU, zato što ugovorene obaveze mogu biti prekinute onog trenutka kada proceni investitor da se ne pridržava svih standarda i niz razloga je zašto može da dođe do prekida i zašto može da dođe do negativnih posledica, bez uticaja i Vlade Srbije i onoga ko uzima ta sredstva,

a mi ovde idemo sa nečim što podrazumeva da će sufinansirati Vlada Srbije onoga ko uzima sredstva iz pretpristupnih ili razvojnih fondova.

U redu je ova odredba, ovaj predlog da se u hitnim interventnim situacijama bez konkursa dodeljuju sredstva. Imate situaciju gde je van pameti da se konkursom određuju sredstva za nešto što je gorući problem, za nešto što je opšta ekološka opasnost, ali nemojte da stavljate u poseban tretman ona sredstva koja su vezana za pretpristupne fondove, odnosno fondove za razvoj. Ne mogu imati isti tretman kao sredstva koja se u hitnim slučajevima dodeljuju. To je suština svih primedbi Srpske radikalne stranke. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Mirčiću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Izvolite, kolega Jojiću.

PETAR JOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, u oblasti zaštite životne sredine nužno je da se promeni zakon, a ne da se odredbe ovog zakona menjaju samo na parče.

U oblasti zaštite životne sredine caruje korupcija od vrha do dna. Na nivou lokalnih samouprava i na nivou Pokrajine i Republike još uvek nisu izrađeni instrumenti ko će vršiti kontrolu. Kako inspektori za zaštitu životne sredine obavljaju svoje funkcije? Jesu li korumpirani? Jesu li korumpirani i da li su u sprezi sa zagađivačima? Da li izvlače koristi odatle i jedni i drugi? Koja je relacija Pokrajinskog sekretarijata za zaštitu životne sredine i nadležnosti Ministarstva zaštite životne sredine Republike Srbije? Tu reda još dovoljno nema.

Bilo je, zaista, napretek kriminala i korupcije i brojna sredstva su tu i količinski utrošena. Uzmite u obzir samo pančevačku deponiju, koja je građena 20 godina. Niste vi učestvovali u tom periodu kada je ona građena, ali je ona građena 20 godina. Koštala je oko 10 miliona evra. Jedan izvođač radova uzeo je četiri miliona evra. Ko to plaća? Plaćaju poreski obveznici.

Gospodine ministre, pitam vas – da li na području Pančeva ima neka firma kojoj su oduzete dozvola za rad i licenca ili nema? Ako jeste, kažite ko je to i šta je preduzela nadležna inspekcija.

Bolna tačka u zaštiti životne sredine, gospodo, vama je inspekcija. Inspekcija je povezana sa zagađivačima, čak i sa organima gonjenja. U procesu dokazivanja zagađenja životne sredine imate veštačenja koja se naručuju i veštak pita – da li želite pozitivan ili negativan nalaz? Ako da pozitivan nalaz, taj veštak ima koristi.

Prema tome, gospodine ministre, založite se da uspostavite kontrolu. Zatražite izveštaje na teritoriji Pančeva, zapisnike o inspekcijskoj kontroli inspektora za zaštitu životne sredine. I šta se događa u praksi? Inspektor zaštite životne sredine ode u fabriku i kaže – vi morate da čistite instalacije, da

prečistite ovo sve, celokupnu fabriku. Ali kaže – ja vam kažem ko to može da uradi, može taj i taj koji se bavi iznošenjem i deponovanjem opasnog otpada. Kolika je korist sada? Pa ako ima 100 tona, on napiše u fakturi 200 tona. Pa ko to plaća i ko to kontroliše? E, da li je ovo tačno ili nije tačno, molim vas možete malo da izvršite detaljniju kontrolu.

Uzmite u obzir i slučaj u Deliblatu. Imate čoveka koji je tajkun. Sagradio je silose ljudima uz kuću. Ti ljudi ne mogu da žive, samo da se sele, ali znate šta? Kada dođe inspektor za zaštitu životne sredine u kontrolu, skiče prasad po dvorištu. E, pa sad vidite.

Da li ima slučajeva da je jedan tajkun koji se bavi tim poslovima kupio kola inspektoru? Da li je tačno da mu je nekoliko hiljada evra dao da promeni zube? Da li je to tačno ili nije tačno, to se može utvrditi, ali ono kada je Ministarstvo u pitanju, država mora biti jača od kriminalaca na lokalnu.

A pretresite i vaše ministarstvo. Kako je moguće kad sam postavio poslaničko pitanje, kontaktirao sam i vas, za jednog tajkuna koji se bavi opasnim otpadom a protiv koga je podignuta skoro optužnica, kako je moguće da iz vašeg ministarstva za pola sata on sazna i da bude obavešten da je poslanik Jojić postavio pitanje u Narodnoj skupštini? To vi uzmite malo pod kontrolu. Biće boljih rezultata.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jojiću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite, profesore Bojiću.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo, čulo se ovih dana dosta diskusije na temu zaštite životne sredine. Čulo se koji su najveći zagađivači, koji su najveći problemi, čulo se kako će se oni rešavati, ali malo se čulo ili malo se govorilo o jednom zagađenju kao posledici NATO bombardovanja naše zemlje pre skoro 20 godina.

Kao član Komisije, skupštinske Komisije za istragu ovih posledica NATO bombardovanja, posebno onih sa osiromašenim uranijumom, poštovaću stav Komisije i neću iznositi na videlo danas podatke do kojih dolazimo na terenu, ali ću vas samo podsetiti da su na devet lokaliteta u užoj Srbiji ispaljivani projektili sa osiromašenim uranijumom koji se uglavnom koristi za uništavanje oklopnih transportera i tenkova. Pri udaru ovog projektila o oklop razvija se temperatura od preko 3.000 stepeni i oslobađaju se nano čestice koje se raspršuju u vazduhu ili zemlji i koje su otrovne za sve one koji ih uzdišu.

Samo ću vam reći na kakve smo posledice naišli kada smo obišli Pčinjski okrug na potezu Vranje–Bujanovac–Pljačkovica–Reljan–Bratoselce i tako dalje. Stoka je naglo počela da oboleva od leukemije, raznih drugih deformiteta, opadanja rogova, zuba, krivljenja nogu, rađana je mladunčad sa dve glave. Jagnjad su se, recimo, rađala potpuno slepa. Znači, ne da imaju oči, nego bez očiju i tako dalje.

A, gospodine ministre, čuo sam pre neki dan da ste najavili donošenje jednog krovnog zakona o klimatskim promenama, pa verujem da i ovaj problem zasluđuje da se nađe u tom tekstu zakona. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Bojiću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Izvolite, kolega Despotoviću.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podnošenjem amandmana Srpska radikalna stranka smatra da se na dnevnom redu ovog visokog doma našao vrlo značajan Predlog zakona o zaštiti životne sredine i vrlo ozbiljna tema da bismo je prešli tek tako, a da narodni poslanici ne ulože trud i napor i kroz amandmane daju svoj sud i ukažu šta je to što Vlada treba da uradi za dostojnu i zdravu Srbiju.

Kao što sam u više navrata rekao a vi, ministre, potvrdili, jeste da sredina iz koje dolazim ima ogroman potencijal da se razvije u pravo nacionalno turističko blago. Uložite trud da sve ono što sam rekao u načelnoj raspravi za zapadni i jugozapadni deo Srbije rešite, ali vas i molim, a imam i obavezu prema svojim građanima da se pod hitno reši nesanitarna deponija u Prijepolju kao i sve ostale i slične. Sa takvom deponijom i zagađenom rekom Lim ne može se krenuti u turističku valorizaciju i razvoj, pa će samim tim i mnoge turističke vrednosti ovog kraja ostati bez posete brojnih turista.

Ako sačuvamo pluća ovog dela Srbije, odnosno klisuru reke Mileševke, koja predstavlja centar biodiverziteta, zatim planinu Jadovnik, Ozren, Zlatar i, naravno, Uvac, koji zasluđuje da bude zaštićen i nosi ime nacionalnog parka prirode, gde je 1999. godine bilo prisutno samo 10 mladunaca beloglavog supa ali je odličnim programom zaštite ove vrste kanjon reke Uvca bogatiji za oko 600 jedinki, moći ćemo da se nadamo čistijem vazduhu, zdravoj životnoj sredini, a samim tim i boljem i kvalitetnijem životu naših građana.

Sve ove prirodne lepote zasluđuju prisustvo, od Pančićeve omorike, stabla crnog bora starog preko 300 godina, preko surog orla, orla zmijara, sivog sokola, do vidre, medveda, srne, divlje svinje, divokoze, vuka.

Napominjem da se pored ovih prirodnih lokaliteta izdvaja i spomenik prirode Sveti bor na Kamenjici, koji već četiri veka dominira izgledom i lepotom i koji je privukao pažnju našeg istaknutog reditelja Emira Kusturice da na ovom mestu snimi film „Na mlečnom putu“. Sve ovo prati i nepokretno

kulturno dobro od izuzetnog značaja, Manastir Mileševa i srednjovekovni grad Mileševac, koji su pod zaštitom od 1947. godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Despotoviću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Izvolite, kolega Ljubenoviću.

TOMISLAV LJUBENović: Hvala.

Na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine Poslanička grupa Srpske radikalne stranke je podnela amandman kojim smo predložili da se promeni naslov tako da bismo onda imali zakon o upravljanju i zaštiti životne sredine.

Mi smo podneli ovaj amandman jer smatramo da bi njegovim prihvatanjem bila potpunija suština predloženog zakona.

Kada je reč o Predlogu zakona o izmenama i dopunama ovog zakona, imali smo prilike u raspravi da čujemo kritike SRS koje je izneo predsednik SRS dr Vojislav Šešelj, a odnose se na skandaloznu izjavu ministra Trivana koji u ime Vlade Republike Srbije i Ministarstva čiji je ministar predstavlja u Narodnoj skupštini ovaj predlog zakona.

Naime, gospodin Trivan je ministar u Vladi i državi, a spreman je da relativizuje pitanje granica te države i to u delu teritorije sa leve strane Dunava. On problem ekologije stavlja iznad svih drugih problema, iznad problema granica. Niko ne spori činjenicu da su problemi ekologije od izuzetnog značaja za sve nas, ali reći da ekologija ne mari za to da li će granica biti na ovoj ili onoj strani je, u najmanju ruku, skandalozno.

Srpska radikalna stranka podseća i gospodina Trivana i sve ostale da se radi o teritoriji na levoj strani Dunava, da je u pitanju 11.000 hektara dragocenog zemljišta koje je odvajkada srpska zemlja, da je na obali Dunava i da je cena tog zemljišta ogromna. Najmanje što se može očekivati od jednog ministra jeste da, pre svega, poštuje integritet države u čijoj je Vladi, a da onda zastupa i interese resornog ministarstva na čijem je čelu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ljubenoviću.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, evo, mi već nekoliko dana, slobodno mogu da kažem, raspravljamo o Zakonu o zaštiti životne sredine. Mi vam ukazujemo na važnost ovog zakona, odnosno na ove izmene i dopune.

Ministar je u okviru svog izlaganja rekao da je to jedno, da je to, u stvari, najvažnije poglavlje kojim će se Srbija u narednom periodu baviti.

Takođe, u okviru svog obrazlaganja obrazlagali ste Sporazum između Srbije i Hrvatske i isticali važnost tog sporazuma u domenu životne sredine. Ono što mi, srpski radikali, moramo najoštrije da osudimo je deo tog vašeg izlaganja koji je u najmanju ruku skandalozan, kada ste rekli da je sasvim svejedno da li je granica tamo ili 'vamo i da ekologija za to ne mari, pa bih vama, ministre, rekla da to zemljište, za koje je vama nebitno da li je tamo ili 'vamo, da se radi o 11.000 kvadratnih kilometara srpskog zemljišta i da mi nikada nećemo dozvoliti da se ijedan pedalj tog zemljišta dobrovoljno preda Hrvatskoj.

Kada je u pitanju ovaj amandman koji smo podneli na naslov, mi tražimo da se, kao predlog, doda očuvanje životne sredine, jer smatramo da je nedovoljno samo ovako kako je definisano.

Zato bih vas podsetila da u Beogradu ima tri i po hiljade divljih deponija koje direktno ugrožavaju zdravlje ljudi i da je otkriveno više novih divljih deponija na kojima je skladišten opasan otpad koji je često i kancerogen. Jedna od njih, a bilo je ovde reči, jeste u Obrenovcu, gde je pronađeno 25 tona nezakonito zakopanog opasnog otpada, pa bih vas, ministre, pitala konkretno – koliko je takvog otpada zakopano u Srbiji? Da li imate bilo kakvu informaciju? Gde i kako se zbrinjava taj otpad i kako objašnjavate da mnoge kompanije koje se bave ovim opasnim otpadom imaju dozvolu za tu delatnost? To je ono što vi morate da objasnite i nama narodnim poslanicima i građanima Republike Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Nikolić.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite, kolegice.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Otkada je 2015. godine uvedena tzv. ekološka taksa u lokalnim samoupravama, građani Srbije ne znaju šta ih čeka iz godine u godinu zato što im je Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji ovakav kakav jeste, koji ste vi mogli da promenite za proteklih šest godina, dao mogućnost da se ne dobije rešenje kao o porezu na imovinu, već da oni budu zatečeni, a najčešće su to preduzetnici koji dožive šok na kraju kalendarske godine od visine takse koja se plaća.

Ne bi bilo sporno što je ta ekološka taksa uvedena da je ona primerena ekonomskom trenutku i da se ona na pravi način troši, ali, gospodine ministre, ta zloupotreba od opštine do opštine i trošenje nenamenski tih para upravo je razlog zbog kojeg smo podneli amandman da se zakon, njegov naziv promeni i da se doda reč – unapređivanje zaštite životne sredine.

Kako drugačije bilo koje, vaša deca, bilo koje dete u Srbiji da očekuje da će u budućnosti da zatekne 17% šume? Nekada je, vi to dobro znate kao šumarski inženjer, bilo 80% pod šumom u Srbiji. Danas je 27%. Umesto ovog zakona i ovih „darova“ Evropske unije, o čemu ćemo da govorimo detaljnije kasnije, na koji način se, pominjao je kolega Mirčić, uslovljavaju poljoprivrednici, trebalo je da donesete strategiju kako ćemo da zaštitimo ovo područje koje je razorio zlikovački NATO, kako ćemo ponovo da obnovimo šume, biodiverzitet, da vratimo reliktnu vrstu biljaka koje samo Srbija ima.

Ovako, mi sada imamo jedan zakon koji ide u prilog vašem hrljenju u Evropsku uniju, u koju nikada Srbija, inače, neće da uđe. Sa druge strane imamo velike probleme sa kojima se suočavaju ljudi koji rade u nacionalnim parkovima Srbije, da ne pominjem, od Nacionalnog parka Kopaonik, Tara, zaštićenog područja Vlasine, koje takođe treba da bude nacionalni park, preko Zlatara i drugih krajeva Srbije, gde treba ono što nam je bog dao da iskoristimo, da taj seljak živi bolje, da ne idu mladi ljudi, da ostanu tu.

Ovako, mi se sada suočavamo samo sa time da vi ispunjavate puki uslov Evropskoj uniji, a građani nemaju od toga ništa. Još se troši od strane bahatih čelnika lokalne samouprave taksa, nenamenski, ne zna se u kom se pravcu ide.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Jovanović.

Na naslov predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite, kolegice Radeta.

VJERICA RADETA: Danas govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine. Mi smo amandmanom tražili da se kaže – o zaštiti životne sredine u Republici Srbiji.

Mnogo je ministar ovih dana govorio o tome kako ekologija ne poznaje granice, a mi mislimo da granice moraju da se poznaju u svakoj oblasti. Da li je on to mislio u prenesenom smislu ili kako god, ali je u potpuno konkretnom smislu ministar Trivan pre dva dana rekao da on misli da je važno da on reši pitanje ekologije na Dunavu, a da uopšte nije bitno na koji način će se rešiti problem spora oko granice sa Hrvatskom. To je nešto što jedan ministar u Vladi ne sme ni da pomisli, a kamoli da kaže. Zaista se postavlja pitanje da li Vlada Republike Srbije stoji iza tog stava ministra Trivana ili je on slobodan strelac koji može da kaže – baš me briga da li će Hrvatska da uzme 11.000 hektara Srbije ili neće.

Da se to više ne bi ponavljalo, mislimo da ovaj amandman treba da se prihvati i ako ministar Trivan želi da se iskupi za ovo što je rekao, neka prihvati ovaj amandman, pa ćemo shvatiti da zaista doživljava Republiku Srbiju u njenim ustavnim okvirima.

Mnogo je problema koji su vezani za ekologiju a vi, ministre, volite tako da se hvalite da je to vaš život, to je vaše opredeljenje itd. Nije tako u životu. Možda vi imate dobru nameru, ali vam ne funkcioniše skoro ništa. Čuli ste kolegu Jojića. Takvih istina imate po Srbiji koliko god hoćete. Mi ćemo u toku ove rasprave govoriti o tome, a očekujemo da se vi potrudite i da nam odgovorite, ako ne možete, možda vi ne možete na Jojićeva pitanja odgovoriti ovog momenta, ali morate da saznate o čemu se radi, o kome se radi i da zaustavite tu pljačku naroda kroz rad inspekcije na terenu.

Mi smo vam govorili u načelnoj raspravi o problemu deponije u Lapovu. Vi znate za taj problem. Ja lično sam sa vama o tome razgovarala. Zoran Stanković, naš odbornik koji je pokrenuo to pitanje, ima ozbiljnih problema, ima problema, ima krivičnu prijavu. Ima problema, prete mu predstavnici te firme, očigledno. Prete mu da će mu ne znam šta uraditi porodici, da će ne znam šta uraditi njemu. I vi pošaljete inspektora koji kaže – sve je ovde u najboljem redu. Jedino ne znam šta znači ovo u nalazu inspektorke Ljiljane Marinković koja kaže da je dnevna evidencija deo dva za građevinski materijal koji sadrži azbest IB 176-105 za oktobar 2017. godine, na deponiji je, kaže, dosada odloženo ukupno 809,5 tona opasnog azbestnog otpada.

I mi znamo da je ova firma koja radi to, nešto što ste vi nasledili, ali nema tu opravdanja. Ako je neko pre vas dozvolio da se građani Lapova truju, vi kao ministar ste imali dovoljno vremena ili još uvek imate da to zaustavite. Jednom data dozvola može da se oduzme. Jednom zaključen ugovor može da se raskida. Ne možemo mi sada da kažemo – neko je pre vas zaključio ugovor sa tom nekom, beše austrijskom ili nemačkom firmom, i šta ćemo, mi ne možemo to da menjamo, a građani Lapova neka se polako pakuju i neka se sele, jer će poumirati od otrova koji im se tamo servira.

Ima problema ne samo te vrste i ne samo na tom mestu, ali jeste vam osnovni problem, vi ste govorili o nedostatku inspektora, a mi vam podvlačimo – i u korupciji inspektora. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Goran Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Dozvolite mi, takođe, nekoliko rečenica zbirno. Samo da se vratim na onaj papir.

Mi smo svesni toga da se inspekcijom na izvestan način sprovodi politika Ministarstva i da nema kapaciteta. Godinu dana otprilike i nešto više radimo tamo i ja sam svestan toga da, pre svega, značajno moram da pojačavam broj

ljudi u inspekciji, a zatim ono na šta ste aludirali, da ja ne bih bio tako eksplicitan, da moramo da proveravamo rad svih tih ljudi i to smo počeli da radimo. Imamo već neke postupke koje smo sproveli.

Ali, isto tako vas molim da svaku informaciju koju imate tog tipa o, ne daj bože, korupciji ili nezakonitim radnjama bilo kog inspektora Ministarstva, molim vas, nije nužno da bude potpisana prijava... Mi reagujemo po prijavama i hoćemo to da proverimo jer svoj mandat i shvatam upravo ovako kako ste vi rekli. Mnogo toga 40–50 godina, pričao sam o tome na početku, nije rađeno kako treba i vreme je da se stvari pokrenu sa mrtve tačke. Nije lako, razume se, ali samo moramo svi zajedno, kroz informisanje to da uradimo, a mi ćemo kao služba Vlade, da tako kažem, raditi taj posao. Uveravam vas da je moja ambicija i naša ambicija, zaista, da bude tako.

Spomenuo sam i NATO i sve ono što ste vi sami rekli. Mi ćemo se baviti time ubedljivo i videćete, razume se, biće rezultata. Potpuno se slažem sa vama da ima Srbija šta da radi. Prvi put se Ministarstvo posle dugo godina bavi šumama na ovaj način na koji je koleginica govorila. Dakle, svakako, pošumljavanje, bez ikakve dileme. I nacionalni parkovi, eto, ja sam iz zaštitarske struke i ja sam izgovorio tu rečenicu koja, hajde za vas koji se ne bavite time, ne mora ništa da znači, ali sam postavio i javno pitanje, koje neće ostati samo na pitanju – a da li su nacionalni parkovi nacionalni parkovi? Bavićemo se time, to vam garantujem, zato što nisam spreman da zatvaram oči na bilo šta što se dešava, a da nije dobro da se dešava. Ili nešto treba i jeste zaštićeno dobro, dakle, nešto treba a nije, ili nešto jeste proglašeno, a da više to možda nije. Ozbiljne novce ćemo ulagati u to.

Što se tiče Lapova, mi smo tamo poslali inspekciju. Oni su tamo bili i uradili šta su uradili, ali ako smatrate da treba, mi ćemo to ponovo da uradimo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Reč ima Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Uradite to u Lapovu ponovo i neka urade kako bog zapoveda. To što vi imate problem sa brojem inspektora, taj problem morate da rešite, to govorimo svakom ministru. Inspekcije moraju da funkcionišu i ne može na tome da se štedi. To što je zabranjeno zapošljavanje još uvek u državnim organima, to nije opravdanje. Onda se nekako reorganizujete u okviru Ministarstva ili kako god.

Zapitali ste se da li su nacionalni parkovi zaista nacionalni parkovi. Pa nisu, naravno da nisu. Kako koji? Evo, npr., da li znate da je u Vrnjačkoj Banji, u onom divnom vrnjačkom parku, jednom privatniku uz neki objekat od ne znam koliko, desetak ili dvadeset kvadrata, usred parka Vrnjačke Banje prodato sedam hektara zemljišta? Usred parka! Ne postoji toliko čvrst ugovor da ga ne treba raskidati. Ali evo, ovo vi kao čujete prvi put, a ja ovo govorim ovde drugi put.

Dakle, morate malo da pratite, da osluškujete. Mi vam nikada nećemo pisati anonimne prijave. Mi, srpski radikali, stojimo iza onoga što kažemo i nemamo nikakav problem ni da li će neko da nam preti, ni da li će neko da nam zameri. Ne lažemo. Iznosimo istinu i uvek branimo interese građana.

Jeste zaštita životne sredine važna. Ali evo, sada bih vas pitala – da li vam je možda Ana Brnabić ili Nedimović, da li su vam preneli da je Ana Brnabić ovde obećala, kada smo joj skrenuli pažnju, recimo, da se uopšte ne vrši kontrola pijaće vode u seoskim bunarima? Zamislite koliko dece pije tu vodu. Koliko ljudi pije tu vodu. Koleginice mašu glavom potvrdno, naravno. Tada je Ana Brnabić obećala, Nedimović je bio ministar, jer je to bilo u okviru njegovog ministarstva, da će hitno preduzeti mere da se nešto po tome uradi. Očigledno vam nije prenela da vam je i to jedna od obaveza, mada to treba da znate i sami.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima docent dr Mihailo Jokić.

MIHAILO JOKIĆ: Želeo sam, u kontekstu ovih problema, da kažem ministru da je vrlo bitno da, pre svega, njegova inspekcija savlada jedan problem, a taj se problem zove odgovor na pitanja i probleme koje građani postavljaju u pisanoj formi. Znači, svaki pisani podnesak inspekciji zahteva odgovor, bez obzira na to koliko je smislen ili besmislen. E, to je ono što ne funkcioniše u mnogim gradovima i opštinama, a to je, pre svega, vaš zadatak, odnosno vaša naredba, vaša obaveza koja mora biti postavljena pred sve opštine i sve inspekcije po opštinama i po gradovima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, doktore Jokiću.

Poštovani narodni poslanici, u skladu sa članom 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, sada određujem pauzu u trajanju od jednog časa. Sa radom nastavljamo u 15.00 časova. Hvala.

(Posle pauze –15.00)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa daljim radom.

Na član 1. amandman u istovetnom tekstu podneli su narodni poslanici Vjerica Radeta, Branislav Mihajlović, Srđan Nogo i zajedno Aleksandra Čabraja, Marinika Tepić, Sonja Pavlović i Jovan Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Mislim da je ovde suština zašto se donosi ovaj zakon. Naime, mi smo dosada imali da je izuzetak da se po konkursu sredstva iz Zelenog fonda mogu dodeljivati isključivo ukoliko se finansiraju interventne mere u vanrednim okolnostima, zagađenje životne sredine, rekultivacija i

sanacija zagađenog prostora. Međutim, mi sada uvodimo da se kao izuzetak od javnog konkursa za dobijanje sredstava iz Zelenog fonda uvodi i ova tačka da su u pitanju projekti koji se sufinansiraju iz fondova EU ili međunarodnih fondova.

Mislim da je to problematično i da to otvara mogućnost za korupciju i za zloupotrebe, pogotovo imajući u vidu da je dosadašnja praksa pokazala da ljudi koji imaju finansije i kapital, nisu prezali da resurse koje dobijaju iz javnih fondova beskrupulozno koriste za sopstvene interese, ne vodeći računa ni o životnoj sredini, ni o potrebama ljudi. O tome sam već govorio tokom dana.

Sada ćete vi reći da se to radi zbog IPARD fondova, mada se to u ovom članu nigde ne pominje. Reći ćete da je to potrebno zbog građana, jer ne može da stigne kontrola. To ste govorili u četvrtak. Reći ćete da već EU propisuje određene kontrole. Pitao bih vas – da li zaista mislite da i u Briselu i u EU nema korupcije i kriminala? Ko je ubio ovu bugarsku novinarku, to je aktuelni slučaj u našem komšiluku, Makarovu, koja je istraživala upravo korupcije i zloupotrebe fondova EU? Neko je nju brutalno ubio.

Podsetiću vas, od 2000. godine do danas, znači od vlade Zorana Đinđića pa do današnjih vlasti, sve donacije koje su dolazile u ovu zemlju, koliki se procenat vraćao onima koji doniraju. Znači, EU ili stranci sve što nam daju, 15-30% smo morali u kešu da im vratimo od svih tih donacija. To je bio njihov tal, njihova korupcija. Svaki kredit koji povučemo za neke infrastrukturne projekte, pošto nam ne veruju, ne dajemo dovoljno, isključivi su uslovi da njihove firme budu izvođači, a naše firme koje zaista sprovode te poslove rade kao podizvođači. Znači, ono što uzme izvođač u stvari je tal i porez, ili kako god hoćete, onoga ko vam je odobrio kredit.

Znači, mi imamo već jednu praksu, da i te kako i birokrate iz EU znaju da ta sredstva zloupotrebljavaju. Gde će ih zloupotrebljavati lakše nego kroz Srbiju? Mnogo je veća mogućnost, znači, za njihovu zaradu jer je manja kontrola, nisu pod lupom sopstvene javnosti, sopstvenih zemalja da to rade kroz zemlju kao što je Srbija.

Vratio bih se, jer nema, nažalost, tu klona Aleksandra Martinovića, gospodina Orlića, da se vratim na onu diskusiju o imenu koje ovde povezuje mini-hidroelektrane, generalno sve projekte koji se tiču energetike, IT i ostaloga, to je Nenad Kovač, i on se čudio kako 2010. godine, Nikola Petrović i Nenad Kovač, kakve to veze ima sa SNS. I te kako ima veze kako su dozvole dobijane, zato što je gospodin Kovač onaj koji povezuje i spaja upravo prethodnu i sadašnju vlast. On je spona između Đilasa i Vučića. Ne sme niko da pomene ime Nenada Kovača u ovoj skupštini i to gospodin ministar zna. Zato je nemoguće izboriti se protiv mini-hidroelektrana i upravo su lica kao što je Kovač lica koja će da profitiraju iz ovakvog člana.

U sledećem članu gde pominjemo IPARD fondove, pa nije to rađeno za obična poljoprivredna gazdinstva, nego vi namerno stavljate tu mogućnost. Rekli ste u četvrtak da će to moći da koriste i privredna društva, odnosno preduzeća koja se već bave poljoprivredom. Da li se to radi za novog vlasnika PKB-a ili za nemački „Tenis“? Oni i te kako mogu da budu pod kontrolom, i te kako bi mogli da zadovolje uslove našeg javnog konkursa pored konkursa koje propisuju ti međunarodni donatori tih sredstava, odnosno ti sufinansijeri tih sredstava. Znači, ovaj član direktno omogućava korupciju. Ova zemlja ima ozbiljnih problema sa korupcijom i sa zloupotrebom sredstava, da li su iz našeg budžeta, da li su iz međunarodnih budžeta. I sama EU i sama ta Evropa nije uopšte imuna na korupciju i na kriminal.

Opet ponavljam primer gospođe Makarove, novinarka, gospođice koja je ubijena u Bugarskoj a, bogu hvala, nažalost, u ovoj zemlji niko nije odgovarao... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Potrošili ste vreme, kolega.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Ministar Trivan, kada govori o ovom predlogu zakona, voli da kaže da ovo nema veze sa politikom, da je to nešto, ne znam ni ja, kao da su vanzemaljci pisali ovaj zakon.

Dakle, ministre, sve što dolazi iz Vlade Republike Srbije ima veze sa politikom. Kako konkretno ovaj zakon, da ga skraćeno nazovem o ekologiji, ima veze sa politikom? Tako što vi ovaj zakon menjate po nalogu Evropske unije. Znači, vaše opredeljenje da Srbija ide tim, što se tiče nas srpskih radikala, pogubnim putem ka EU je dovoljno politika. Gde će više od toga?

Ono što mislimo generalno da nije dobro u ovom zakonu i zato smo i predložili da se član 1. briše, da zapravo ne bi trebalo uopšte raspravljati o ovom zakonu, jeste to što je EU, pre nego što smo se mi približili njoj, zapravo od Srbije napravila jednu veliku deponiju, i to je činjenica.

Sami znate, često govorite u medijima gde sve postoje neke divlje deponije, gde su neki nedozvoljeni otrovi itd., i kad pogledate odakle to dolazi, to dolazi ili iz tih pogona nekih fabrika EU ili iz tih skladišta koje su oni dobili, poput onog u Lapovu, a ima i na drugim mestima ili iz tih, što je sad nedavno ovde legalizovano da nekoliko opština mogu zajednički da zaključe ugovor, pa da prave neku regionalnu ili interopštinsku, kako bih je nazvala, deponiju. Ništa to nije dobro. Može to biti onako da je možda čak i dobro zamišljeno, ali suštinski takve stvari ne mogu da se rade.

Pričali smo u prethodnom delu i o korumpiranosti inspektora, i o nedovoljnom broju inspektora, i o korumpiranosti ljudi i u Ministarstvu i u lokalnim samoupravama, jer svi su povezani u tom lancu. Zamislite onda sada,

kada tri opštine na jednom mestu prave neku deponiju, ko će tek tu pohvatati ko je odgovoran za nešto što predstavlja problem.

Ono što mi želimo da znamo, ministre, jeste kako će se trošiti ta sredstva iz IPARD fondova. Da li će se trošiti tako da se Srbija i dalje zagađuje ili će se trošiti da se reše problemi koji su dosada evidentni i evidentirani?

Ono što, takođe, tražimo od vas jeste da se pregledaju svi ugovori koji su zaključeni pre nego što ste, pa nije važno da li vi lično došli u Ministarstvo, nego, recimo, što je ovaj režim preuzeo brigu o tom resoru, pa da se vidi i da obavestite i Narodnu skupštinu o tome koji su to eventualno sumnjivi ugovori, koji se ugovori ne sprovode onako kako je ugovoreno, gde se zloupotrebljava to od strane lokalne samouprave, a gde od strane nekog od vaših ministara, i o tome treba da obavestite Narodnu skupštinu, da vam damo saglasnost da raskidate sve takve ugovore, da podnosite krivične prijave protiv svakog zagađivača čovekove okoline, da tražite raskid ugovora sa nekim pogonom koji je došao da zagađuje Srbiju.

Dakle, ima puno posla i mi samo tražimo da se taj posao radi u interesu građana Srbije i države Srbije. Ne interesuju nas interesi EU. Ne interesuju nas interesi okolnih država, već isključivo interes države Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima koleginica Sonja Pavlović.

Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Gospodine Trivan, kada sam u načelu diskutovala o ovom zakonu, ostali ste mi dužni odgovor, ja sam ga, doduše, u sledećoj formi postavila, i želela sam da me razuverite ako smatrate da nisam u pravu.

Između ostalog, iznela sam sve razloge zbog kojih mi ne možemo prihvatiti ovaj zakon i, naravno, ovaj prvi član, jer za sve članove smo smatrali da treba da se brišu. Brišu se zato što smatramo da je to privremeno jedno rešenje, a kod nas je običaj da privremena rešenja postaju trajna rešenja, a mi se zalažemo za sistemsko rešenje u oblasti zaštite životne sredine. Za to sistemsko rešenje su potrebna ozbiljna sredstva. Nedovoljna su ova sredstva koja se ovim zakonom predlažu.

Znači, to je ono što može samo privremeno da reši problem, ali zaista, suštinski, sistemski problem za koji treba ozbiljna finansijska konstrukcija, za koji treba ozbiljno da se zalaže cela ova vlada, mi nismo uspeli da pronađemo u ovom zakonu. Znači, budžet od 0,4% ne može biti dovoljan. Ako kažemo da je on indikator Ministarstva u lancu vlasti, ispada da je Srbiji životna sredina na poslednjem mestu, i meni je zbog toga izuzetno žao.

Ministarstvo finansija, kao što sam već rekla, izbegava da da finansijsku konstrukciju, jedan ozbiljan plan finansiranja, kako bi se predvidelo sve što je potrebno u zaštiti životne sredine i kako bismo na kvalitetan način pripremili

Poglavlje 27 za otvaranje. Znači, oni ne prisustvuju sastancima za pregovaračku poziciju, lično sam se uverila da ne prisustvuju. Ne funkcioniše komunikacija između vaših državnih sekretara po ovom pitanju, po pitanju finansiranja svih elemenata iz oblasti zaštite životne sredine, a na terenu se dešava svašta u ovoj oblasti.

Znači, zakonodavstvo i sve lepe želje i sve što hoćemo su jedna priča. Ja sam čovek iz prakse i za mene je istina ono što se dešava na terenu. Često razmišljam, i to je pitanje koje isto mogu da vam postavim – da li razmišljate o reviziji statusa nacionalnih parkova? Znači, to je jedna ozbiljna tema jer neki nacionalni parkovi nisu zaslužili taj status s obzirom na to da su napadnuti svi prirodni resursi u tim nacionalnim parkovima, i ti prirodni resursi se tretiraju kao roba od koje treba za što kraće vreme što veću korist dobiti. Znači, to je nedopustivo i zbog toga se zalažemo da imamo jedno sistemsko rešenje.

Džaba nama protokoli o vodama, džaba nama konvencije o predelu, džaba nama *Inspire* direktiva koja je poslužila nama kao podloga za zakone u geoprostornim podacima. Sve to nama ništa ne znači ako to ne implementiramo na terenu u praksu.

Ono što se ovde često pominje to je ta čuvena granica, o kojoj ste na početku pričali, između Hrvatske i Srbije. Ne znam zašto se kolege poslanici čude, verovatno nisu upućeni. Znači, poslednji državni premer je urađen 1981. godine, i to u delu katastra. U delu koji se odnosi na državnu granicu nikada nije urađen. Znači, mi nemamo definisanu državnu granicu, zapravo, nigde. To nije za vas pitanje, ali ste vi deo vlasti, znači i vi ste, što se toga tiče, nadležni, tako da ja o državnim granicama ne bih mnogo diskutovala dok se ne definiše ta državna granica jednim ozbiljnim državnim premerom.

Sada bih vas molila da mi odgovorite na ono što je najbitnije – šta Ministarstvo radi na sistemskom rešenju zaštite životne sredine i da li razmišlja o reviziji statusa nacionalnih parkova? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Bojiću, vi ste tražili reč?

(Dubravko Bojić: Greška.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Jovanović.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Tražili smo izmenu ovog člana, gospodine ministre, zato što smatramo da ovaj IPARD fond ne može ništa dobro da donese srpskom seljaku, naročito zbog činjenice da će veoma mali procenat biti onih koji će da apliciraju zbog prevelike administracije, raznih konsultantskih kuća koje rade budžetiranje tog projekta, jer i sama sam htela svojim najbližim rođacima da pomognem da sredstva koja Razvojna agencija Srbije daje za

poljoprivrednike dobiju kako bi nadomestili ono što ne mogu u prostoj reprodukciji na svojim imanjima.

To je takva procedura, i to je tolika papirologija da u startu, jednostavno, dignete ruke od toga, jer vidite da od toga nema ništa. I kada nam dođe ministar Nedimović i kaže polovina od uloženog će da vam se vrati, da, ali koji je put do toga? Registracija, traženje onih koji to znaju, plaćanje te usluge najmanje 500 evra, to rade agencije koje su za to ovlašćene. Ne mislite valjda da će jedan srpski seljak koji je od jutra do mraka na njivi da dođe sa idejom da koristi sredstva iz IPARD fonda, da popunjava te obrasce i da kaže – aha, ja ću to da dobijem, i onda sam zaštićen za neko vreme. Naročito zbog činjenice da je u zemljama koje su dugo godina u EU, a mi verujemo i učinićemo sve da ubedimo građane Srbije da ne treba da uđemo u EU, da ni Srbija neće ući, i u tim zemljama u našem okruženju veoma malo se koriste ta sredstva, odnosno aplicira. I onda se zapitate zašto.

Šta je rešenje? Rešenje je da Vlada Srbije i vaše ministarstvo, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo finansija izađu sa jasnom politikom za poljoprivrednika, koja će da ima neku stratešku vezu sa bliskom budućnošću.

Ako mi znamo u Srbiji koje područje treba da se bavi pretežno voćarstvom, koje povrtarstvom, koje stočarstvom i da ta područja zanovimo sa novim farmama... Čitava zapadna Srbija je sa opustošenim selima. Preko leta, u vreme ove mini skupštinske pauze, mislim da sam preko 400 kilometara napravila u tim opštinama baš da obiđem to područje i da vidim, a ne samo u Mrčajevcima, odnosno selu odakle moja porodica potiče.

Dakle, gospodine ministre, ako vi ne date sada i konkretno seljacima da oni mogu da naprave mini-farme, da obnove svoj stočni fond, neće se oni načekati nikakve pomoći EU, a kamoli od IPARD fonda za koji će vrlo malo njih da aplicira jer je put do toga veoma težak, a taj svaki evro izuzetno skup.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Dame i gospodo narodni poslanici, i u okviru ovog amandmana kojim smo u članu 90b osnovnog zakona promenili stav 1. akcenat je na zaštiti i očuvanju životne sredine i zbog toga bih diskusiju usmerila, odnosno nastavila kada su u pitanju deponije i opasni otpad.

Prema podacima koji su dostupni, u Srbiji se godišnje lageruje 80.000 tona opasnog otpada, a negde oko 100.000 tona skrivenog i nelegalno zakopanog otpada.

Ono što je alarmantno pored ovih podataka je i to da ne postoji deponija industrijskog otpada, niti da postoji centar za tretman tog otpada. Takođe, mi

smo svedoci da se sve više otkrivaju skladišta sa opasnim otpadom, pa bih vas podsetila i na jednu od afera gde je hiljadu tona toksičnog otpada pronađeno na prostoru bivše fabrike hemijske industrije u Novom Sadu. Naime, u krugu fabrike, odnosno bivše fabrike nađeno je 1.080 tona tog toksičnog otpada, a 32 tone istog otpada, međutim, za njih su postojali uredni papiri, odnosno dokumentacija. Imali su adekvatnu dokumentaciju.

Veoma je važno pitanje šta će sa tolikim otpadom kada znamo da još uvek nema prostora gde će se on tretirati, nema centara za to. I ono što nas srpske radikalne brine, a i građane Srbije jeste što postoji mogućnost da toksični otpad procuri u zemlju, da dođe do zagađenja podzemnih voda i, uopšte, da se voda zatruje. U tom slučaju egzistencija svih nas bi bila ugrožena, a vidimo da je ovakvih afera sve više, pa nas konkretno zanima kako će se rešiti problem odlaganja tog otpada, odnosno zbrinjavanja jer znamo da u inostranstvu ukoliko se odlaže taj otpad, košta evro i po do tri evra po kilogramu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Saviću, izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, nije ni potrebno naglašavati koliki značaj životna sredina ima za naš sveukupni život.

Nažalost, životna sredina u Republici Srbiji ni približno nije u onom stanju kako bismo to mi želeli i kako bi to inače trebalo da bude. Za ovo postoje i odgovorni. S jedne strane to je Vlada Srbije, a sa druge strane, moram da priznam da su odgovorni i naši građani, jer ima još uvek mnogo neodgovornih i nesavesnih građana i zaista treba takve, kada se uhvate na delu da nanose štetu životnoj sredini, najrigoroznije kažnjavati.

Zbog čega je odgovorna Vlada Srbije? Imamo dva različita nivoa odgovornosti. Imamo životnu sredinu u ruralnim, planinskim delovima, nacionalnim parkovima, i životnu sredinu u gradovima, urbanim sredinama.

U urbanim sredinama, u našim gradovima sve više imamo situaciju da se izgrađuju zgrade i tako naši kvartovi i naši gradovi postaju prenatrpani i sve je manje zelenila, a i ono malo zelenila gde imamo, nema dovoljno drveća kao što je to slučaj u nekim drugim zemljama i u našem okruženju.

Što se tiče ovog ostalog, recimo, nacionalni parkovi itd., vidimo da imamo situaciju da Vlada forsira izgradnju tzv. mini-hidroelektrana i po mom mišljenju to je zaista katastrofalno. Ima jedna naša izreka – ne kolje se vo zbog kilograma mesa. Naše reke su nešto što su nešto najvrednije u tim, da kažem,

planinskim područjima, a neku reku prebaciti u cevi i napraviti neku mini-elektranu samo zbog toga da bi se dobili određeni kilovati energije, jeste to čista energija, ali verujte da se deset puta više gubi nego što se dobija i zato apelujem na Vladu i resorno Ministarstvo da se takvi pokušaji spreče. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

U ime Poslaničke grupe SRS podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine. Mi smo predložili ovim amandmanom da se u članu 90b osnovnog zakona izmeni stav 1.

Predlagač je Predlogom zakona predložio izmenu stava 2. ovog zakona, ali je naše mišljenje da treba izmeniti i stav 1. tako da on u novom tekstu zakona glasi – sredstva Zelenog fonda Republike Srbije dodeljuju se korisnicima sredstava u svrhu finansiranja održive zaštite i unapređenju životne sredine, a na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Ministarstvo.

Ključna stvar koja bi bila primenljiva ovim amandmanom je stavljanje akcenta na održivost i zaštitu unapređenja životne sredine. Iz Ministarstva je u martu ove godine, predstavljajući rezultate dvogodišnjeg projekta o stanju kapaciteta žive u Srbiji, rečeno da je naša zemlja pretrpana toksičnim otpadom i da je stanje životne sredine u dramatičnom stanju.

Srpska radikalna stranka upozorava gospodina Trivana da njegov posao nije da samo konstatuje činjenice, da neki problem postoji, već je njegov posao da identifikovane probleme rešava. Zato je, upravo, i ministar.

Zato smo mi i podneli ove amandmane, da se na sistematski način definišu pojmovi u vezi sa održivom zaštitom i unapređenjem životne sredine. Zbog toga smatramo da predlagač još jednom treba da razmisli i prihvati amandmane SRS-a. Prihvatanjem ovog amandmana dobili bismo kvalitetniji i potpuniji tekst zakona o konkretnim zakonskim rešenjima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Kolega Jojiću, izvolite.

PETAR JOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ostajem kod podnetog amandmana u očekivanju da će biti usvojen, ali ukazao bih gospodinu ministru, a ujedno i postavio pitanje – da li Ministarstvo ima informacije o poreklu opasnog otpada po život i zdravlje ljudi u Pančevu i u naseljenom mestu Bavaništu? Ko je taj koji je tamo opasan otpad deponovao? A za čuvanje i obezbeđivanje tog opasnog otpada je 12 policajaca Policijske uprave u Pančevu

u toku 24 časa angažovano; to će koštati budžet Republike Srbije više miliona dinara.

Postavljam pitanje – do kada će Ministarstvo i Pokrajinski sekretarijat za zaštitu životne sredine i nadležni inspektor za zaštitu životne sredine grada Pančeva da ovo tolerišu, a da se ne uklanja, jer je to velika opasnost po zdravlje ljudi i ostalih živih bića? O tome je govorio i narodni poslanik SRS gospodin Zoran Despotović pre neki dan. Ja samo pitam – do kada će taj otpad biti u zoni koja je vrlo opasna za život građana?

Vi ste pokrenuli inicijativu, prvi od ministara, i rezultat toga bilo je hapšenje nekih lica u ovoj godini vezano za opasan otpad, ali to što kaže gospodin Mirčić nije dovoljno. Ministarstvo mora biti, pre svega, kao državni organ taj koji će da prati, da koordinira i da nalaže mere po cenu smene pola u Ministarstvu i pola inspektora za zaštitu životne sredine u Srbiji, čime bi se sačuvala pare poreskih obveznika.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Izvolite, kolega Bojiću.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala, gospodine potpredsedniče.

Kao jedan od najvećih problema, odnosno najvećih zagađivača u državi Srbiji su prepoznate divlje deponije. Niko tačno nije utvrdio njihov broj, između pet i po i šest hiljada. I ako država preduzme nešto da ih ukloni, odnosno da ih zabrani postavljanjem kamera ili stražara, one niknu na drugom mestu.

Da nisu divlje deponije jedini problem, ja ću reći i „legalne“ deponije, kako predstavljaju velike smetnje građanima u mestu gde se nalaze, da je to tako ilustrovaću vam primerom deponije na magistralnom putu Sopot–Kosmaj u selu Nemenikuće. Svako ko je prolazio ovim putem prema Kosmaju ne može da se čudom načudi da je groblje otpada smešteno baš na tom mestu. To je božji dar prirode, a kazna od ljudi.

Kada u letnjim mesecima idete ovim putem, obavezno morate da podignete stakla na automobilu da bi taj susret sa tim neprijatnim mirisom bio bezbolniji. Ako pak idete biciklom ili šetate, morate staviti povez preko usta. Što je to tako i ko je to organizovao i legalizovao, ja ne znam.

Gospodine ministre, ja ovde ne bih vrednovao vaš rad ili ministarstava pre vas, ili lokalnih samouprava, ali ovo su stvari i oblasti u kojima mi možemo mnogo više. Znači, možemo da uradimo mnogo više bez podsticaja sa strane. U ovim oblastima, uz naše potencijale koji nisu skromni, u svakom pogledu treba mnogo više inicijative i akcije.

Pošto mi je isteklo vreme, nastaviću.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.
Izvolite, kolega Despotoviću.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine ministre sa saradnicima, znate, kada je neko bolestan, on obično traži pomoć, traži kako da se leči. U Srbiji je vrlo teško biti zdrav, a pogotovo i nasmejan, jer im uslovi u kojima naši građani žive to ne dozvoljavaju. Pre svega mislim na sve ono što nam je posejao NATO agresor 1999. godine, a zatim i nebriga države prema svojim građanima.

Nije to samo stanje otkada ste vi ministar, već generalno gledano situacija je alarmantna još od 2000. godine pa do danas. Svi u tom slučaju opravdavaju sebe, a napadaju one prethodne. Ko onda ispašta? Pa, naravno, nedužni građani, koji poveruju u ono što im se u predizbornoj kampanji obeća, a posle izbora to više ne važi.

Moram da napomenem, a znam da vam se ovo neće dopasti, da su jedino srpski radikali i dr Vojislav Šešelj izlazili pred svoje građane i govorili istinu, držeći se programa stranke i svoje ideologije, ne odstupajući nijedan pedalj.

Poštovani građani Srbije, svi mi zajedno moramo uložiti napor da naša država bude i čistija i zdravija, jer ako se mi menjamo, trudeći se da stanemo na put onome što ugrožava ljudske živote i okolinu, doprinećemo da bar naši potomci žive bolje nego mi danas.

Gde nam je to Srbija najviše zagađena i koji faktori na to utiču? Moramo biti otvoreni i iskreni prema svojim građanima i reći tamo gde su toplane, tamo gde su kotlarnice, tamo gde se loži ugalj, mazut, tamo gde je velika gustina saobraćaja, tamo gde su nam NATO zlikovci gađali i rafineriju i Petrohemiju. Tu prednjači Valjevo, Pančevo, Užice, Kraljevo, Beograd, Kragujevac, Subotica. Podsećanja radi, maksimalna dozvoljena vrednost zagađujuće materije u vazduhu iznosi 40 mikrograma, dok se u pomenutim gradovima kreće u rasponu od 43 u Subotici do 59 u Valjevu.

Kada će Srbija rešiti problem goriva koje je najskuplje u regionu i po kvalitetu najlošije? Ovo se ne tiče samo vas, nego kompletne Vlade Republike Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Mirčiću, izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Srpska radikalna stranka insistira na potpunoj jasnoći, da javnost ima uvida u sve ono što radi Vlada. Stoga mi insistiramo da se jasno izdefiniše gde to Vlada ima, odnosno Ministarstvo, diskreciono pravo da dodeljuje sredstva bez konkursa.

Vi morate biti svesni da, ako se uvede jednom pravilo, onda mora da bude opšteprihvaćeno i mora da važi za sve. Kako ćete postupati kada od

sredstava evropskih fondova budemo u obavezi da čistimo i zaštitimo rečne vodotokove i priobalje? To su sredstva iz evropskih fondova. Da li će i tada biti neka diskreciona prava ili će se bez konkursa dodeljivati određena sredstva pojedincima koji se budu bavili time?

Ono što je veoma interesantno, to je da javnost još nije upoznata šta je sa onim sredstvima koja smo dobili od pristupnih i pretpristupnih fondova EU koja su služila za čišćenje toka Južne Morave. Da vas podsetim, više puta su predstavnici iz Evrope stavljali prigovor za nenamensko trošenje tih sredstava i osporavali otvaranje, odnosno dalji rad po Poglavlju 27, a istine radi, tada je na čelu ovog ministarstva, odnosno Ministarstva energetike, gde je pripadala ekologija, bila Zorana Mihajlović. To je velika afera o kojoj se raspravlja i u Evropskom parlamentu. Do dana današnjeg nemamo nijedan podatak kako i na koji način su utrošena ta sredstva, a Južna Morava još zagađenija.

Da ne govorimo o vodotoku reke Drine, koja je žila-kucavica kada je u pitanju snabdevanje pijaćom vodom ne samo Podrinjskog kraja, nego ubuduće i čitave Vojvodine, gde je to veoma kritično. Da ne govorim o tome da usred reke imate fabrike, da je tu vađenje agregata iz vodotokova Drine bukvalno prepušteno na milost i nemilost pojedincima.

Sve to Evropska unija pomno prati, pogotovo kada su u pitanju vodotokovi, kada je u pitanju pijaća voda. Oni su tu rigorozni. Šta ćemo kada dobijemo ta sredstva, koja će oni veoma lako da dodele, samo ako budemo imali prave projekte? Da li ćemo tada ponovo davati diskreciono pravo da Ministarstvo, odnosno Vlada ima pravo da dodeli bez konkursa sufinansirajuća sredstva?

Znači, ako smo ovde uveli pravilo, to pravilo mora da važi i ubuduće gde god se plasiraju sredstva iz pristupnih, odnosno razvojnih i pretpristupnih fondova Evrope. O tome treba da razmišljamo. Moramo da budemo svesni kako Evropa jasno traži da se podnese računica oko utroška sredstava za čišćenje Južne Morave, da će i javnost Srbije sve više i više insistirati na uvidu u sva sredstva koja su se dodeljivala po osnovu zaštite čovekove okoline, pa i ova kada su u pitanju sredstva koja se dodeljuju iz evropskih fondova.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Šaroviću.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Dame i gospodo, gospodine Trivan, evo, nakon, praktično, nekoliko meseci duge letnje pauze Narodna skupština Republike Srbije danas raspravlja o Zakonu o zaštiti životne sredine, o zaštiti retkih ptica, slepih miševa i drugih životinjica. Neko to da gleda sa strane, neko neupućen, rekao bi čovek da je, evo, Srbija srećna zemlja. Možda bi pomislio da se radi o

Norveškoj, pa kaže – sve su druge probleme rešili, još ostalo par finesa da doteramo vezano za ekologiju, sve ostalo je u državi perfektno.

Međutim, građani Srbije koji ovde žive ja mislim da su više nego svesni da to jednostavno nije tako, da mi imamo mnogo problem. Sa jedne strane, neshvatljivo je da, umesto da raspravljamo o onim gorućim pitanjima, da raspravljamo o tome što je cena benzina skoro, odnosno dizela skoro dostigla 170 dinara, da raspravljamo o penzijama, da raspravljamo o tome što je umesto obećanog povećanja i stimulacije rađanja, dovedeno do toga da neke trudnice i porodilje dobijaju po 800 ili 900 dinara nadoknade mesečno, mi raspravljamo o ekologiji.

Ne želim da umanjim značaj ekologije u bilo kom smislu, i to jeste značajno za svako društvo, međutim, znate, moramo raspravljati o pitanjima koja moraju imati prednost. Narodna skupština Republike Srbije ne raspravlja o Kosovu i Metohiji. Jesu li slepi miševi važniji od građana Srbije na Kosovu i Metohiji, od teritorijalnog integriteta, od suvereniteta, od poštovanja Rezolucije 1244 i Ustava Republike Srbije? Mislim da nisu. Više se ne održavaju ni sednice Odbora za Kosovo i Metohiju i jednostavno se guraju pod tepih one teme koje u ovom trenutku jesu bitnije i ja mislim, gospodine Trivan, da ste vi žrtva vladajuće većine. Jer zanimljivo je i to pitanje, ja sam maločas baš gledao, 399 amandmana je podneto samo na ovaj zakon o zaštiti životne sredine o kome sad raspravljamo. Većinu tih amandmana su podneli predstavnici vladajuće koalicije.

E sad, kako se vi osećate kao predstavnik vladajuće koalicije kada upravo oni koji bi trebalo da vas podrže, iskažu toliko nepoverenje i toliko neslaganje sa onim što ste vi mukotrpnim radom uspeali da pripremite i pošaljete ovde pred poslanike? Da li vi imate problem kako se osećate, da li je potrebna zaštita? Mi smo uvek spremni, radikali, da zaštitimo one koji su spremni da rade dobro svoj posao. Možda ste i vi među njima.

Elem, da se vratimo na temu. Ovo jeste, pre svega, dimna zavesa i ja sam se zbog toga i potrudio da malo iskočim iz ovog šablona, iz ove dosadašnje priče, jer ovo nije realno stanje u Srbiji i ovo nije realna slika Srbije. Neko će pomisliti da je Srbija srećna zemlja, ali budite sigurni da nije.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

VESNA NIKOLIĆ VUKAJLOVIĆ: Vrlo je zanimljivo zašto ste vezali IPARD fond za sredstva iz Zelenog fonda. Ispravno je što ste izbegli konkurs

kada su u pitanju vanredne situacije i okolnosti i naravno da treba da se izbegne konkurs, država mora da reaguje, Ministarstvo itd. Ali nije ispravno zašto ste izbegli konkurs kada su u pitanju sredstva iz IPARD fondova i zašto vi kao ministri isključivo treba da propisujete kriterijume za povlačenje tih sredstava, a to su sretnici koji mogu da dobiju sredstva iz IPARD fondova, a onda će dobiti sredstva i iz Zelenog fonda. To je vrlo zanimljivo, i to je vrlo diskutabilno, i to je nešto što vi morate da objasnite i Srpskoj radikalnoj stranci, a i građanima uopšte.

Znači, 2016. godine je predviđen konkurs kao način dobijanja i povlačenja tih sredstava iz Zelenog fonda. Vi ga 2018. godine isključujete kao način korišćenja tih sredstava iz Zelenog fonda. Zašto? To vrlo liči i mnogo liči na vaše prethodnike. Šta to znači? Da će se desiti da će se pojaviti neki novi subjekti na terenu, a ti novi subjekti su neke ad hok firmice koje će se registrovati tog trenutka, za povlačenje tog fonda i za povlačenje sredstava iz IPARD fonda i puj-pike, to posle više ne važi. To vrlo liči na jedno sistematsko crpljenje novčanih sredstava iz tog zelenog fonda, a želite da ga legalizujete na način što ste ga ovde doneli na raspravljanje, a samim tim i na našu saglasnost, a pojedinci donose odluke.

Zašto vi ne hapsite vaše prethodnike do 2012. godine? Zato što su na isti ovaj način radili, sve legalno. Znači, dođu, naprave zakon, podmetnu u zakonu određene stvari koje njima odgovaraju i to sve bude legalno. I vi to isto, po istom principu radite. To ne biste smeli da radite. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Mihajlović, izvolite.

LJILJANA MIHAJLOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, na član 1. podneli smo amandman kojim se precizira da korisnici Fonda za zaštitu životne sredine, i pravna i fizička lica, sa prebivalištem na teritoriji Republike Srbije, treba da ispunjavaju zakonske uslove za dodelu sredstava. Tako ćemo izbeći da pojedini strani investitori odmah pošto otkupe neko naše poljoprivredno dobro, zagrabe iz državnog fonda, a u ovom slučaju za zaštitu životne sredine, i tako nadoknade uložena sredstva.

Dakle, mi našim amandmanima nastojimo da preciziramo i pojasnimo, što se ne može reći za predlagača. Primer maglovite uopštenosti koju pred ovu skupštinu šalje predlagač je, između ostalog, i predlog zakona kojim treba da se potvrdi Sporazum naše vlade i Vlade Hrvatske o zaštiti životne sredine i očuvanja prirode. Ovim sporazumom je predviđeno da zajednički radimo na očuvanju vazduha, vode i da zajednički upravljamo otpadom. To su lepe reči koje ne znači ništa.

Kako ćemo i ko će upravljati, na primer, Šarengradskom adom? Hrvatska brine o zaštiti šarana na tom ostrvu, a samo malo dalje, u Vukovaru, i dalje traje progon preostalih Srba, a ćirilicu su već proterali, kako smo imali prilike da vidimo. A sada se ta ista država Hrvatska ovim sporazumom predstavlja kao civilizovana evropska država u kojoj je ekologija veoma važna.

Kao pouka može nam poslužiti i problem koji sa Hrvatskom trenutno ima Republika Srpska. Radi se o najavi odlaganja nuklearnog otpada, kojega hrvatska vlast ima nameru da odlaže na samoj granici sa srpskim opštinama. Dakle, čitav sporazum je jedna velika iluzija, lepe reči ispod kojih samo naivni mogu da stave svoj potpis. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Stojanoviću, izvolite.

FILIP STOJANOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, i ovaj, kao i svi ostali amandmani koje sam podneo, ima za cilj da se naglasi da se radi o veoma ozbiljnoj stvari. Za razliku od ostalih evropskih zemalja Srbija je imala i tu nesreću da je bombardovana od strane naših neprijatelja. Tom prilikom je došlo do posledica koje je nemoguće sagledati.

Ono što sa sigurnošću znamo je činjenica da posledice bombardovanja daju rezultate. Nažalost, u poslednje vreme je višestruko povećan broj obolelih građana od različitih oblika teških bolesti, kao što su karcinom i slične stvari. Neki stručnjaci predviđaju da će se te posledice tek osećati i da tek sledi epidemija ovih teških oboljenja. Svi bismo želeli da to ne bude tako i ostaje nam da se nadamo da će nas tako nešto mimoići. Ali i ova, a i prethodna vlada postupaju neodgovorno po ovom pitanju.

Svi naši najznačajniji prirodni resursi se već nalaze u rukama stranaca, tako da naša sudbina umnogome zavisi od toga kako će se oni ponašati. Ovo je najbolji pokazatelj neodgovornosti, jer nijedna normalna vlada ne daje svoje najznačajnije prirodne resurse na upravljanje strancima, pogotovo onima koji su kroz istoriju dokazani kao naši neprijatelji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Belačić, izvolite.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Izuzetno je važno da podsetimo građane da je u Srbiji već jednom bio formiran Fond za zaštitu životne sredine. Ukoliko se ne varam, taj fond je formiran 2009. godine, a prestao je sa radom 2012. godine zbog brojnih zloupotreba, netransparentnosti i lošeg poslovanja. Tokom tog perioda nije realizovano više od 2.200 potpisanih ugovora i na taj način stvoren je dug od 5,5 milijardi dinara.

Činjenica je da je u tom periodu na vlasti bio drugi režim čiji predstavnici trenutno ovde nisu prisutni, pa verovatno neće reagovati, poneki, ali izuzetno je važno da nam vi objasnite koju garanciju imamo da sada neće ponovo doći do zloupotreba Zelenog fonda i da će sredstva iz ovog fonda biti raspoređena na ispravan način, te da će biti svi potpisani ugovori i realizovani.

Druga važna stvar jeste to da je Srbija, nažalost, nepovratno zagađena nakon bombardovanja 1999. godine, te samim tim mi iz Srpske radikalne stranke smatramo da Zeleni fond koji se formira u Srbiji ne treba nužno vezivati sa evropskim fondovima zbog činjenice da bi Srbija daleko veća sredstva dobila ukoliko bi naplatila ratnu odštetu od Evropske unije zbog bombardovanja.

Samim tim smatramo da bi bilo dobro da vaše ministarstvo formira jedan tim, kako ljudi zaduženih za bavljenje životnom sredinom, pre svega ekologa, a potom i onkologa i drugih lekara, te da se tačno utvrdi relacija između porasta broja obolelih od malignih bolesti i po svim, dakle, malignim bolestima pojedinačno nakon bombardovanja i nakon početka poluraspada osiromašenog uranijuma. Smatramo da bismo jednom takvom studijom mogli da dokažemo da je protiv Srbije vođen hemijski i biološki rat i da samim tim naplatimo ratnu odštetu koja bi svakako iznosila mnogo više od onih sredstava koje EU trenutno opredeljuje za zaštitu životne sredine u Srbiji. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Hvala lepo.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo, u nekoliko rečenica o ovome što ste vi na kraju rekli. Nije trebalo ukidati Fond za zaštitu životne sredine, ali uprkos tome postoji čitava dokumentacija o ovome o čemu ste vi govorili i Ministarstvo se trudi i već postupamo po tome i rešavamo stara dugovanja. Dakle, sa godinama koje budu došle mi ćemo isplaćivati sve ono što su ljudi legalno na tim konkursima dobili i taj posao će biti u nekom trenutku završen, zavisno od toga koliko bude bilo para.

Od drugih pitanja opredeliću se za to da kažem da pitanje opasnog otpada jeste paradigma onoga što smo uradili u međuvremenu. Neke od vaših kolega su to, razume se, spominjale. Pitanje je koliko toga ima. Razlikuju se podaci, zato što svake godine oni koji to generišu prijavljuju od godine do godine. Imamo različite količine opasnog otpada koji se generiše i možemo procenjivati da ga ima između, ne znam, 100.000, 120.000 i 250.000 tona na godišnjem

nivou. Onda kada saberete koliko je skladišteno, prerađeno i izvezeno, plaćeno, u inostranstvo, što je naročito važno, onda shvatite da nešto nedostaje, a to što nedostaje, to je negde zakopano. I to je najgori mogući zločin koji ja mogu da zamislim baveći se ovim poslom.

Mi ćemo pokušati ono što je neko, takođe, od poslanika sugerisao, a to je da Srbija mora da ima kapacitete za preradu opasnog otpada. Postoje nove tehnologije koje su potpuno čiste, koje su potpuno u redu, ali bez dogovora sa građanima i lokalnim samoupravama to neće biti moguće. Tamo gde građani to neće da prihvate, niko ne želi da ih pritiska da to rade, ali da bismo se zaštitili od tog zagađenja i da bismo uštedeli tih bar 20 miliona evra koliko mi godišnje trošimo na zbrinjavanje opasnog otpada van zemlje, mislim da bi to bilo dobro da se to uradi i mi radimo na tome.

Vlada je za one količine otpada koje su otkrivene, bez obzira na to da li je reč o Obrenovcu, Pančevu i drugim mestima, potpuno u toku. Naši organi izvrsno rade svoj posao. Doći će i zbrinjavanje na red. Vlada je deo sredstava za početak obezbedila za zbrinjavanje tog opasnog otpada koji smo pronašli, jer lokalne samouprave najčešće nemaju para da to reše, ali s obzirom na novu situaciju, sredstva, u stvari, niko nije mogao da planira kolika će biti i koliko ćemo toga otkriti i nastavićemo da se bavimo time.

Nacionalni parkovi će biti redefinisani. Divljih deponija ima mnogo. Bavićemo se njima, ali na drugačiji način, da bismo to jednom zasvagda rešili. Inspektori, bolna tačka, nema nas dovoljno. Pitanje je kako oni rade svoj posao. Očekujem da novim snagama, bez obzira na to što to deluje da će biti ne baš tako sutra ćemo zaista rešiti pitanja kvaliteta rada, kontrole tog rada i svega onoga na šta ste vi aludirali i ja ću se, zaista, obavezno potruditi da to tako i bude. Hvala vam lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Koleginice Belačić, po amandmanu, je l' tako?

(Aleksandra Belačić: Replika.)

Nemate pravo na repliku. Nije ispunjen nijedan uslov da dobijete pravo na repliku. Odustajete?

(Aleksandra Belačić: Ne odustajem.)

Od čega ne odustajete, nisam čuo. Po amandmanu? U redu, izvolite.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Htela bih samo ukratko da vam postavim pitanje koje se odnosi na prvi deo ovoga što ste govorili i s obzirom na to, dakle, da radite na tome da se nadoknade svi gubici koji su stvoreni u prethodnim godinama, zanima me da li će neko biti odgovoran za stvaranje tih gubitaka i da li ćete vi kao predstavnik Ministarstva i vaši saradnici podneti krivične prijave za lica koja su izazvala te gubitke u iznosu od 5,5 milijardi evra. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marija Janjušević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Vesoviću, izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala vam, predsedavajući.

O štetnosti ovakvog člana zakona govorio je i kolega Nogo i nekoliko kolega iz Srpske radikalne stranke, i ja sam mojim amandmanom samo pokušao da popravim nešto što se popraviti može, jer sam potpuno svestan da će ovo ovako da bude izglasano.

Pomešali ste, ministre, ovde Zeleni fond, IPARD fond, nejasno mi je zašto. Nekad se novac mimo konkursa mogao davati samo u hitnim slučajevima, a sada odjednom ubacujemo i da se sufinansiranje može davati u slučajevima sufinansiranja projekata koji se finansiraju iz pretpristupne pomoći Evropske unije. Već vidim mogućnosti finansijera iz Evropske unije koji i kroz mnoge kredite i kroz mnoge zakone gledaju da sredstva koja inače ulože „bespovratno“ u zemlju Srbiju na ovaj ili onaj način, povuku sebi nazad i onda sam samo toga radi dodao ovu rečenicu – ukoliko se time otklanja neposredna opasnost po zdravlje građana.

Dakle, oni će uraditi to što su namerili, jer mi često držimo zatvorene oči pred željom, koja po mom mišljenju ponekad i nije racionalna, da stupimo u tu tvorevinu koja se raspada, a koja se zove Evropska unija. Pa, ako je to tako, a tako će biti jer će tako želeti vladajuća većina, dajte da spasimo što se spasiti može i da se deo tih sredstava koja će se dati bez konkursa onima koji dolaze iz, uglavnom, a ubeđen sam i biće samo iz zemalja EU, daju ukoliko otklone neposrednu opasnost po zdravlje građana, jer ono nam je najpreče i jedino što nam je ostalo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Koleginice Pavlović, tražili ste reč? Po amandmanu? Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala vam.

Ko o čemu, ja o sredstvima i sistemskom rešenju. Gospodine Trivan, okvirna procena je da je 300 miliona godišnje potrebno uložiti u oblast životne sredine iz nacionalnih izvora kako bi se moglo očekivati da nam EU da drugu polovinu bilo kroz različite oblike sufinansiranja ili kroz projekte Evropske unije.

Kada budemo dosegli ovaj nivo finansiranja, možemo očekivati podršku Evropske unije. Međutim, mislim da dotada, ponovo uspostavljen Zeleni fond sa svega, mislim da je negde, vi me ispravite ako grešim, 25 miliona dinara godišnje ne može ni približno da funkcioniše kao nekadašnji Fond za zaštitu

životne sredine, samim tim što je zamišljen kao jedna budžetska linija i tako nije operativan, tako da se očekuje neka nova uredba koja bi ovo pitanje rešila.

Zato smatramo da su ove izmene nedovoljne, jer Zeleni fond treba da se upodobi da bude funkcionalan i operativan. On na ovaj način nije funkcionalan i operativan i, kao što rekoh, ni približno ne funkcioniše kao nekadašnji Fond za zaštitu životne sredine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Dozvolite mi da, ne znam da li ste maločas bili tu – ne kažem to kao opasku – nacionalni parkovi koji će biti provereni, revidirani itd. Ozbiljno ćemo ući u to i to je jako važno pitanje, i samo toliko, da ne bismo trošili vreme.

A što se Fonda tiče, mi smo za ovu 2018. godinu predvideli 2,9 milijarde dinara. To je daleko od onoga što ja mislim da treba da bude. Vi ste potpuno u pravu da od nas, oni koji čekaju da finansiraju životnu sredinu, očekuju da i mi sami uložimo sredstva u sve to, što će reći, prvo, sredstva za životnu sredinu će morati da rastu bez obzira na sve i bez obzira na to šta ko misli o tome i drugo, da će Fond po mom mišljenju morati da dobije drugo obličje u odnosu na ovo koje sada ima. Ovo je za mene bila prva, prelazna godina da vidim, prve novce ozbiljne smo prebacili u Fond odmah kada smo dobili budžet za to, uspostavili smo procedure, zadovoljni smo procedurama, ali lično mislim da on zaista treba da dobije drugu formu. Ne želim javno još da govorim o tome, ali će on, svakako, morati da funkcioniše mnogo drugačije, efektivnije i sa mnogo više para. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Ivan Kostić, Miladin Ševarlić i Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1 amandman je podneo narodni poslanik Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1 amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Milićević.

Vlada i Odbor za zaštitu životne sredine prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije. Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Izvolite, kolega Milićeviću.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, mnogo toga se čulo tokom današnje rasprave. Mi nismo želeli da zloupotrebjavamo Poslovnik, nismo želeli da repliciramo, sačekali smo trenutak kada budemo obrazlagali amandmane koje smo podneli u cilju kako bismo poboljšali i kako bismo dali

svoj doprinos da zakonski predlog o kojem danas govorimo bude što kvalitetniji.

Pre nego što se osvrnem na amandman, obratiću se najpre vama, gospodine ministre, a tiče se prepodnevnog dela rasprave i nekoliko sugestija i predloga koji su se mogli čuti, pa jedan dobronameran predlog, bez obzira na to što dolazimo iz iste političke opcije, ali javno jedan dobronameran predlog za vas.

Znate, legitimno je pravo svake poslaničke grupe, ne mislim, pritom, na poslaničke grupe koje su maločas učestvovala u raspravi, u popodnevnom delu rasprave, legitimno je pravo svake poslaničke grupe da pokuša da na neki način u ovako važnu i značajnu raspravu uvuče i dnevno-političke teme kako bi bile medijski prisutne, kako bi politički profitirale, kako bi na taj način došle do političkih poena.

Ponavljam, ne mislim pri tome na neka suštinska pitanja koja su postavljala, recimo kolege iz SRS, pitanja koja dolaze iz različitih lokalnih samouprava, lokalnih sredina. Tiču se konkretno zaštite životne sredine. Ne sporim, naravno, da ta pitanja zaslužuju odgovore. Ako niste u mogućnosti danas da to učinite, učinite to u narednom vremenskom periodu i to jeste apel svih nas, naravno, iz vladajuće koalicije.

Mislim na prepodnevni deo rasprave, jedan dobronameran savet za vas. Njihovo je legitimno pravo da pokušaju da ovaj nivo rasprave svedu na dnevno-političke teme, a vama predlažemo da ne gubite vreme, da radite posao za koji ste preuzeli odgovornost, jer radeći tako, vi ćete, zapravo, raditi u najboljem interesu građana Srbije.

Znate, legitimno je pravo da neko kaže i da bude frustriran, bude opsednut Socijalističkom partijom Srbije. Ipak, tu smo 28 godina, pa im nije jasno, izgleda, kako postojimo 28 godina na političkoj sceni Srbije a sve vreme smo relevantan politički činilac na političkoj sceni Srbije. Nije im jasno da je SPS simbol i kontinuiteta, i trajnosti, i sigurnosti, i stabilnosti, pa smo onda mnogo puta dosada čuli od tih dušebrižnika kako SPS gubi politički identitet, a mi im dobronamerno kažemo – mi smo dobro, hvala na pitanju, a vodite računa o vašem političkom identitetu, ne o našem.

Danas kažu – druga po snazi politička opcija. Neka bude da je tako, neka bude da su i prvi, ali ne kažu tako istraživanja. Nijedno istraživanje ne kaže tako, a ne kažu tako ni građani na svim onim izborima koji su u prethodnom vremenskom periodu održani. Mislim i na izbore u Skupštini grada Beograda i mislim na izbore koji su održani širom lokalnih samouprava, opština i gradova na teritoriji Republike Srbije.

Mi smo ubeđeni da je SPS druga po snazi politička opcija na političkoj sceni Srbije. Za nas je važno da smo stabilizovali naše biračko telo, ali ono što je najvažnije jeste da u svim tim istraživanjima, u svim tim izbornim procesima

koji su održani, vladajuća koalicija ima ogromnu podršku i poverenje građana i da se rezultati koje postiže vladajuća koalicija prepoznaju i vrednuju na pravi način. To što se okupljaju da bi politički preživeli, to je njihovo legitimno političko pravo.

Kada je reč konkretno o vašem ministarstvu, mi smo, ako se sećate, tokom rasprave o Predlogu zakona o ministarstvima, naveli i bili potpuno jasni i precizni koliko je važno i značajno da imamo posebno ministarstvo koje će se baviti ovom izuzetno važnom i značajnom temom. I tada smo prihvatili i priznali da je takvo ministarstvo postojalo 90-ih godina, u Vladi 90-ih, ne znam precizno koje je bilo to, bolje znate od mene... Rekli smo – da, postojalo je i 2007. godine u periodu vlade Vojislava Koštunice, ali ne od 2000. godine do 2006. godine, i ne od 2008. godine, nažalost, do 2012. godine

Ne sporimo rezultate. Neki rezultati su postignuti i kada je ova oblast bila deo Ministarstva za energetiku, i kada je ova oblast bila deo Ministarstva za poljoprivredu, ali da bismo radili više na unapređenju zaštite životne sredine, da bismo pojačali i ojačali potencijale, a potencijali i kapaciteti su veliki, važno je da imamo posebno ministarstvo koje će se baviti ovom veoma važnom i značajnom temom.

Ovo je složena, veoma kompleksna, zahtevna tema, zahteva visoke standarde, a ujedno je tema koja se tiče svih nas. Mislim da je samim formiranjem Ministarstva za zaštitu životne sredine Vlada Republike Srbije jasno stavila do znanja da želi da se na jedan odgovoran i ozbiljan način bavi ovim veoma važnim i značajnim, ponavljam po ko zna koji put, pitanjem, da želi da poveća efikasnost zaštite životne sredine, da želi, kada je reč o harmonizaciji zakonodavstva, da poveća kapacitete u smislu harmonizacije zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, jer jedna trećina, ispravite me ako grešim, zakonodavstva je upravo vezana za zaštitu životne sredine.

Veoma je važno da na pravi način koristimo fondove Evropske unije. Neki podaci govore, to su podaci u trenutku kada smo usvajali Zakon o ministarstvima, neki podaci govore da bi Srbija na pravi način unapredila i zaštitila životnu sredinu, bilo je potrebno uložiti negde oko deset milijardi dolara. To je veliki iznos i zato je važno da imamo ministarstvo koje će se na pravi način baviti ovim pitanjem.

Pojedine opozicione političke partije, govoreći o ovim izmenama i dopunama, verovatno nemajući argumente... A kad nemate argumente, onda se dosetite brže-bolje ostavke ministra. E sad, da ne bismo govorili samo u negativnom kontekstu, na nama je da kroz ovu raspravu ukažemo i na neke pozitivne stvari.

Dozvolite, ja ću samo u nekoliko, devet tačno tačaka reći ono pozitivno što je učinilo Ministarstvo u prethodnom vremenskom periodu po mišljenju Poslaničke grupe SPS. Transparentan rad Ministarstva, otkrivanje nezakonitih

deponija opasnog otpada, veći međunarodni ugled kada je reč o Poglavlju 27, bolje upravljanje otpadom, smanjenje upotrebe plastičnih kesa, formiranje nacionalnog tela, o kojem je toliko danas bilo reči, za utvrđivanje posledica NATO bombardovanja na čijem ste čelu vi kao ministar, i mi kao i ostale kolege očekujemo još rezultata u narednom vremenskom periodu, stvaranje uslova za bolje korišćenje sredstava pretpristupnih fondova, završetak starih i novih projekata, preko 92.000 evra, opremanje nacionalne laboratorije za kontrolu vode, zemljišta i vazduha, povećanje naplata ekoloških taksi. O tome je danas bilo reči.

Mi se u potpunosti slažemo kada kolege kažu da ne sme biti, kada govorimo o ekološkim taksama, zloupotreba na lokalnom nivou i nenamenskog trošenja sredstava na lokalnom nivou.

Dakle, stanje životne sredine je značajan faktor ukupnog zdravlja stanovništva i zato je pitanje njene zaštite jedno od, rekao bih, prioriternih društvenih pitanja za rešavanje.

Šta je to što nas kao poslanički klub opredeljuje da kažemo „za“, kada je reč o ovim izmenama i dopunama? Pre svega, za ovaj zakon bitno je maksimalno korišćenje sredstava iz pretpristupnih fondova EU, kao i javnih sredstava budžeta Republike Srbije namenjenih za ovu oblast. Tome će, svakako, doprineti ove izmene i dopune i činimo jedan korak napred u realizaciji ovog cilja. Zatim, otklanjanje neusaglašenosti koje trenutno postoje, što će, takođe, biti učinjeno izmenama i dopunama ovog zakonskog predloga, pravni osnov za izradu podzakonskih akata.

Danas je bilo reči o Zakonu o klimatskim promenama. Zajedno sa ovim izmenama, mislim da će se doneti jedan pun konsenzus društva da su zdravlje ljudi i zdravlje prirode neodvojivi i ovo je veliki korak ka zdravoj životnoj sredini, što je cilj svih nas koji sedimo u ovoj sali.

Što se tiče konkretno amandmana koji sam predložio, najpre zahvalnost na podršci. U nekoliko rečenica ću ga obrazložiti.

Podneo sam dva amandmana. Ovaj prvi amandman je zapravo pravni osnov i preduslov za drugi amandman, koji sam podneo na član 2. i na član 3, koji su neposredno povezani.

Amandmanom sam predložio novu tačku, 5a, kojom se potpuno precizira... Dakle, Zakonom o zaštiti životne sredine u članu 90b st. 1 propisano je da se sredstva Zelenog fonda Republike Srbije dodeljuju korisnicima sredstava u svrhu finansiranja zaštite i unapređivanja životne sredine, a na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Ministarstvo.

Izmenama ovog zakona predviđa se da se sredstva mogu dodeljivati i bez sprovođenja javnog konkursa i to u slučaju finansiranja interventnih mera u vanrednim okolnostima zagađivanja životne sredine, rekultivaciji i sanaciji zagađenog prostora i kada je u pitanju priprema i sufinansiranje projekata koji

se finansiraju iz pretpristupne pomoći EU, kao i za nepredviđene troškove vezane za realizaciju tih projekata.

Amandmanom sam predložio još jednu dopunu, a to je da se na ovaj način, dakle bez javnog konkursa, i o tome je bilo reči tokom današnje rasprave, da se i bez javnog konkursa mogu opredeljivati sredstva za finansiranje interventnih nabavki bioloških, biotehničkih, hemijskih sredstava potrebnih radi suzbijanja i iskorenjivanja štetnih organizama, njihovih zajednica i staništa, nosioca virusa, kao i biljnih vrsta koje predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Smatram da je ovo neophodno jer se zbog dugih postupaka raspisivanja javnih nabavki može naneti velika šteta ljudima u životnoj sredini. Dakle, to je tačka 5a, koja glasi: „Za finansiranje interventnih nabavki bioloških, biotehničkih i hemijskih sredstava potrebnih radi suzbijanja i iskorenjivanja štetnih organizama, njihovih zajednica i staništa, nosioca virusa, kao i biljnih vrsta koje predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi i životnu sredinu“.

Još jednom, imate podršku Poslaničke grupe Socijalističke partije Srbije. Zahvaljujem na podršci amandmanima.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Markoviću, izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, gospodine Arsiću.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman ima za cilj da da podršku ovom predlogu zakona, dakle Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Kao što je već više puta rečeno u načelnoj raspravi, Poslanička grupa Srpske napredne stranke će podržati predložene izmene zakona, ali da mi već kontinuirano pružamo podršku svim aktivnostima Vlade Srbije koje idu u pravcu podizanja standarda u oblasti zaštite životne sredine, dakle sve one napore koji za cilj imaju podizanje svesti o tome, kao što sam u načelnoj raspravi rekao, dakle potrebno je da svi podignemo tu lestvicu prioriteta kada je reč o zaštiti životne sredine.

Ono što kao poslanička grupa svakako ne možemo podržati, to je način kako su neki drugi brinuli o zaštiti životne sredine u periodu kada su vršili vlast. Pričali smo već dosta o tome. Dakle, to je ona lažna akcija „Očistimo Srbiju“, koju bolje da su nazvali očistimo budžet Srbije. U pitanju je bila obična propagandna, akcija u koju je uloženo jako mnogo para. Dakle pompezno najavljeno, pompezni naslovi, a efekti nikakvi. Potrošeno je 25.000.000 evra u

periodu od 2009. do 2012. godine, a rezultati same akcije su bili nevidljivi i gotovo beznačajni.

To je način na koji su neki brinuli o zaštiti životne sredine kada su vršili vlast, ali tako su oni brinuli i o celoj Srbiji i o svakom segmentu dok su vršili vlast. Na sreću građana, to je prošlo vreme. Građani su ih kaznili, poslali na zasluženno mesto, u opoziciju. Sada su im svi krivi zbog toga. Sad im je kriv i MMF, kriva im je EU, kriva im je Svetska banka, krivi su im investitori, Zidung, kineski investitori. Svi su im krivi zbog toga što su trenutno ispod cenzusa, kako je poslednje istraživanje i pokazalo.

Iz svih ovih razloga koje sam naveo, želim da pozovem kolege narodne poslanike da u danu za glasanje podržimo predložena zakonska rešenja. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Vlahović, izvolite.

SONJA VLAHOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre, već smo pričali u načelu o izmeni i dopuni Zakona o zaštiti životne sredine. Znamo da se ovim predlogom stvaraju formalnopravni uslovi za korišćenje značajnih finansijskih sredstava što se tiče IPA i IPARD fondova, iznosa oko 160 miliona evra, i to je ne samo reforma finansijskog sistema kada je u pitanju zaštita životne sredine, već i poboljšanje kvaliteta života svih građana naše zemlje.

Ja sam podnela ovaj amandman u cilju održavanja ekoloških potencijala. Ja znam da ćete vi voditi računa o održavanju ekoloških potencijala, ali prosto sam imala i dužnost i obavezu da to naglasim, jer svi znamo da mi podržavamo Agendu 2030 koju su Ujedinjene nacije priznale i potpisale, a mi ih sprovodimo. Samim tim, znamo da je jedan od ciljeva održivih razvoja, kojih ima 17, i zaštita životne sredine.

Prosto, moramo da definišemo obaveze kako bi se u narednim decenijama obezbedila zdravija životna sredina i nadoknadili prirodni gubici, što znači što hitnije aktivnosti i zaštita šuma, vodnih tokova, biljnog i životinjskog sveta, a sve u cilju održavanja ekoloških potencijala.

Moramo da pošumljavamo, ozbiljno da se bavimo sistemima za preradu otpadnih voda. Važna je stavka i kvalitet vazduha, kao i povećanje udela čiste energije.

Prosto sam taksativno navela, znamo koji su – vazduh, voda i zemlja. To nam je prioritet. Jer ispunjavanjem ciljeva održivog razvoja, ja držim tu agendu, i u Odboru za finansije imamo pododbor koji se bavi Agendom 2030 i ja aktivno učestvujem u tom radu, znam da ispunjavanje svakog od ovih ciljeva do 2030. godine znači uspešniji, lakši, bolji i kvalitetniji život u Srbiji. Tako da,

ispunjavanje ciljeva iz Agende je i poboljšanje života kod nas i svakog od nas. Jedan od prvih ciljeva je, rekla sam, i zaštita životne sredine i cilj naš je da održimo ekološke potencijale naše zemlje – vazduh, vodu i zemlju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, kolegice i kolege, podneti amandman ima za cilj da se načini važan osvrt na sve štetne uticaje kako na čovekovu životnu sredinu tako i na ugroženost drugih oblika živih organizama i vrsta, posmatrano prevashodno sa zdravstvenog aspekta, a koji su produkt ljudskog faktora i veštačkih, odnosno sintetičkih supstanci, kao posledice. Tu pre svega mislim na osiromašeni uranijum, o kom je bilo dosta reči tokom prethodnih sednica.

Kao najugroženiju vrstu istaknuću upravo ljudsku domicilnu populaciju. Naime, Srbija je prva u Evropi po broju dece obolele od raka. Tako kažu, nažalost, statistike. Treća je u svetu po mortalitetu od kardiovaskularnih bolesti, 25% od cerebrovaskularnih bolesti i petinu kardiovaskularnih bolesti izaziva zagađeni vazduh. Kod dece dolazi do pogoršanja simptoma astme. Može da se razvije i hronična opstruktivna bolest pluća. Što se tiče dijabetesa i nekih drugih endokrinih bolesti, odnosno bolesti endokrinog sistema, poput smanjenja plodnosti kod muške populacije, smatra se da, takođe, može biti izazvana hemikalijama iz životne sredine.

Posledice bombardovanja 1999. godine na zdravlje ljudi tek treba da se utvrde, ali postoji dovoljno teoretskih i praktičnih zaključaka da je to moglo bitno uticati na zdravlje našeg stanovništva, posebno na one delove naše zemlje koji su gađani projektilima sa osiromašenim uranijumom. Svakako, kada govorimo o osiromašenom uranijumu, tu pre svega mislim i na određene hemijske komponente koje su se našle u našoj životnoj sredini kao rezultat minsko-eksplozivnih i svih ostalih aktivnosti. Naravno, određene promene u životnoj sredini se upravo kroz taj kumulativni efekat pojavljuju kao potencijalni izazivači čitavog niza oboljenja. Čak 20% svih bolesti posledica su zagađenja životne sredine.

Na zdravlje ljudi, kao što znamo, utiče buka, utiču i pesticidi, raznorazne hemikalije u hrani, kao i zagađena voda. Svi navedeni podaci integrisali su saznanje o proceni rizika iz životne sredine po ljudsko zdravlje u nastajanju bolesti sa mogućim smrtnim ishodom zbog zagađenja vazduha česticama prašine PM 10 i 2,5 mikrona, kontaminacije vode za piće, dok su posebno naglašene teme one koje se odnose na upravljanje otpadom i otpadnim vodama,

klimatske promene, raspoložive fondove za finansiranje projekata u oblasti zaštite životne sredine. U rešavanju problema i unapređenju aktuelnog stanja potreban je, kao što svi znamo, multisektorski pristup, podrška i saradnja svih nivoa vlasti, kako na lokalnom nivou, tako na nacionalnom, ali i na regionalnom nivou. PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Jovanović, izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani gospodine Arsiću, ministre sa saradnicima, kolege poslanici, prethodnih dana raspravljali smo o Predlogu zakona o zaštiti životne sredine. Ovim zakonom uređuje se integralni sistem zaštite životne sredine kojim se obezbeđuje ostvarivanje prava čoveka na život i razvoj u zdravoj životnoj sredini i uravnotežen odnos privrednog razvoja i životne sredine u Republici Srbiji.

Usvajanje predloga ovog zakona obavezuje i Poglavlje 27. Poglavlje 27 bi trebalo Srbiju da približi ekološkim standardima Evropske unije. Kroz Poglavlje 27 bi trebalo da se usvoji oko 700 propisa koji regulišu evropske standarde životne sredine.

Kada je reč o vodama, Srbija bi samo u toj oblasti trebalo da uskladi standarde sa deset evropskih direktiva. Najveći problemi koji se javljaju tokom pregovora oko ovog poglavlja jesu pitanje otpada i deponovanje istog. Naravno, na to se nadovezuju otpadne vode i vazduh. Više od 70% aktivnih deponija nema dozvolu za rad, niti urađenu studiju uticaja na okolinu. Problemi su brojni, a rešenja skupa, od otpadnih voda do divljih deponija.

U toku su izrade mnogobrojnih projekata, kao i obezbeđivanje sredstava za te projekte. Lokalne samouprave očekuju pomoć ovog ministarstva zato što je ova oblast važna za kvalitetniji način života svakog građanina. Srbija se ponaša odgovorno kada je u pitanju zaštita životne sredine, s obzirom na činjenicu ogromnog zagađenja koje je ostalo još od bombardovanja 1999. godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Parezanoviću, izvolite.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovane kolege, kada je u pitanju ovaj zakon, odnosno izmene i dopune zakona, jasno je da se one tiču pravnih normi koje treba da omoguće individualnim gazdinstvima i fizičkim licima da mogu na kvalitetniji način da konkurišu kada je u pitanju IPARD 2 fond koji se tiče prehrambene i poljoprivredne proizvodnje. Mislim da je sasvim jasno da ove izmene zaslužuju našu podršku.

Ono što bih hteo u širem smislu da prokomentarišem, a tiče se ekologije i zaštite životne sredine, pažljivo sam slušao vaše uvodno izlaganje i slažem se da nema dileme da je Poglavlje 27 jedno od najznačajnijih kada su u pitanju pregovori sa Evropskom unijom i da se možemo složiti da je zaštita životne sredine osnovna tekovina modernog društva. Mislim da se celokupno naše društvo koje je nekako u istoriji i tradiciji po mnogim pitanjima bilo podeljeno, kada je u pitanju zaštita životne sredine, možemo da kažemo da se više od 90%, možda i 100% ljudi u Srbiji slaže da je to mnogo važno pitanje i tako jeste u teoriji, ali se zaista postavlja pitanje da li je tako i u praksi. Nažalost, mislim da nije i da je, možda ću biti grub, ekološka svest nacije na prilično niskom nivou i da na tome mora mnogo da se radi u budućnosti.

Kada to kažem, pre svega mislim na činjenicu da je naša zemlja zaista lepa zemlja koja ima mnogo prirodnih lepota, prirodnih resursa i da smo mi od našeg rođenja pa preko odrastanja uvek navikli da nam sve to bude dostupno, i ti prirodni resursi, prirodne lepote, i nemamo baš svest da veliki broj ljudi u svetu, a cifre se mere i u nekoliko milijardi, nema najosnovnije potrebe kao što je zdrava pijaća voda, a nama je to uvek bilo veoma dostupno. Mislim da u tom smislu nismo uvek svesni koliko je to značajno i koliko nekim potezima, stvarima koje nam se dešavaju našu životnu sredinu ugrožavamo.

Dakle, mislim da nam je potrebna jedna veoma ozbiljna medijska kampanja, ali ne samo medijska kampanja, već da nađemo načina kako da stimulišemo i pojedince i lokalne samouprave da budu ekološki odgovornije, da one koji jesu, nagradimo na neki način, ali i da budemo spremni za one koji zagađuju životnu sredinu, koji bacaju otpad gde god stignu, koji zagađuju naše reke, na veoma oštru kaznenu politiku i da ne bežimo od toga. Nisam čuo nikada da je onaj ko je bacio smeće u reku za to i odgovarao. Čini mi se, možda grešim, izvinjavam se ako grešim, ali mislim da to treba da se dešava u mnogo više slučajeva i da na taj način jedino možemo da napravimo neki pomak i da to ne bude samo da se deklarativno slažemo da nam je ovo važna tema.

Ono što hoću da pohvalim jeste težnja države da stimuliše privredu, da primenjuje neka nova tehnološka rešenja koja su ekološki odgovornija, jer kada govorimo o privredi, treba da znamo da privreda zapošljava građane, da im obezbeđuje lične dohotke, da povećava naš BDP i jako nam je važno da privreda nastavi da raste, kao što je slučaj u prethodnih nekoliko godina. U tom smislu mislim da je bitno da država nastavi da taj finansijski teret ekoloških inovacija nekim delom preuzme na sebe i tu je veoma dobar primer ekološke odgovornosti „Elektroprivreda Srbije“ koja ulaže značajna sredstva u projekte koji se tiču zaštite životne sredine i podizanja ekološke svesti. Toliko za sada. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Đokiću, izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, odmah na početku reći ću da u potpunosti podržavam predložena zakonska rešenja.

Izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine stvorićemo formalnopravne uslove da našim poljoprivrednicima tj. individualnim gazdinstvima i fizičkim licima omogućimo da ispune sve potrebne uslove kako bi mogli da konkurišu za dobijanje sredstava iz evropskog fonda IPARD 2 koji predstavlja pomoć državama, potencijalnim kandidatima za članstvo, u oblasti ruralnog razvoja. Ta investiciona podrška namenjena je jačanju konkurentnosti sektora proizvodnje i prerade hrane koja će pomoći postepenom prilagođavanju standardima Evropske unije u oblasti higijene, bezbednosti hrane, veterine i zaštite životne sredine.

Uprošćeno govoreći, IPARD program ima za cilj pomoć poljoprivrednicima i proizvođačima hrane da se pripreme za konkurenciju kada Srbija uđe u Evropsku uniju. Međutim, to je svojevrsan test za srpsku poljoprivredu koji će pokazati da li je ona u stanju da koristi sve što nudi evropska zajednička poljoprivredna politika. Cilj te zajedničke poljoprivredne politike EU je da se obezbedi stabilno snabdevanje tržišta poljoprivrednim proizvodima po pristupačnim cenama.

Uz poštovanje određenih uslova, kao što su očuvanje životne sredine i zdravlja ljudi, bezbednost hrane, poštovanje dobrobiti životinja, održavanje zemljišta u dobrom stanju itd., poljoprivrednici u EU dobijaju podsticaje, bez obzira na to kojom se vrstom proizvodnje bave, iz sredstava Evropskog garantnog poljoprivrednog fonda direktnim plaćanjem ili tržišnim intervencijama.

Jedan od uslova za korišćenje sredstava iz Evropskog fonda IPARD je prihvatanje politike životne sredine EU čiji je cilj da promoviše održivi razvoj i očuva životnu sredinu za sadašnje i buduće generacije. Korist od ovakve politike imaće svi, a to su bolje opšte zdravlje stanovništva, očuvanje prirodnih resursa, konkurentna privreda i na kraju, bolji kvalitet života.

Propisi EU u vezi sa životnom sredinom izuzetno su obimni i čine približno jednu trećinu ukupnog broja propisa EU. Prenošnje propisa EU u naš nacionalni pravni sistem je samo prvi korak u procesu prilagođavanja EU standardima, jer EU politika zaštite životne sredine podrazumeva i adekvatnu primenu i sprovođenje propisa, kako na nacionalnom, tako i na lokalnom nivou.

Naš cilj, cilj Srpske napredne stranke predvođene Aleksandrom Vučićem, jeste da se i u Srbiji uspostavi održiv sistem zaštite životne sredine, ali i značajna uključenost ove politike u ostale sektorske politike, čime bismo

obezbedili preduslove za bolje zdravlje, bolji kvalitet života građana i konkurentnu privredu.

U skladu sa potpisanim Sporazumom između Vlade Republike Srbije i Evropske komisije, kojim se omogućava sprovođenje IPARD 2 programa u Republici Srbiji u periodu od 2014. do 2020. godine, našoj zemlji će na raspolaganju biti oko 175 miliona evra iz budžeta EU za podsticanje poljoprivrede, a uz očekivano kofinansiranje Republike Srbije i uz očekivana sredstva koja će uložiti sami korisnici, investicije u poljoprivredi bi mogle dostići čak i do 400 miliona evra.

To je prva pomoć ovakve vrste koja je namenjena direktno korisnicima, odnosno poljoprivrednim proizvođačima, pravnim i fizičkim licima. Međutim, tom pomoći se može podržati i uspostavljanje proizvođačkih grupa, njihova obuka, uključujući i savetodavne službe, ruralnu infrastrukturu itd., sa ciljem postepenog prilagođavanja standardima EU u oblastima higijene, bezbednosti hrane, veterine i zaštite životne sredine. Hvala na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Savkiću, izvolite.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine koji glasi – ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na očuvanje ekološke svesti.

Zaštita životne sredine je jedna od osnovnih tekovina modernog društva i jedno od osnovnih kolektivnih ljudskih prava. Republika Srbija je kandidat za članstvo u Evropsku uniju, a Poglavlje 27 koje se bavi pitanjem životne sredine je jedno od najskupljih i najkompleksnijih. Sve oblasti i sektori rada i sve politike moraju biti u skladu sa principima zaštite životne sredine.

Zaštita životne sredine je pitanje koje direktno utiče na kvalitet naših života, na zdravlje svih građana Srbije, te moramo stalno vršiti edukaciju građana, počev od porodice, dece u obdaništu, škole, radnog mesta, naročito javnih preduzeća koja se bave prikupljanjem i odnošenjem otpada, kako bi se podigla svest o značaju zaštite životne sredine, a to je mukotran i težak posao. Zbog toga je potrebno da zakonodavni okvir prati tokove i promene.

Trenutna praksa finansiranja zaštite životne sredine ne može da zadovolji potrebe za dugoročnim finansiranjem. Međutim, Republika Srbija kao kandidat za članstvo u EU ima pravo na korišćenje prepristupnih pomoći EU kako bi se

dostigli standardi EU u određenim oblastima. Zakonom o zaštiti životne sredine propisano je da se sredstva Zelenog fonda dodeljuju korisnicima u svrhu finansiranja zaštite i unapređenja životne sredine, a na osnovu javnog konkursa. Predlogom o izmenama i dopunama ovog zakona propisano je da se izuzetno sredstva mogu dodeliti i bez javnog konkursa, a to uključuje i slučajeve sufinansiranja i pripreme projekata iz pretpristupnih pomoći EU. Na taj način se doprinosi sveukupnom razvoju Republike Srbije i očuvanju ekološke svesti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Pantoviću, izvolite.

OGNJEN PANTOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, danas kada govorimo o zaštiti životne sredine, govorimo o budućnosti naše zemlje. Govorimo o tome kakvu ćemo okolinu ostaviti generacijama koje dolaze. Veoma je bitno da se donese najbolja regulativa i da se ona primenjuje i da se kroz aktivnu promociju zaštite životne sredine dodatno utiče na svest svih, o tome koliko je bitno da očuvamo našu prelepu zemlju.

Danas kada Srbija ima mnogo investicija, kada se grade novi putevi, fabrike, veoma je bitno da se smanji uticaj tih investicija na životnu sredinu. Kao pozitivan primer naveo bih i Program zelenih inovacionih vaučera Evropske banke za obnovu i razvoj, gde se kroz ovaj program pomoglo malim i srednjim preduzećima da vrše istraživanja i da unapređuju svoje proizvode i tehnologije u cilju smanjivanja uticaja na životnu sredinu i na efikasniju upotrebu resursa. U okviru ovog programa zelene tehnologije jesu tehnologije koje podržavaju prelazak na privredu tako što smanjuju korišćenje posebnih goriva, tako što se povećava upotreba obnovljivih izvora energije, tako što se smanjuje korišćenje vode i materijala u proizvodnji itd.

Ono što je posebno bitno jeste da je i Vlada ovaj program prepoznala kao bitan i da je ovaj program imao i podršku Ministarstva sa vama na čelu, ministre, i kabineta za inovacije i tehnološki razvoj ministra Popovića. Takođe, Srbiji je veoma potrebno više ovakvih programa i kampanja koje promovišu zaštitu životne sredine i na taj način sam siguran da ćemo postići dobre rezultate. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Koleginice Pavlović, samo trenutak, da proverim da li imate još preostalog vremena.

Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala.

Dakle, zaista neverovatno. Svi se zalažemo za zaštitu životne sredine, svi smatramo da treba da budu velika sredstva, kolega Pantović je istakao značaj, prethodne kolege iz vladajuće koalicije takođe, ali svi ste se veoma potrudili da o budžetu i o tih 0,4% ne diskutujemo onda kada je trebalo. Sve ovo što ste sada rekli, mogli ste da kažete kada smo govorili o budžetu. Mogli ste da se potrudite da ta sredstva budu veća. Ovo sada je za mene samo prazna priča i apsolutno nema težinu kojom može da se donese sistemsko rešenje.

Verujem da vi poštujete ministra, verujem da ministar poštuje vas, verujem da sve to tako treba reći, ali ste doneli tolike amandmane za koje ja uopšte ne razumem o čemu se tu radi. Znači, svi smo divni, svi volimo zeleno, a svi se ponašamo kao da volimo belo. Ne može tako. Životna sredina ili se štiti ili se ne štiti. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu narodni poslanik Mihailo Jokić. Izvolite.

MIHAILO JOKIĆ: Meni je žao što koleginica ne sagledava budžet u celini. Tačno je da je malo 0,4%, ali gde ćemo da uzmemo da bude 0,8%? Morali ste sagledati budžet u celini da biste sada stavili tu primedbu koju ste stavili. Znači, tako parcijalno posmatranje budžeta liči mi na malog Mikicu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Ognjanović, izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Amandman koji sam podnela dodatno definiše član 1. predložene izmene i dopune Zakona o zaštiti životne sredine.

Kako proces pristupanja EU podrazumeva ne samo usklađivanje propisa, već izgradnju neophodnih kapaciteta i omogućava pristup i korišćenje sredstava iz fondova EU, kao rezultat ćemo ostvariti razvoj Republike Srbije. Uz sve to, kako se ovi fondovi odnose na zaštitu životne sredine, dobili smo podršku da poboljšamo standard i kvalitet života jer mi kao društvo u celini još uvek nismo dostigli nivo svesti i preuzeli odgovornost za svoje postupke i uništavanje životne okoline.

Srbija pred sobom ima veliki izazov jer moramo izgraditi još mnogo više regionalnih sistema za upravljanje otpadom, za reciklažu, treba ukloniti divlje deponije, a to je najskuplje. Zato su nam upravo i neophodni ovi fondovi. Neophodno je da se aplicira sa što većim brojem projekata, ali ne samo zato što će se time povući sredstva iz ovog fonda, već zato što će se aktivnim uključivanjem što većeg broja građana, direktno uticati na podizanje svesti o zaštiti životne sredine i očuvanju prirode, jer očuvanje prirodnih resursa treba da nam bude prioritet koji će naslediti naše buduće generacije.

Zagađivanje i uništavanje prirode nema opravdanja, a svi se mi divimo kada odemo u neku zemlju kao što su Švedska, Norveška, koje se već odavno zalažu za neke visoke ekološke standarde. Moramo poći od nas samih kao ličnosti, pojedinaca, da utičemo jedni na druge, da učimo našu decu da pre svega vole svoju zemlju i da je neguju.

Srbija je zemlja koja ima ogromne prirodne lepote za koje svet još uvek ne zna. Zato smatram da će nam put kojim smo krenuli omogućiti da pre svega shvatimo koliko je, zapravo, važno očistiti reke, jezera, vazduh, raditi na pošumljavanju, očuvanju nacionalnih parkova i sprečiti svaki drugi vid uništavanja našeg nasleđa i našeg blaga, naše prirode.

Takođe, ono što bih htela da istaknem za opštinu Grocka, iz koje dolazim, jeste da smo izdvojili 4,2 miliona dinara, onoliko koliko smo bili u mogućnosti, za čišćenje divljih deponija na našoj teritoriji i da lokalna samouprava mnogo radi na podizanju svesti građana i uključivanju mladih u očuvanje životne sredine, jer raspolažemo prelepom prirodom i najvećim delom smo smešteni uz tok reke Dunav, što predstavlja veliki turistički potencijal. Hvala na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Veroljube Arsiću, izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, evo jedne rasprave u pojedinostima. Nekako je ova tačka dnevnog reda bila u senci izmena odluke o Finansijskom planu Fonda za zdravstvenu zaštitu i nekako su ekologija i zaštita životne sredine došle u drugi plan, verovatno zbog političkih okolnosti u državi.

Jeste ekologija jako bitna i puno utiče i na Fond zdravstvene zaštite, jer u kakvoj sredini živimo, takvo zdravlje imamo i toliko trošimo novca iz Fonda zdravstvene zaštite, pa je sasvim razumljivo reagovati preventivno i bolje ulagati u zaštitu životne sredine nego kasnije ulagati u skupe troškove i lečenja naših građana.

Drago mi je da i ta priča oko Srbije koja treba da zauzme to svoje mesto pre nego što, zbog nedostatka zakonske regulative, budemo zagađeni mnogo više, ulažemo da bismo to vratili u prvobitno stanje, računajući sve naše prirodne osobenosti i potencijale ali, gospodine ministre, moje kolege iz bivšeg režima kojima je izgleda jedina politička ideja bila kako da optuže Vladu Republike Srbije da ne misli na svoje građane, ja bih da ih podsetim kako su oni brinuli o životnoj sredini.

Bio je tu neki ministar i pre vas, davane su subvencije za razne oblasti u zaštiti životne sredine i sada zamislite ovo, uvozimo visokotoksičan otpad, olovne akumulatore koji su puni sumporne kiseline, olovo, superoksidi i da ne nabrajam šta sve još. Znači, visoku koncentraciju svih mogućih otrova uvozimo iz drugih zemalja, a onda vaš prethodnik, do 2012. godine, na te uvezene olovne akumulatore isplaćuje subvencije iz državnog budžeta. Znači, ne naše akumulatore, koje su naši građani eksploatacijom imali, nego se plaćala subvencija na uvezene akumulatore iz budžeta Republike Srbije. Da stvar bude još zanimljivija, vlasnik preduzeća koje se bavi jednom, malo je reći nemoralnom transakcijom, rođeni je brat ministra iz tadašnje vlade i ministra iz bivšeg režima. E, tako su brinuli o zaštiti životne sredine.

(Marko Atlagić: Luftiguzi, bre!)

Evo i sada vidim neke kolege poslanike prebacuju nam što podnosimo amandmane. Jedan od razloga što podnosimo amandmane jeste da podsećamo građane Srbije kakvi su bili dok su bili na vlasti i svaku priliku ćemo da koristimo da pričamo građanima Srbije kako su upropastili Srbiju, kako su doveli Srbiju do toga da su čak i decu morali da leče preko SMS poruka, doklegod, konačno jednom, kao odgovorni ljudi, mada sumnjam da će to ikada da se desi, ne priznaju svoje greške.

Dotad mogu da zaborave da ćemo mi da prestanemo da podnosimo amandmane, da zaborave da ćemo da prestanemo da pričamo građanima kako su se ponašali dok su bili na vlasti, da građani ne zaborave i oni to i ne dozvole da ponovo budu prevareni, a i mlađe generacije koje sam viđao ovde prošle godine, pre nekih 18 meseci, koji su imali 18-19 godina, kada su ovi izgubili vlast imali su 12-13, kako protestuju protiv nekog režima. E, tim mlađim generacijama pričaćemo kakvi su bili dok su bili na vlasti, da i njih prvi put ne prevare, jer kada se dočepaju oni vlasti, iza njih ostaje pustoš. To je ravno atomskoj bombi u svakoj oblasti života: i u privredi, ekonomiji, energetici, zaštiti životne sredine. Mislim da Srbija više takvu nuklearnu bombu kao što je bio bivši režim, ne bi preživela.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću.

Po poslovniku Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Član 106. kaže da govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres. Ako znamo koji je zakon danas u pitanju, ne znam, gospodine predsedavajući, kakve je ovo veze imalo sa tim.

Druga stvar, pre svega sam se javio, prosto mi je neprijatno kada Veroljub Arsić i ovi iz SNS-a ovako brutalno napadaju svoje koalicione partnere. Krivo mi je zbog vas, gospodine Marinkoviću, i zbog ove gospode iz

SPS-a, pa ovih što su prešli iz Demokratske stranke. To su valjda upravo ti iza kojih ostaje pustoš.

Ne znam kako ti ljudi mirno sede i slušaju da su opustošili Srbiju, da je njihov učinak jednak atomskoj bombi ili kako već reče gospodin Arsić. Znae, već jedanput treba to vrzino kolo da se razreši. Ako su toliko loši, šta ćete sa njima u vlasti. Vi ste njih u vlast uzeli i kada ste mogli sami da formirate Vladu, dok ste imali toliko poverenje građana. Naravno, to poverenje se osipa, sada je manje, pa ste sada možda i prinuđeni da ih uzmete, ali vas to ne abolira.

Dakle, ako vodimo računa o dostojanstvu Skupštine, a to je član 107, onda treba reći istinu. Treba reći stvari onakve kakve jesu. Ovde sede neki ljudi koji su bili i u ovom režimu, i u prethodnom i u nekom režimu pre toga. Nemojte, zaista, svoje koalicione partnere na taj način da omalovažavate. Zamislite, kada nama bude neprijatno, koliko je to oštro.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću.

Smatram da nisam povredio Poslovnik. Gospodin Arsić uvek i svaki svoj govor zasniva i povezuje sa ekonomijom i svaku temu vezuje za ekonomiju, što je, naravno, na kraju krajeva, i dobro. Nisam video da je promašio temu. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Reč ima Veroljub Arsić po Poslovniku.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Član 27. u vezi člana 107, zato što je spomenuto moje ime. To je u redu. Ne mora da kaže ni kolega, ni gospodin, ni uvaženi, ne očekujem to od kolege Nemanje Šarovića, ali ne može da kaže oni iz Srpske napredne stranke, ili ovi, jer se narodni poslanici obraćaju jedni drugima sa uvažavanjem.

Sada, koji su to sa kim u koaliciji, ko je na Novom Beogradu, ko je bio do 2013, 2014, 2012. godine u koaliciji sa Đilasom itd., neću u to uopšte da ulazim, to se mene ne tiče. Svaka politička stranka ima pravo da bira svoje koalicione partnere.

Mi za koalicione partnere nećemo nikada da prihvatimo one političke stranke i one političke opcije koje su sprovodile brutalno uništavanje Republike Srbije, a to što neko plače što ga nećemo mi u Srpskoj naprednoj stranci, to je njegov problem, nije moj. Nek se obrati Aleksandru Vučiću ako hoće da ga primi. Ja nisam za to.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Po Poslovniku Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Odličan je bio gospodin Arsić, zaista, treba mu češće davati priliku. Ja mislim da briljira i da u značajnoj meri doprinosi popularnosti Srpske napredne stranke.

Ja sam se javio u skladu sa članom 104, da to ne bih zaboravio, pobeže gospodin Arsić, ako priča o tome ko je bio u koaliciji sa Draganom Đilasom, pa bili ste vi iz Srpske napredne stranke, čije je dnevne novine „Pravda“ Dragan Đilas finansirao sa više od 100 miliona dinara iz budžeta Grada Beograda. To sam ovde izneo konkretne podatke u mandatu, gospodinu Arsiću, kada ste vi, doduše jedno vreme jeste, dugo niste bili srpski radikal. Vi imate večito taj problem.

Znate, dvojna registracija. Nikad, kad se obraćate, ja ne znam ko priča, da li priča Veroljub Arsić radikal ili priča Veroljub Arsić naprednjak. Vi sami sebi ne verujete. Vi ste izgubili tlo pod nogama. To je vaš problem.

Vi možete sada da pričate laži, ali smo mi, evo, tu je i gospodin Trivan koji je u to vreme bio gradski sekretar za ekologiju, pa neka vam on kaže ko je bio opozicija i kako su izgledale sednice Skupštine grada dok sam ja bio na čelu Odborničke grupe SRS, a kako su izgledale dok je bio Aleksandar Vučić. Dok je bio Aleksandar Vučić, pola sata sednica, 20 ili 120 tačaka, potpuno svejedno. Međutim, mi smo nakon toga pokazali šta je opozicija, i argumentima, i znanjem, i upornošću, i čašću i doslednošću. To je tlo na kome vi jednostavno nemate nikakve šanse. Ne možete se takmičiti sa nama. Bolje nemojte ni pokušavati, gospodine Arsiću. Previše se dobro znamo. To je vaš problem. Znamo ko ste.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Kolega Veroljub Arsić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Član 103, kolega Marinkoviću.

Evo, ja apelujem na vas, kad god zatraži kolega Šarović da mu date reč, vi mu dajte. Znači, apelujem na vas zato što je 2009, 2010, 2011. i 2012. godine sebe proglasio stečajnim upravnikom Srpske napredne stranke pa izvršio suicid svoje poslaničke grupe. Puštajte ga i dalje, ko boga vas molim. Znači, svaki put kad zatraži reč, stečajni upravnik SNS-a neka sprovodi stečajni postupak, samo ne znam, likvidacija se uvek završavala na njegovoj strani.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Nemanja Šarović, ponovo povreda Poslovnika.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodinu Arsiću se očigledno dosta toga pomešalo, znate? Ne zna on više ni ko je, ni šta je, ne zna kojoj političkoj stranci pripada i te gluposti koje je sada pričao o nekakvoj likvidaciji, o tome...

(Predsedavajući: Koji član sam povredio, kolega Šaroviću?)

Član 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

... Da sam ja bio stečajni upravnik SNS-a, to nije tačno. Ja mogu i pomenuti koji je kolega i o čemu je... Ali mislim da nije u redu, jer taj čovek sada više nije među nama, pa je o tome glupo i pričati.

Godine 2009. ja nisam ni bio u Narodnoj skupštini Republike Srbije. To je isto veoma lako proveriti. Mnogo kasnije sam došao, tek posle više od dve godine. Da jesam, gospodine Arsiću, siguran sam da bi borba za istinu o onome što se dešavalo u Srpskoj radikalnoj stranci bila mnogo efikasnija.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić po Poslovniku.

VEROLJUB ARSIĆ: Predsedavajući, član 110. Poslovnika.

Ja imam odlično sećanje i znam odlično ko se predstavlja za stečajnog upravnika. Nije to pokojni kolega. To je počeo Nemanja Šarović, čisto zarad istine, a i hvalio se kako je likvidirao Odborničku grupu SNS u Skupštini grada Beograda. To su njegove zasluge. Sad, da li neko meša šta je radio kao šef Odborničke grupe i kao narodni poslanik, svejedno. Svejedno, radio je to. Proglašavao je sebe nekim stečajnim upravnikom, pričao kako će da bukvalno likvidira SNS sa političke scene.

Zna se, stečaj se završava likvidacijom. E sad, što je on to izvršio suicidalno pa uništio svoju poslaničku i odborničku grupu, to nije moj problem i molim da nas ostavi na miru po tom pitanju, ili nastavlja i dalje, nije naučio neku školu koju je učio ovde, čini mi se jedanaeste i dvanaeste godine.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

U skladu sa članom 112. moram da odredim pauzu u trajanju od tri minuta. Hvala.

(Posle pauze.)

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Izvolite, koleginice Stojković.

Hvala Nemanji Šaroviću na razumevanju da nastavimo sednicu.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Uvaženi ministre sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, Srbija je u procesu evropskih integracija podigla kapacitet zakonodavne regulative i administracije u oblasti zaštite životne sredine na nivo koji je potreban za otvaranje Poglavlja 27. i tako je postala jedina zemlja kandidat koja je za ovako kompleksno poglavlje dobila poziv za otvaranje pregovora bez prethodnih uslova.

Podsetiću vas da su mnoge zemlje kandidati dosta kaskali za otvaranjem Poglavlja 27. Imale su brojne poteškoće, brojne izazove. Neke zemlje, i kada su postale punopravne članice Evropske unije, plaćale su tzv. penale jer nisu na dobar i adekvatan način osmislile Poglavlje 27, nisu odradile dobru pripremu.

Smatram da u Republici Srbiji mi zaista imamo dobre zakone kada je reč o zaštiti životne sredine. Ono što svi zajedno moramo da uradimo kao narodni poslanici, jeste da se staramo o njihovoj primeni. Prema ocenama Evropske komisije, u naše domaće zakonodavstvo mi smo preneli više od 98% evropskih direktiva i to je više nego što je uradila ijedna zemlja Zapadnog Balkana. Ono što nam nedostaje je novac. Znači, zaista je potrebno više novca za ulaganje u zaštitu životne sredine. Manje od 1%, odnosno 0,5% nije dovoljno. Moramo iznaći nove načine finansiranja projekata zaštite životne sredine i upravo ove izmene i dopune Zakona o zaštiti životne sredine idu u tom pravcu i to je dobro.

Čeka nas još dosta posla kako bismo unapredili stanje u našoj životnoj sredini. Ovo je sada zaista pravo vreme, rekla bih, za kreiranje jednih ovakvih politika, ali i kreiranje budućih projekata gde ćemo mi kao država aplicirati od strane evropskih fondova i ja zaista želim da mi, kao što svakoga dana otvaramo nove fabrike, i mi smo zemlja lider po direktnim stranim investicijama, želim novoformiranom Ministarstvu za zaštitu životne sredine da svakoga dana ima novih fabrika, novih pogona za preradu voda, novih pogona kada je reč o upravljanju otpadom i brojne druge projekte koji se odnose na zaštitu životne sredine.

Svi zajedno moramo raditi više u ovoj oblasti. Ne možemo čekati da nam se promene dese preko noći. Moramo naći partnere i na drugoj strani, na strani međunarodne zajednice, kroz razne fondove, ali i u privredi, u javnim preduzećima.

Moj kolega Marko Parezanović napomenuo je te brojne projekte koje sada radi EPS kada je reč o zaštiti životne sredine, kada je reč o povećanju energetske efikasnosti i kada je reč o tome da zaista na jedan adekvatan način pružimo odgovore na velike zahteve zaštite životne sredine.

Takođe, mi moramo pripremiti vlasnike poljoprivrednih gazdinstava u Srbiji, naše individualne poljoprivredne proizvođače da se aktivnije uključe i pripreme za konkurisanje za IPARD fondove. To su, pre svega, osnovni zadaci Ministarstva poljoprivrede, ali i Ministarstva zaštite životne sredine.

Mi ćemo kao poslanici SNS-a zaista koristiti sve one demokratske mehanizme parlamentarne kontrole, i kroz resorne odbore u Narodnoj skupštini, i kroz postavljanje konkretnih poslaničkih pitanja, i kroz uključivanje zelene stolice i eksperata u ovoj oblasti, ali i kroz kontrolu finansiranja projekata iz Zelenog fonda.

Od vas se, zaista, ministre Trivan, očekuje mnogo. Rekla bih da su sve oči javnosti u ovom trenutku uprte upravo u vas. Nije dovoljno da samo

pronalazimo otpad i da se pored njega slikamo. Moramo našem društvu, našoj sredini, našim građanima ponuditi adekvatne odgovore.

Mi smo danas videli veliki broj pitanja, veliki broj predloga, veliki broj sugestija koje su dolazile sa ove strane, iz naših poslaničkih klupa i ja vas molim da imate sluha, da se otvorite i da u narednom periodu dobijemo neki od odgovora na naše pitanje koje smo vam postavili ovde i uvidimo, zaista, te konkretne rezultate, šta je to novoformirano Ministarstvo, od koga svi zaista mnogo očekujemo, uradilo u ovom periodu. Molim vas da vam taj semafor bude stalno upaljen, jer ja želim da mi kao Srbija zaista dosta toga uradimo u Poglavlju 27 kako ne bismo bili ponavljači kao što su to bile neke od punopravnih članica Evropske unije.

Sada bih se vratila na same predložene izmene i dopune Zakona o zaštiti životne sredine, koji će, upravo, unaprediti i napraviti iskorak, jer će olakšati taj formalnopravni osnov koji nam je dosada nedostajao i pomoći će našim poljoprivrednim gazdinstvima, vlasnicima poljoprivrednih gazdinstava, i omogućiti im da lakše konkurišu za IPARD fondove kako bi oni ispunili sve neophodne propisane uslove u oblasti zaštite životne sredine.

Smisao izmena je da se našim individualnim gazdinstvima i fizičkim licima pomogne da ispune sve što je potrebno kako bi mogli da apliciraju i traže sredstva od fonda.

Predložene izmene i dopune Zakona o zaštiti životne sredine propisuju da nadležni organ za poslove zaštite životne sredine izda akt kojim se potvrđuje da investicija ispunjava propisane uslove u ovoj oblasti. To je standard koji želimo da postignemo na našem putu ka Evropskoj uniji.

Značajne izmene u ovom zakonu idu i u tom pravcu kako bi naši poljoprivrednici, kako bi naša poljoprivredna gazdinstva mogla da ostvare pravo na ova sredstva, jer pravo na sredstva iz IPARD-a mogu da ostvare fizička lica, podsetiću vas, vlasnici poljoprivrednih porodičnih gazdinstava, ali i privrednici i privredna društva, kao i zemljoradničke zadrugе.

Neophodno je da sve ove četiri kategorije koje sam sada napomenula svakoga dana o tome edukujemo, svakoga dana o tome bolje informišemo jer pitanja koja dobijamo kao narodni poslanici od naših građana su takva da oni žele, traže, vape za novim informacijama. Ja vas molim da imate više tribina, da imate više manifestacija, više događaja kako bi sva ova sredstva i sve ove prednosti i mogućnosti koje sada kreiramo, najpre zakonodavnom regulativom ali i svim ostalim pozivima, konkursima, približili svim našim zainteresovanim građanima.

Zaštita životne sredine je jedna od osnovnih tekovina modernog društva. Ukoliko želimo zaista da budemo aktivni partneri, kako na unutrašnjem planu tako i na međunarodnom planu, moramo da se pripremimo da povlačimo sredstva iz evropskih fondova koji su nam dostupni, ali moramo i kao država da

imamo onaj neophodan uslov za velike projekte koji se odnosi na kontribuciju. Moramo kao država da obezbedimo sredstva za velike projekte, kako bi nam partner koji stoji preko puta, a to je Evropska unija, verovao da smo spremni da velike projekte i sprovedemo u delo.

Ministre Trivan, moramo da nastavimo sa reformama načina finansiranja svih onih projekata kada je reč o životnoj sredini u Srbiji. Procene su takve da je trebalo da ukupne investicije u zaštitu životne sredine u Srbiji dostignu negde oko 14 milijardi evra, od čega bi samo u sektor voda trebalo da bude uloženo više od devet milijardi evra u narednih 15-20 godina. Plan je da se deo tog novca odvoji iz budžeta, da finansira Republika Srbija, ali da se značajniji deo finansira od strane međunarodne zajednice i stranih investitora.

Moramo razvijati koncept javno-privatnog partnerstva. To je recept za uspeh i to su već uradile sve razvijene zemlje, članice Evropske unije, i zašto ne bismo od njih prepisivali? To je jedini recept kako bismo mi mogli da postignemo pun kapacitet jednog velikog, najskupljeg, najzahtevnijeg, najznačajnijeg, rekla bih, poglavlja, a to je Poglavlje 27.

Nadam se da ćete imati sluha za sve ove amandmane koje smo mi kao narodni poslanici podneli. Ne slažem se sa vama da politika zaštite životne sredine nije političko pitanje. I te kako je političko pitanje. Kad govorimo o kvalitetu voda, kad govorimo o klimatskim promenama, kad govorimo o neophodnosti daljeg pošumljavanja, kad govorimo o kvalitetu našeg zemljišta, naših oranica, i te kako su sve to politička pitanja.

Podsetiću vas, Austrija je 1. jula ove godine preuzela predsedavanje Savetu Evropske unije. To se smatra zelenim predsedavanjem. I te kako su teme zaštite životne sredine visoko politička pitanja, visoko politička pitanja koja su na agendi i sadašnje konstelacije snaga u EU, ali to će biti jedna od najvažnijih tema i za buduće izbore koji će se desiti na proleće sledeće godine, u okviru EU, Evropskog parlamenta i Evropske komisije.

Zahvaljujem i nadam se da ćemo dobiti odgovore na sve ove naše predloge i sugestije, jer želimo, kao što otvaramo fabrike i kao što ostvarujemo odlične rezultate, lideri smo u regionu jugoistočne Evrope kada je reč o direktnim stranim investicijama, želimo da tako ostvarujemo brilijantne rezultate i kada je reč o zaštiti životne sredine. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Stojković.

Nemanja Šarović je tražio povredu Poslovnika.

Izvolite, kolega Šaroviću.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Marinkoviću, prekršili ste član 27. Poslovnika, koji kaže da ste dužni da se starate o primeni Poslovnika.

Vi znate da ja ne bežim od političke borbe i razmene stavova, ali u svemu treba imati meru. Prethodni govornik, ne govorim o gospođi nego o prethodnom govorniku...

PRESEDAVAJUĆI: Ne možemo sada.

(Nemanja Šarović: Uključite mi mikrofona.)

Kolega Šaroviću, ja sam znao da će ovo da se dogodi i da ćete vi nastaviti da polemizujete sa Veroljubom Arsićem, kolegom koji... I nemojte, molim vas, da me dovodite u situaciju... Naše međusobno poštovanje utiče na mene kao predsedavajućeg.

Molim vas da nastavimo, da se ne vraćamo na to šta je bilo. Ja sam dao pauzu. Nastavio sa radom i siguran sam da nisam povredio Poslovnik tokom govora Dušice Stojković.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni?

(Nemanja Šarović: Ne, ne, želim da završim.)

Ali ja ću vam oduzeti vreme sada stvarno, jer nemam drugu opciju.

(Nemanja Šarović: Oduzmite, ali ću završiti.)

Ne možete...

(Nemanja Šarović: Optužen sam za likvidaciju, pogledajte stenogram.)

Niste, niste.

Moje izvinjenje, kao predsedavajućeg. Moje izvinjenje ako vas je neko uvredio a ja ga nisam opomenuo.

Idemo dalje. Hvala vam puno na razumevanju.

(Nemanja Šarović: Ne možemo ići dalje.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Da li neko želi reč? (Ne.)

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku.)

Da li neko želi reč? (Da.)

(Nemanja Šarović: Po Poslovniku. Stvarno nema smisla, po Poslovniku sam se javio. Sve ima svoje granice.)

Reč ima Milena Turk.

Izvolite.

Hvala vam, kolega Šaroviću.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na 1. član Zakona o zaštiti životne sredine kako bi se dodatno definisao ovaj član, ali i poseban akcenat stavio na značaj unapređenja i očuvanja ekološkog nasleđa.

Posebno ističem ovu temu jer smo dužni da vodimo računa o svom sopstvenom okruženju i o tome kakvu životnu sredinu i u kakvom stanju ostavljamo budućim generacijama koje će tek doći.

S obzirom na to da je suština izmene o kojoj raspravljamo u okviru ove rasprave o zaštiti životne sredine da se omogućí lakše i jednostavnije korišćenje sredstava Zelenog fonda kako bi se pripremili projekti kojima apliciramo za sredstva pretpristupnih fondova EU, kako bi se obezbedili svi oni nepredviđeni ili propratni troškovi za pripremu ove dokumentacije, i iz tog razloga smatram da je potrebno da se jedna ovakva odredba nađe i u tekstu člana ovog zakona.

Sredstvima Zelenog fonda obezbeđuje se jedan stabilan i predvidiv sistem finansiranja, kontinuitet i efikasnost u ovim fondovima koje koristimo u okviru pretpristupnih pregovora. Cilj je da promenimo neke stvari koje su važne u našoj zemlji, odnosno da efikasno upravljamo otpadom, da uvedemo i izgradimo postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, ali i da inače politike zaštite životne sredine uvedemo u sve ključne oblasti, i u privredu, i u poljoprivredu, i u energetiku, i u transport, i da to postane sastavni deo ovih oblasti.

Kada je reč o privredi, sigurno da ćemo tu imati puno posla jer nas očekuje prilagođavanje standarda tekovinama Evropske unije, prilagođavanje i uslovima jednom novom zakonodavstvu, uvođenje cirkularne ekonomije u našu privredu, očuvanje resursa, ali i stvaranje dodatne vrednosti. Dužni smo da uvedemo najbolje savremene tehnologije koje su nam na raspolaganju kako bismo obezbedili i što bolju efikasnost i postigli što bolje rezultate. Ova oblast, ma koliko da je zahtevna i skupa, nikada nije zapravo izdatak, već ulaganje u našu budućnost i prilika da pokrenemo i nove investicije.

Očuvanje životne sredine za sadašnje i buduće generacije cilj je politike životne sredine kako bismo obezbedili kvalitetniju životnu sredinu, kako bismo obezbedili i unapredili zdravlje svih građana, konkurentnost privrede i na globalu borbu protiv klimatskih promena. Moramo se baviti preventivom. Moramo promeniti svoj svet, razmišljati pravovremeno i obezbediti sve uslove kako bismo sprečili potencijalne opasnosti i očuvali ekološko nasleđe. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Turk.

Nemanja Šarović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Marinkoviću, prekršili ste član 27, prekršen je član 103, 104. i 107.

Kao što rekoh, nemam ništa protiv političke borbe, ali ako vas neko optuži za likvidaciju, i to ni manje ni više nego čitave odborničke grupe, onda treba znati i šta znači likvidacija i da je pet ljudi minimum koliko može formirati odborničku grupu.

Ja nit sam bilo koga likvidirao, nit sam ubica i te su optužbe ozbiljne. Ja sam rekao doći ću, pre svega zarad javnosti, da se obratim i da kažem da to nije istina.

Istine radi, ponovo, SNS nikada nije ni imala odborničku grupu u tom periodu u Skupštini grada Beograda, jer nije izašla na izbore. Prema tome, nemoguće ih je bilo likvidirati. Nikada je nisu formirali, jer je poštovan član 102. Ustava Republike Srbije, Ustava Republike Srbije koji se nije poštovao u Narodnoj skupštini Republike Srbije baš zbog toga što su njihovi koalicioni partneri iz Demokratske stranke sprečili da se Ustav primeni.

Prema tome, molim vas, kada su ozbiljne neke optužbe u pitanju, onda je minimum nekog poštenja i političke korektnosti da se dozvoli da se odgovori na tako nešto.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću.

Smatram da nisam povredio Poslovnik.

Moram da vam oduzmem jedan minut i 13 sekundi od vremena Poslaničke grupe zato što ste replicirali. Hvala.

Želite da se izjasni Skupština? (Da.) Hvala.

Vjerica Radeta po Poslovniku.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Na član 27. stav 1.

Gospodine Marinkoviću, ovo što ste sada uradili je veoma nekorektno. Niti je Nemanja Šarović replicirao, niti ste imali osnov da mu uzmete to vreme. To što ste vi iznervirani zato što se on javljao po Poslovniku, to je zaista vaša stvar. Vi dobro znate šta sve poslanici vladajuće većine govore kroz povredu Poslovnika. Najčešće ne kažu ni član, ili u neko vreme kada ih podsetite kažu koji je član. Takoreći, nijedna njihova rasprava nema veze sa povredom Poslovnika. Sve su klasične replike, često i sa uvredama itd.

Zaista je nekorektno prema Poslaničkoj grupi Srpske radikalne stranke da na ime povrede Poslovnika uzimate vreme poslaničke grupe i zaista neka vam je na čast.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Radeta.

Kao što ste i mogli da čujete i da vidite, ja sam kolegi Šaroviću i rekao i upozorio da ću morati, nemam drugu opciju, ne samo njemu, nego bilo kome, da li pripadao Poslaničkoj grupi SNS ili bilo kojoj drugoj grupi, da to moram da uradim kako bismo nastavili sa normalnim radom.

Stvarno sam izbegavao da to uradim i vi znate dobro da sam izbegavao, stvarno. To je baš krajnja mera, ali morao sam to da uradim kako bismo nastavili da radimo.

Da li želite, kolegice Radeta, da se Skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Mladene Lukiću, izvolite.

MLADEN LUKIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolegkinice i kolege narodni poslanici, na području opštine iz koje ja dolazim nalazi se Nacionalni park Tara, čija je funkcija da štiti ekološku celovitost više ekosistema za sadašnje i buduće generacije, onemogućujući eksploataciju ili druge štetne aktivnosti i obezbedi osnove za duhovne, naučne, obrazovne, rekreativne potrebe i potrebe posetilaca, od kojih sve treba da budu saglasne sa životnom sredinom i kulturom.

Nacionalni parkovi su brzo postali prostori namenjeni odmoru, rekreaciji, sportu i uživanju. Značaj turizma za zaštićena prirodna dobra prvenstveno se ispoljava kroz snažne ekonomske prihode koje ova delatnost ostvaruje. Ovde se misli na snažan ekonomski potencijal turizma koji od naplate turističkih usluga može da pomogne u finansiranju zaštite prirode. To zavisi od tipa i stepena dozvoljenih aktivnosti u tom zaštićenom prirodnom dobru i politike zaštite prirode u državi. Prihodi od turističkog prometa u objektima zaštićene prirode realizuju se kroz naplatu ulaznica, usluga turističkih vodiča, iznajmljivanje raznovrsne rekreativne opreme, izradu i prodaju suvenira i davanje drugih turističkih i ugostiteljskih usluga.

Da bi se unapredila ova ponuda, potrebno je planskim aktom predvideti sve destinacije pogodne za izgradnju turističke infrastrukture, odrediti prioritete i ponuditi investitorima iz celog sveta da, poštujući propise zaštite životne sredine, izrade potrebnu turističku infrastrukturu i na taj način omoguće maksimalno iskorišćen potencijal koji ovo područje nudi. Zahvaljujem na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Lukiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Olivera Pešić, izvolite.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman kojim sam predložila dodavanje stava 2. u članu 1. Predloga zakona o zaštiti životne sredine kako bih ukazala na značaj unapređenja uslova u nacionalnim parkovima.

Izdvojiću Nacionalni park Šar-planina, koji se nalazi na samom jugu Srbije i predstavlja primer netaknute prirode sa preko 1.500 vrsta biljaka, sa preko 200 vrsta ptica, 150 vrsta leptira, mnogo životinjskih vrsta i sa izuzetno bogatim kulturnoistorijskim nasleđem.

Što se tiče unapređenja uslova života za građane Leskovca, a koji se tiču zaštite životne sredine, juče je napravljen jedan veliki korak. Naime, juče su ministar Trivan i ambasador Kraljevine Holandije uz prisustvo gradonačelnika

Leskovca potpisali Sporazum o bespovratnoj pomoći iz Orio programa Kraljevine Holandije čija vrednost iznosi osam miliona evra i ovim sredstvima će se izgraditi kanalizaciona mreža za 17 naseljenih mesta u Leskovcu, dužine negde oko 80 kilometara. Na taj način će se obezbediti bolji uslovi života za građane Leskovca i, naravno, zdravija životna sredina i to je velika stvar u oblasti zaštite životne sredine za građane Leskovca i ovom prilikom vam se, ministre, zahvaljujem. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Pešić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Ljubiša Stojmirović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Izvolite, kolegice Malušić.

LjILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima iz Ministarstva, ekološka ravnoteža postoji u svakom ekosistemu u čitavoj biosferi. Naime, čovek kao vrsta je čvrsto povezan sa ostalim komponentama ekosistema. Postojanje čoveka je uslovljeno interakcijama i održavanjem ekološke ravnoteže. Čovek svojom nemarnošću, nebrigom, stvara poremećaje ekološke ravnoteže.

Vlada od 2012. godine, na čelu sa našim predsednikom gospodinom Aleksandrom Vučićem sada, tada premijerom, obavezala se da će izmestiti i zbrinuti velike količine istorijski opasnog otpada. Znači, nagomilavanje otpada godinama koji se nalazi u preduzećima u restrukturiranju i stečaju. Toliko o brizi tadašnjoj. Ova mera Vlade će tim preduzećima omogućiti izbor strateškog partnera, nove investicije i radna mesta. Uspostavljanjem sistema za upravljanje otpadom u Republici Srbiji umesto izvoza uštedeće se u privredi i budžetu Republike Srbije milioni evra.

Ekološka katastrofa je posledica negativnih i nesmotrenih ljudskih aktivnosti i samim tim se taj pojam razlikuje od pojma prirodna katastrofa. Ljudi dovode do rasprostranjenih i dugotrajnih posledica, nažalost, kako na ekološki sistem, tako i na same ljude, životinjski i biljni svet. Zemlji prete ozbiljne ekološke štete od izlivanja nafte, opasnost od nuklearnog zračenja i od nuklearnog otpada, šumskih požara i drugih ekoloških katastrofa.

Setimo se samo ministra Dulića i njegovog ministrovanja 2009. godine i katastrofe koja je zadesila prelepi grad Valjevo. Naglim pražnjenjem akumulacije na reci Gradac, tzv. Berkove brane, izazvanog nestručnim istovremenim podizanjem sve četiri ustave na brani, grad Valjevo bio je tada suočen je sa velikim ekološkim, zdravstvenim, vodoprivrednim i ekonomskim problemom. Otvaranjem ispusta na brani došlo je do oticanja velike količine vode podizanjem ulja i do pomora ribe. Sama akumulacija je ostala bez vode, pa se usled isušivanja taloga i mulja u neposrednom okruženju širio nesnosan

smrad. Pošto se brana nalazi u gradskom jezgru u kome živi veliki broj stanovnika, u klisuri reke Gradac koja se smatra jednom od najčistijih u Evropi i bila je veoma posećeno izletišta tada, građani Valjeva su izrazili svoje ogromno nezadovoljstvo.

Dragi moji sugrađani, dragi ministre, poštovani ministre, ovo se više nikada ne sme dogoditi. Nikada.

Naime, zahvaljujući dobijenoj vrednoj opremi Republike Srbije, Republika Srbija se kroz Agenciju za zaštitu životne sredine pozicionirala kao lider kvaliteta podataka iz oblasti životne sredine u regionu, ali je to samo početak. U Srbiji još uvek vlada monitoring i analiza stanja životne sredine pokazuje da nije na zadovoljavajućem nivou. Potrebno je ulaganje više sredstava da on bude bolji, kao što je povećanje broja mernih stanica. Potrebno je mnogo više ulaganja u zaštitu životne sredine kako bismo stvorili preduslove za veće investiranje u ekologiju. Moramo dostići nove tehnologije, nov način rada, a pre svega novo razumevanje smisla i značaja zaštite životne sredine. Sa ovom vladom, sa našim predsednikom, sigurna sam da će, možda, u narednih 10 godina Srbija izgledati potpuno drugačije nego sada, nažalost. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Malušić.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović. Izvolite.

NATAŠA St. JOVANOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, najvažniji instrument sprovođenja politike u oblasti životne sredine je svakako inspekcija. Inspekcijske službe, uz savesne građane, jesu glavne karike u sprovođenju zakona. Nema dovoljno kadra i inspekcije nisu dovoljno opremljene i obučene, tako da se bez ozbiljnih reformi ne možemo nadati dostizanju strožih standarda.

Naša vlada i novoosnovano ministarstvo radi na edukaciji onih koji moraju biti nosioci promena u kontroli, u inspekcijskim službama. Zato je održan prvi od tri planirana seminara u junu 2018. godine, ove godine na Tari, seminar pod nazivom „Zaštita prirode, nadzor i predostrožnost“. Okupio je najkompetentnije stručnjake iz različitih nadležnosti koji su, jednostavno, podržali neophodnost uspostavljanja obrazovanja svih zainteresovanih strana koje se bave zaštitom prirode, a sve u cilju njenog unapređenja i očuvanja prirode za buduće generacije.

Ekološko obrazovanje i formiranje ekološkog načina mišljenja započinje u najranijoj mladosti, pa je otuda veoma značajna uloga obrazovno-vaspitnih organizacija na svim nivoima sticanja znanja, osnovnoškolsko, srednje i visokoškolsko. Stoga ne treba situaciju prepuštati slučaju, već su u pitanju organizovane nastave sa tematikom iz ekologije. Mora se prići veoma ozbiljno

i vrlo efikasno, naravno, kroz inoviranje postojećih nastavnih planova i programa.

Treba sa što više akcija čišćenja reka, šuma od plastike i svakojakog đubreta stimulisati mlade ne da lome, nego da sade drveće, da čiste umesto da bacaju đubre. Mora da postoji osuda okoline. Ovo bih podvukla, mora da postoji osuda okoline prema takvima, ali i zakonske odredbe u vidu kazni koje moraju biti brzo naplative i to zakon mora da omogućiti. Kada sam ja bila u školi, imali smo obavezne radne subote. Pomagali smo goranima, planinarima u čišćenju planine Kosmaj, na primer. To je bilo druženje ali bilo je i korisnog rada i po mom mišljenju, to bi trebalo obnoviti.

Flora i fauna iz mnogih oblasti je osuđena na odumiranje, a priroda je najveće bogatstvo. Srbija je divna zemlja sa prelepim staništima i nemojmo dozvoliti izumiranje ni jedne jedine vrste koju uništava svako zagađenje i otpad. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Jovanović.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Ivana Nikolić, izvolite.

IVANA NIKOLIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na prvi član Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine kako bi se dodatno definisao pomenuti član, a sve u cilju isticanja važnosti izmene zakonskih odredbi koje se odnose na korišćenje sredstava i na finansiranje interventnih mera u vanrednim okolnostima zagađivanja životne sredine i finansiranje nepredviđenih troškova koji će se pojaviti u toku realizacije projekata koji se finansiraju iz prepristupnih fondova Evropske unije.

Proces pristupanja Evropskoj uniji sa sobom nosi mnogo izazova i, kada se govori o životnoj sredini, predstoji ispunjavanje mnogih obaveza, za šta je potrebno obezbediti jedan stabilan izvor finansiranja gde treba da postoji i kontinuitet kako bi se unapredio kvalitet životne sredine i obezbedila održivost ekološkog razvoja.

Činjenica je da je pred Srbijom mnogo izazova i činjenica je da je rukovodstvo odgovorno, koje je aktuelno na političkoj sceni, sprovodeći program Srpske napredne stranke, da tu postoji mnogo posla i mnogo izazova kada je u pitanju zaštita životne sredine i da postoji veliki obim radova, počev od izgradnje elementarne infrastrukture pa do realizacije projekata po najvišim standardima, recimo, kao što su regionalni centri za upravljanje otpadom.

Verujem da bi naš posao bio lakši da su prethodnici radili odgovorno, da nije bilo zloupotreba u gradovima i opštinama, ali mi smo danas svakako u boljoj poziciji i ovako radeći, idući tempom kojim ide Srbija kroz sve sfere društvenog života, pa i kroz životnu sredinu, postići će dobre rezultate, kako i u drugim oblastima, tako i u ovoj koja se prožima kroz sve njih. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Nikolić.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ovim amandmanom se dodatno definiše član 1. ovog zakona. Zaštita životne sredine je jedna od osnovnih tekovina Evropske unije, a nacionalni parkovi Republike Srbije podrazumevaju jedan od najviših oblika zaštite životne sredine.

S tim u vezi, Republika Srbija je u obavezi da značajno poveća investicije u ovu oblast. Poglavlje 27, životna sredina i klima, jedno je od najskupljih i najkomplikovanijih poglavlja u procesu pregovora i obuhvata trećinu svih pravnih tekovina EU, što nameće potrebu za usvajanjem jasne nacionalne politike, posebno u oblasti planiranja finansija i dinamike za implementaciju.

Predloženim izmenama zakona otklanja se neusaglašenost postojeće regulative i omogućava korišćenje sredstava Zelenog fonda za kofinansiranje projekata koji se finansiraju iz pretpristupnih fondova EU. Na taj način se uspostavljaju uslovi za efikasnije planiranje i korišćenje sredstava Zelenog fonda i obezbeđuje sigurnost u toku realizacije na taj način finansiranih projekata.

Ovim predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine stvara se pravni osnov za izradu podzakonskog akta kojim bi se definisali uslovi zaštite životne sredine za korisnike IPARD sredstava. Obavezuju se svi korisnici IPARD sredstava iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja da obavezno ispune odgovarajuće uslove zaštite životne sredine. IPARD 2 program Evropske unije je instrument za pretpristupnu pomoć u oblasti ruralnog razvoja za programski period od 2014. do 2020. godine, radi dostizanja evropskih standarda i podizanja konkurentnosti. Program je odobren i od EU i od strane Republike Srbije. Korisnici IPARD sredstava mogu biti kako pravna, tako i fizička lica koja se bave uzgojem, proizvodnjom ili preradom u oblasti prehrambene industrije, što obuhvata i investiciju u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava.

Značajno je ukazati da za sprovođenje ovog predloga zakona nije potrebno da se obezbede dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije a da, s druge strane, omogućava Republici Srbiji da iskoristi deo od 175.000.000 evra opredeljenih IPARD i IPA fondovima. Zato će u danu za glasanje Srpska napredna stranka glasati za ovaj i sve ostale predložene zakone. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Po amandmanu gospodin Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Evo, gospodine Marinkoviću, da ne bude da samo kritikujem, ja bih zaista želeo, pre svega, da pohvalim prethodne govornice kako nadahnuto čitaju ove literarne sastave i možda da predložim, zbog efikasnosti Skupštine, da ubuduće, umesto da govore, možda samo da prilože diskusije pa da se to posle objavi u stenografskim beleškama.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Šaroviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Darko Laketić.

Izvolite, dr Laketiću.

DARKO LAKETIĆ: Zahvaljujem se, gospodine predsedavajući.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, koliki značaj naša država daje zaštiti životne sredine vidi se ne samo kroz ovaj predlog zakona, već i kroz jednu činjenicu da su i Vlada Republike Srbije, ali i Narodna skupštine Republike Srbije formirale komisiju koja se bavi posledicama NATO bombardovanja i po životnu sredinu, ali i po zdravlje stanovništva Srbije.

Kao što sam rekao, danas govorimo o Predlogu zakona o dopunama i izmenama Zakona o zaštiti životne sredine. Moje lično mišljenje je, dakle, moj stav je taj da ulaganje u životnu sredinu nikada ne može biti trošak niti gubitak po državu. Ulaganje u životnu sredinu mora biti budućnost i predstavlja, u stvari, i budućnost našoj deci i ulaganje u zdravlje stanovništva.

Konkretno, što se tiče ovog zakona i što se tiče ovog amandmana, amandman koji sam podneo tiče se člana koji definiše korišćenje sredstava tzv. Zelenog fonda. Ta sredstva Zelenog fonda služe za unapređenje životne sredine, služe za finansiranje zaštite životne sredine i to je nešto što je veoma značajno i ovaj član zakona upravo to definiše.

Međutim, pored ove definicije možemo reći da je još značajnija kontrola trošenja tih sredstava, koja je, takođe, definisana ovim zakonom, tačnije ovim članom. Naime, adekvatnom kontrolom trošenja ovih sredstava uspostavlja se vrlo značajan nadzor nad trošenjem ovih sredstava i, ono što je još bitnije, analizira se efikasnost, upravo, korišćenja tih sredstava koja se ulažu u životnu sredinu.

Ono što bih rekao, takođe, i što lično smatram vrlo značajnim, jeste da isključivo i samo adekvatnim i odgovornim pristupom Ministarstva za zaštitu

životne sredine s jedne strane, ali i odgovornim pristupom svakog pojedinca možemo dobiti zdraviju i čistiju životnu sredinu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Laketiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Branimir Rančić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, dr Rančiću.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre gospodine Trivan, poštovani gosti iz Ministarstva, poštovana gospodo narodni poslanici, na osnovu člana 161. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, koji je podnela Vlada, podnosim amandman.

U članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, kojim se vrše izmene u članu 90b Zakona o zaštiti životne sredine, dodaje se stav 2 koji glasi – ovim zakonom podstiče se ukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim osvrtom na razvoj ekološkog nasleđa, čime se dodatno amandmanom definiše član 1. ovog zakona.

U tom smislu ću govoriti o JKP „Naisus“ iz Niša, koje obavljanjem svakodnevnih aktivnosti doprinosi poboljšavanju kvaliteta života u Nišu i radi na zaštiti životne sredine.

Urbano područje Niša pokriva centralizovani sistem prikupljanja otpadnih voda. Kanalizacioni sistem je primarnog tzv. kombinovanog tipa, gde se komunalne i atmosferske otpadne vode prikupljaju i evakušu putem jedinstvenog sistema. Sistem je planiran, izgrađen i funkcioniše kao kombinovani sistem, dok je za buduću i za proširenje kanalizacionog sistema usvojen koncept separatornog sistema sa zasebnom mrežom za otpadne vode i atmosferske otpadne vode.

Postojeći kanalizacioni sistem grada Niša nalazi se unutar područja obuhvaćenog granicama gradskog urbanističkog plana Niša za 2010. do 2025. godine.

Ekosistemski pristup prilikom rešavanja problema u funkcionisanju grada mora biti usvojen na osnovu savremenih saznanja o tesnoj povezanosti fundamentalnih elemenata ekosistema, vazduha, vode, zemljišta, biljnog i životinjskog sveta i ljudi. Upravljanje jednim od ovih elemenata kao što je voda, otpadna voda, zahteva poznavanje uticaja na ostale segmente ekosistema. Zato sve aktivnosti u zaštiti kvaliteta voda, zaštiti životne sredine, kvaliteta života u gradu, moraju biti zasnovane na poznavanju interakcije prirodnih i antropogenih faktora.

Nagla urbanizacija, civilizacijski napredak i sve složeniji zahtevi u pogledu kvaliteta života koje postavlja stanovništvo uslovljavaju JKP „Naisus“ Niš da se osavremeni i prilagodi. Primenom savremenih tehničko-tehnoloških

dostignuća, opreme i metode JKP „Naisus“ Niš može da odgovori na savremene potrebe društva i da doprinese poboljšanju kvaliteta života i unapređenju zaštite životne sredine, a za to su potrebna značajna materijalna sredstva.

Stručni tim „Naisusa“ Niš, kao deo radne grupe formirane na nivou grada, aktivno učestvuje na realizaciji projekata sakupljanja i prerade otpadnih voda u gradu Nišu, koji se finansira iz donatorske razvojne pomoći švedske Agencije za međunarodnu saradnju, kroz program podrške razvoju investicija u oblasti zaštite životne sredine, koji u Srbiji implementira ETIS.

Na kraju jedna radosna vest. Radovi na izgradnji južnog kolektora su završeni i posle 15 godina konačno je stavljena tačka na probleme sa kanalizacijom u Nišu. Izgradnja kolektora koštala je 41 milion dinara, a sredstva su obezbeđena iz gradskog budžeta. U gradskom budžetu za narednu godinu biće tri puta više novca za ovu vrstu izgradnje. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srbislav Filipović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegice.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, vrlo često govorim o lokalnoj samoupravi iz koje ja dolazim, pa ću se skoncentrisati na neke informacije iz Niša koje su vezane za temu zaštite životne sredine.

Dakle, grad Niš će biti prvi grad u Srbiji koji će dobiti stratešku mapu buke. Naime, Srbija ima obavezu da izradi strateške karte buke i akcione planove za pet aglomeracija, deo puteva, deo pruga i za Aerodrom Beograd do dana pristupanja Evropskoj uniji. Ovaj projekat je pokrenut iz IPA fondova sa rokom izrade do 1. januara 2021. godine. Prvo će se uraditi pilot-projekat za Niš da bi se to iskustvo kasnije primenilo i na ostale gradove i opštine u Srbiji. Radi se, naravno, o sveobuhvatnom dokumentu o izvorima i proceni nivoa buke u gradu. U toku je realizacija ovog projekta i planirana je za period jun 2018. – avgust 2019. godine, a vrednost projekta je 300.000 dinara.

Inače, u periodu od jula 2016. do jula 2018. godine u Sektoru za upravljanje zaštitom životne sredine u Nišu sproveden je upravni postupak u oblasti procene uticaja projekata na životnu sredinu, i to čak 57 projekata.

Takođe, izrađen je katastar javnih zelenih površina u redovnom održavanju i međublokovskom zelenilu u gradu Nišu. Ovaj katastar će imati veliki značaj u ekonomskom, upravljačkom, planerskom i edukativnom smislu. Cilj izrade katastra je uspostavljanje sveobuhvatnog informacionog sistema o javnim zelenim površinama u redovnom održavanju i međublokovskom

zelenilu u gradu Nišu i utvrđivanje stvarnog stanja Fonda zelenih površina grada i njihovog prostornog rasporeda, veličine i funkcionalnosti.

Što se tiče tog katastra, namera je da katastar postane deo poslovnog sistema preduzeća i institucija koje se bave zelenim površinama grada Niša, odnosno da svakodnevni poslovi planiranja, uređenja i održavanja javnih zelenih površina budu u direktnoj sprezi sa ovim sistemom. Projekat će obezbediti integraciju podataka o javnim zelenim površinama, i to u redovnom održavanju i međublokovskom zelenilu grada Niša na jednom mestu i dostupnost svih tih podataka različitim korisnicima.

Dakle, ovo je dokaz da je Niš napredovao u smislu oblasti zaštite životne sredine. Sasvim sam sigurna da ćemo u narednom periodu nastaviti da pratimo preporuke Vlade Republike Srbije, koje će svakako u ovoj lokalnoj samoupravi imati sigurnog partnera kako bi se dalje radilo na poboljšanju ove oblasti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine gospodine profesore Marinkoviću, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, zaštita i unapređivanje životne sredine je uslov našeg opstanka. Zato će se ovim zakonom o zaštiti i unapređivanju životne sredine, a i predloženim amandmanom doprineti ukupnoj modernizaciji Republike Srbije koju sprovodi naša Vlada Republike Srbije, najveći deo poslanika u ovom visokom domu, najveći broj građana Republike Srbije na čelu sa predsednikom Republike Srbije gospodinom Aleksandrom Vučićem. To će se posebno odraziti i na razvoj ekološke svesti kao kamena-temeljca zaštite i unapređivanja životne sredine, jer znamo da se ekološka svest razvija od predškolskih ustanova i traje čitavog života. Zato su vaspitno-obrazovne ustanove sa svojim planovima i programima rada izuzetno važne u razvijanju i unapređivanju ekološke svesti.

Poštovani narodni poslanici, stranka bivšeg režima nije imala osećaj za razvoj ekološke svesti. Da je dr Oliver Dulić zvani uzgajivač lavića na Paliću imao razvijenu ekološku svest, ne bi platio bilborde sa parolom „Očistimo Srbiju“ preko pola miliona evra. Taj bivši ministar Demokratske stranke, ministar građevine i prostornog planiranja, a inače ortoped, jeste za oglašavanje u jednom dnevnom listu platio pola miliona evra. Da je dr Oliver Dulić, ministar građevine bivšeg režima, inače ortoped, imao razvijenu ekološku svest ne bi platio izradu sajta „Očistimo Srbiju“ 26.000 evra. O tome nas je izvestila DRI, a objavio list „Politika“ 22.9. Gospodnje 2012. godine.

Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine, zato je ovaj moj predloženi amandman veoma važan, da se ne bi pojavljivali likovi bez razvijene

ekološke svesti u vidu ministra Olivera Dulića i drugih pelješanovića, mutikašića, luftiguza i lezijedovića, saveza za drugu propast Srbije, a kojim predsedava nesretni Janko Veselinović zvani Stanokradica, inače predsednik udruge za obrtaj novca i pomirenje, koji su doveli Republiku Srbiju na ivicu bankrota. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana stavom koji sam predložio dodatno se definiše značaj zakona u sveukupnom razvoju Republike Srbije.

Specijalni rezervat prirode „Uvac“ je zaštićeno prirodno dobro od izuzetnog značaja i nalazi se na teritoriji opštine Nova Varoš i Sjenica. Površine je preko 7.500 hektara, a posebnu vrednost imaju uklešteni meandri reke Uvac, čiji rtovi imaju relativnu visinu i do 100 metara. U okviru rezervata nalazi se jedan od najvećih pećinskih sistema u Srbiji, Ušački pećinski sistem dug preko 6.000 metara. Dolina Uvca delimično je potopljena izgradnjom tri brane i formiranjem veštačkih jezera – Zlatarskog, Uvačkog i Radoinjskog. Voda akumulacionih jezera se uglavnom koristi za proizvodnju električne energije i za vodosnabdevanje.

Specijalni rezervat prirode „Uvac“ odlikuje prisustvo preko 130 vrsta ptica, a među njima je najznačajniji beloglavi sup, vrsta orla lešinara imponantne veličine, raspona krila i do tri metra. Brojnost beloglavih supova se do danas povećala na preko 600 jedinki i tako je kolonija ove jedinstvene vrste ptica postala jedna od najvećih u Evropi.

Raznolikost netaknutih staništa, prisustvo endemskih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta od posebnog su značaja za očuvanje biodiverziteta, a samim tim i za razvoj i promociju turističkih potencijala rezervata.

Opština Nova Varoš poslednjih godina kontinuirano ulaže u razvoj turizma i pored izgradnje putne i druge infrastrukture, uz pomoć Vlade Republike Srbije investirala je preko 200 miliona dinara u poboljšanje turističke ponude. Odgovornom politikom Vlade Srbije stvaraju se uslovi koji će doprineti razvoju turizma uz očuvanje prirodnih dobara, a samim tim i celokupnom razvoju Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Jokiću, izvolite.

MIHAILO JOKIĆ: Poštovana gospodo, poštovani ministre, prvo moram da konstatujem da je ovo jedina oblast u kojoj smo mi mnogo para dobili od Evropske unije, a mogli smo još više da smo imali znanja i da smo imali projekte. Zato vaše ministarstvo mora biti najpre stručno, dovoljno stručno da edukuje i timove po opštinama i po gradovima, jer neće nama Zapad da da sredstva da mi pravimo fabrike, da se osamostalimo i da budemo nezavisni. Oni će nam vrlo lako dati i davali su nam pare kada je u pitanju ekologija, ali mi to nismo, kažem, u dovoljnoj meri iskoristili.

Bilo je tu silnih zloupotreba, ali ono što je najvažnije – mora se, ministre, uraditi kontrola trošenja tih sredstava.

Pod broj jedan, vi morate pomoći opštinama i gradovima u domenu izvornih prihoda. Tamo je član 6. tačka 5 – korišćenje državnih javnih dobara. To mora da bude izvor punjenja budžeta na nivou opštine, na nivou grada. U svim opštinama i u svim gradovima, odgovorno tvrdim, to se radi vrlo stidljivo, to su vrlo male sume i oni koji uzimaju, plaćaju onoliko koliko misle da treba da plate. Ja ću o tome govoriti u drugom amandmanu.

Znači, vi morate da pomognete da se, zajedno sa Ministarstvom finansija, uradi algoritam, da se pokaže koje su mogućnosti svake lokalne samouprave u korišćenju tih javnih dobara, jer najlakše je lokalnim samoupravama da uzmu porez na lične dohotke, da uzmu transferna sredstva i da raspišu 0,4% na porez na imovinu. I tu se osiguraju i lepo žive. I odgovorno tvrdim ovde, bez obzira na to što su mnogi poslanici diskutovali i rekli da nema novca, ja mogu na olovku da pokažem da svaka lokalna samouprava ima viška novca, samo treba to korisno uraditi.

Drugo, ministre, ovaj problem koji mi imamo na Zlatiboru sa ovim predsednikom, ja sad ne mogu da se setim kako se on preziva, nije to sad uopšte bitno, on je mangupski uspeo da ono što je uništio, a mislim da je Zlatibor park prirode, je l' tako, on je vrlo mangupski uspeo da to postavi kao političko pitanje. To što se on obogatio, što je gradio i sebe ugradio, i ne samo sebe nego i celu okolinu, bili ste na Zlatiboru i videli ste da je on to uništio, to nema veze sa politikom. Jednostavno, u pitanju su pljačka i neznanje.

Struka, znači, vi kao ministarstvo ste morali da se oglasite i da kažete – sa stanovišta struke on je uradio to, to, to i to. Ne može jedna Čajetina da vlada i upravlja jednim Zlatiborom. To je iznad njegovih mogućnosti. Ne može on, čovek koji ima tri godine škole, da vlada itd. i da planira i organizuje urbanistički Zlatibor. Pa kome to u Srbiji nije jasno? To se njemu mora oduzeti. Ali taj se problem koji mi imamo na Zlatiboru ne može politizovati i ne možemo sa tim problemom da idemo u Evropski parlament i da diskutujemo o tome šta smo mi njemu ugrozili.

Mi moramo njemu da dokažemo kao teoremu u nauci da je on neznalica, da on ne može svojim psihofizičkim mogućnostima da upravlja Zlatiborom. I ako je ovo država, država njemu treba taj Zlatibor da uzme. Da se razumemo, Zlatibor je preveliki zalogaj i za Užice. To je republički resurs. E, to su stvari o kojima vi kao ministarstvo morate prvi da se oglasite, da postavite, definišete problem i da onda tražite pomoć od ovih iz Ministarstva finansija. Tako se rešavaju problemi. Nije u zemlji Srbiji sve politika. Mora nešto da bude i znanje i neznanje. E, vi morate da pokažete da je kod ovog harmonikaša, šta li je, u pitanju neznanje i da je u pitanju lopovluk, a ne demokratija, politika, stranka ova ili ona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Kovačeviću, izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani ministre, na Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o zaštiti životne sredine, na član 1, podneo sam amandman koji se tiče člana 90. osnovnog zakona. I u raspravi mi slušamo, a nije ništa sporno... Politički se SNS zalaže da se polako približavamo Evropskoj uniji i da ispunjavamo manje-više sve standarde, ali proces će trajati.

Kada govorimo o procesu, onda govorimo i o standardima, a standardi u oblasti ekologije tiču se Poglavlja 27, strašno bitnog. Znamo da je trećina normativnih akata u Evropskoj uniji u stvari iz oblasti ekologije. Kada to potenciramo, onda mi nekako zaboravimo da, u stvari, životna sredina, okruženje Srbije u kojoj mi živimo jeste osnova. Ne EU, ne standardi, nego životna sredina koju smo nasledili od naših predaka i osnovna je naša generacijska dužnost da je barem onoliko kvalitetnu koliko smo je nasledili mi i vratimo.

U uslovima savremenog tehničkog napretka i promena industrijalizacije i svega onoga što ide sa tim, u stvari, ekologija postaje strašno značajna. Dva su posebna aspekta koja bih ja pomenuo. To su stepen kontrole i finansijski aspekt. Ekologija je strašno zanimljivo finansijsko područje ne samo u oblasti investiranja, već i u oblasti subvencija. Različiti su finansijski interesi. Ključna uloga jeste i da u procesu kontrole i u različitim finansijskim interesima svi građani Srbije budu uključeni, da imamo potpunu populaciju uključenu u proces ekologije, jer je to širi i ozbiljniji proces.

Ovim zakonom, kada ga menjamo, dajemo šansu jednoj značajnoj populaciji, populaciji malih preduzetnika da mogu da koriste fond IPARD 2. To možda neće biti lako, možda neće biti dovoljno, možda neće biti na zadovoljstvo svih koji to žele, ali 176 miliona evra je svakako ono za šta se treba boriti. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Koleginice Čarapić, izvolite.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, amandman sam podnela na član 1. Predloga zakona i moj amandman ima za cilj da ukaže na značaj zaštite životne sredine i ekološkog obrazovanja na sveukupni razvoj Republike Srbije.

Formiranje ekološkog načina razmišljanja počinje, zapravo, u najranijoj mladosti, tako da izuzetno važnu ulogu imaju roditelji u ekološkom vaspitanju dece, ali podjednako važnu ulogu imaju i vaspitne i obrazovne institucije u ekološkom obrazovanju. Tako da ne treba po svaku cenu kriviti resorno Ministarstvo koje sve čini u uklanjanju i divljih deponija i otpada. Problem je, zapravo, u uzroku, u svesti ljudi i u nedostatku, možda, ekološkog obrazovanja i vaspitanja u nekim ranijim godinama, a ne u posledicama. Divlje deponije su posledice. Svojim primerom treba da utičemo na ljude oko nas da ekološki razmišljaju i da se ekološki ponašaju.

S obzirom na to da dolazim iz Toplice, posebno me raduje činjenica što će u opštini Kuršumlija i Prolom Banja biti izgrađen sistem za prečišćavanje otpadnih voda. Takođe, u Blacu je resorno Ministarstvo izdvojilo čak 11 miliona evra da reši višedecenijski problem i da bude izgrađena fabrika za prečišćavanje otpadnih voda.

Da svi nivoi vlasti i Vlada Republike Srbije, ali i jedinice lokalnih samouprava sve čine za ekološko, odnosno za zaštitu životne sredine, potvrđuje činjenica da je, recimo, moja lokalna samouprava u saradnji sa javnim komunalnim preduzećem sprovela obuku za buduće promotere za kućna kompostiranja otpada. Zašto ovo govorim? Zato što je kompostiranje otpadom izuzetno važno jer se smanjuju i količine otpada na deponijama sa jedne strane, a sa druge strane, smanjuju se troškovi za upravljanje otpadom. Dakle, Vlada sve čini u cilju unapređenja života svih građana Republike Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Kolega Cokiću, izvolite.

RADOSLAV COKIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, predstavnici Ministarstva, kolege poslanici, voda je resurs koji će u narednim decenijama stvarati ogroman profit. Moramo da budemo svesni te činjenice. Mi se prema vodi ne odnosimo na pravi način u ovom momentu zbog toga što otpadnim vodama zagađujemo sve naše resurse i bogatstvo koje nam je bog dao, deponijama koje nisu sanitarne, koje su smetlišta, i zbog toga vidim volju vašu, gospodine ministre, da rešavate ovaj problem.

Za pohvalu je ovo što smo sad čuli, da, na primer, grad Niš ima rešen sistem otpadnih voda. Skoro je na prste moguće nabrojati gradove koji to imaju rešeno. Beograd ima veliki problem, Dunav ima veliki problem zbog Beograda, sliv Morave čitav i svi gradovi u slivu Morave nemaju rešeno ovo pitanje. Nemamo rešeno pitanje deponija, sanitarnih deponija. Ne želim da kritikujem one koji su bili, želim da pohvalim one koji su ma šta dobro uradili u ovoj oblasti.

Vas molim kao čovek koga ovo interesuje, ne kao poslanik, kao čovek koga ovo interesuje apsolutno, jer sami sebe trujemo. Nama NATO ne baca đubrivo, nama NATO ne ispušta fekalne vode u naše reke. To moramo mi da rešimo. Moramo u okviru sredstava koja imamo. Molim vas, napravite prioritete. Obavestite Odbor, čiji sam ja član, evidentirajte svaki grad dokle je šta urađeno, dokle se odmaklo, da bodrimo te ljude da i sami više urade po pitanju zaštite životne sredine.

Sada smo u ovoj raspravi videli koliko je ovo kompleksan i ozbiljan problem i više nikada ne smemo da ga tretiramo na način da ova oblast bude pripojena nekom ministarstvu, već da ozbiljno i vrlo agresivno krenemo da rešavamo ova pitanja. Znači, čuli smo mnogo priče, uopštenih podataka, ali molim vas, hajdemo na konkretno. Neka Ministarstvo, vaše kolege zajedno sa opštinama prvo naprave evidenciju šta imamo, da snimimo stanje koje imamo u ovoj zemlji, pa da onda vidimo šta su prioriteti u okviru sredstava koja imamo i da krenemo prema Evropskoj uniji koja bi možda uložila i u ovu oblast u Srbiji. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Dozvolite mi da vam se zahvalim za ovu suštinsku stvar koja se tiče onoga šta je redosled prioriteta i da sa te tačke gledišta nije bitno šta je bilo pre ovoga. Bitno je da moramo znati kakvo nam je stanje. Mi smo više od godinu dana potrošili vremena sa lokalnim samoupravama da bismo uopšte saznali kakvo je stanje, jer u opštinama nedostaje kapaciteta, čak i za informacije o tome dokle se stiglo sa određenim projektima. To ne govorim kao kritiku, to govorim samo kao konstataciju, a kamoli da pričamo o onome kako se sakuplja novac i kako se troši novac na životnu sredinu.

Sa DRI ćemo i te kako imati dobru saradnju tim povodom, jer to novca što ima, ima da se troši kako treba. Ali za početak, evo sada, posle godinu i nešto dana, moje kolege koje vode ova dva ključna sektora u ovom smislu u kome pričamo su napravile katastar i sada znamo tačno gde nam je koja opština sa kojim projektom, jer životna sredina se čita kao projekat. Nemojte da meditiramo na sve teme. Osim što mi jako prija ovo što govorite, jer osećam apsolutno razumevanje i podršku za to da se pozabavimo svojom životnom sredinom, ali za mene koji operativno vodim ovaj posao, skrećem pažnju i javno

govorim, projekat je ključna karika u onome što radimo. Bez izrađene projektno-tehničke dokumentacije nema napredovanja. Nema napredovanja bez novca koji ćemo uložiti u to.

Većina vas je ovde i danas rekla da nemamo dovoljno para za životnu sredinu, i molim vas da nas podržite kada budemo radili budžet jer je potreban novac, ne ministarstvu, novac je potreban lokalnim samoupravama da bi imale novac da izrade projektno-tehničku dokumentaciju, i mi znamo gde je koliko potrebno. Nećemo tražiti onoliko para koliko ne možemo da potrošimo, ali je ono što ste rekli, zapravo, početak i kraj. Znamo katastar. Moramo da krenemo od toga. U nekim situacijama krećemo ispod nule. Ali stalno govorim o tome ne osvrćući se nazad – ne očajavati, idemo dalje.

Naša zajednička misija je da idemo dalje i ja vam tvrdim, za nekoliko godina Srbiju nećemo prepoznati što se toga tiče. Nije važno koliko će to napora tražiti. Nije važno koliko će to truda tražiti. Ako ništa drugo, novca nemamo možda dovoljno, ali toliko da ga imamo da možemo da ga uložimo u izradu projektno-tehničke dokumentacije. To će biti moj sudar sa finansijama, da se shvati da je to novac koji je pre svega potreban. Pritrpećemo se za ostale stvari, to je sasvim u redu, ali ako hoćemo da Srbija napreduje, neko od vas je rekao – ne pravimo greške koje su napravile naše komšije. Pa ovo je jedini put, drugog nema. Osećam taj vetar koji vi emitujete sa ove strane da mi to treba i moramo da uradimo i verujte da ovaj tim koji je ovde i oni koji nisu ovde, upravo ovo rade, oni su fantastični i najvažnije mi je da znam tačno gde je Srbija i znam šta ću da radim i šta ćemo da tražimo. Hvala vam puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege, unapređenje ekoloških resursa je svakako u funkciji sveobuhvatnog razvoja Republike Srbije. Zamislite koliko mora biti prljav onaj koji pljačka i krade od ekologije i čistoće.

Vi ste ovde imali priliku da slušate predavanje onih koji zastupaju one koji su vladali, koji su upravljali i koji su imali priliku da urade sve ono što su danas spočitavali nama da nismo. Imali ste ovde Đilasove portparole koji su vam lepo objasnili šta treba uraditi, a da se podsetimo kako je „Gradska čistoća“ funkcionisala pod njihovom upravom, sa sve generalnim direktorom, zamenikom generalnog direktora, 12 savetnika generalnih direktora, osam direktora sektora, 20 pomoćnika direktora sektora i oko 40 rukovodilaca službi, onako hrabro napred u dug od 1,5 milijardu, koliko su napravila javna preduzeća u Beogradu.

Onda potpisuju najkatastrofalniji ugovor o isporuci i ugradnji 1.800 kontejnera, mimo svih pravila, mimo zakona. Petorica su završila u zatvoru. Ti kontejneri su predstavljali opasnost za građane Beograda. Ti kontejneri su morali u najvećem broju da se menjaju. Mnogo para građana je dato za popravku tih kontejnera.

Rekli su – Beograđani, sagradićemo vam metro, železnicu ispod zemlje. Nisu bili u stanju da instaliraju ni tehnički, ni po zakonu kontejnere ispod zemlje, a nama van Beograda su rekli – javite nam se na sajt „Očistimo Srbiju“, platili su ga 25.000 evra, a nikad nije proradio.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Izvolite.

NENAD MITROVIĆ: Poštovani gospodine Arsiću, gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine.

Ovim predlogom zakona o zaštiti životne sredine, između ostalog, kaže se da se sredstva Zelenog fonda Republike Srbije koriste i za sanaciju odlagališta otpada, smanjenje nastajanja otpada, ponovnu upotrebu, tretman, odnosno ponovno iskorišćavanje i odlaganje otpada.

Ono o čemu hoću da govorim jeste deponija koja se nalazi na teritoriji opštine Bujanovac, koja svakodnevno gori i sa nje se podiže gust dim koji svakodnevno, kako u samom gradu Bujanovcu, tako i u obližnjim selima oko grada Bujanovca zagađuje vazduh, a da lokalna samouprava i JKP ne preduzimaju ništa.

Građani su se samoorganizovali, prikupili potpise i tražili od lokalne samouprave da se reši ovaj problem. Lokalna samouprava naravno da nije imala sluha za ovakav zahtev koji su građani postavili pred njom i JKP koje je nadležno da prikuplja otpad i odlaže na deponiju, pa su potpise sa prijavom podneli i nadležnom tužilaštvu da se pronade lice koje pali gradsku deponiju.

Ja vas, gospodine ministre, molim da iz svoje nadležnosti preduzmete neophodne mere kako bi se ova pojava sprečila i time se omogućio neometan život građana koji žive na teritoriji opštine Bujanovac. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milan Knežević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre, koleginice i kolege narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, pa evo, krenuli smo sa raspravom o amandmanima i ja sam na taj prvi član zakona podneo amandman.

U ovoj dosadašnjoj raspravi smo već pomenuli da je zaštita životne sredine jedan kompleksan problem, da on ide u Poglavlje 27, da je to veoma kompleksno poglavlje. Rečeno je da je otprilike trećina pravnih i zakonskih regulativa vezana za ovo poglavlje.

Želim samo da se osvrnem na to da kažem ministru da ovoliki broj amandmana koje su podneli poslanici Srpske napredne stranke nije ukazivanje nepoverenja prema njemu i nije ukazivanje na neslaganje i da on nije žrtva vladajuće većine.

Ovo komentarišem izjave jednog poslanika, jer građani koji su gledali prenos, videli su da u diskusijama ovih amandmana poslanika Srpske napredne stranke, prvo su se čuli problemi, direktno, koje su oni izneli na lokalnu, vezani za zaštitu životne sredine, a drugo, čulo se mnogo lepih stvari, da na lokalnu od 2012. pogotovo 2014. godine, koliko su lokalne samouprave predvođene, naravno, Srpskom naprednom strankom i njihovim koalicionim partnerima, učinile pomaka u zaštiti životne sredine.

Naravno, ti pomaci u lokalnu, na pojedinim mestima, ne na svim, sigurno se uklapaju u ambijent politike Vlade i predsednika Vučića, koji je, između ostalog, i u svom govoru posebnu pažnju posvetio ekologiji. Naravno, treba nam tu dosta sredstava i mnogo toga treba učiniti, ali svi ovi pozitivni primeri koje su ilustrovali kolege iz lokalnih govore o tome, u stvari, da je SNS na vreme prepoznala značaj zaštite životne okoline i da je na prvom mestu zaštita životne sredine bitna zbog nas, zbog sugrađana i zbog naše države.

Naravno, mi moramo da sledimo regulativu zbog ulaska u Evropsku uniju i to ništa nije sporno, ali briga Poglavlja 27, a to je zaštita životne sredine, tiče se nas. Sad mi treba da budemo praktični, što ste nam vi ponudili, već sam rekao u izlaganju pre dva dana, da se iskoriste ti pristupni fondovi EU za kofinansiranje i sigurno da su to značajna sredstva, u visini od 160 miliona evra, a sami ste rekli da će to poglavlje koštati našu državu čitavih 17 milijardi evra u narednih deset godina.

Tako da, nema opet opozicionih poslanika iz one desetopartijske, pošto sam rekao, treba da ih bude 62 jer predstavljaju deset partija opozicionih, nema ih ovde, koji koriste i ovo, a koordinator tog saveza, te bratije, koji je ovde pre neki dan izneo da životna okolina i ekologija uopšte nisu značajne, ali je veoma zdušno koristio raspravu u načelu o zaštiti životne sredine i o ovim drugim ekološkim zakonima za iznošenje mnogo ružnih i prljavih stvari. Naravno, nismo mu ostali ni mi dužni, i kolega Martinović, i Orlić i Marković su iznosili sve argumente, ali kažem vam da je njihova... I u jednoj rečenici, sada se sećam, rekli su, baš iz te poslaničke grupe Dveri, da ekologija i zaštita životne sredine, ali to nije rekao njihov koordinator, to je rekao drugi stomatolog kolega, jesu zakoni koji ne treba da se prepliću i ne tiču se politike nego se tiču okruženja

svih nas, treba da budu apolitični a, gle ironije, posle koordinator odjedanput koristi i puca iz svih političkih oružja, nevezano za ekologiju.

Samo hoću da još jedanput kažem da je njihovo licemerno istupanje ono sa čime treba što više da istupaju po meni, jer naši građani su veoma pametni, veoma bistri i jasno uočavaju šta je rađeno, šta se ne radi i ko govori istinu, a ko govori neistinu i ceni sve pozitivne napore koje Srpska napredna stranka sa koalicionim partnerima i na čelu sa predsednikom Vučićem, čini za unapređivanje i ovog segmenta države i društva, a to je zaštita životne sredine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Petrović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Radičeviću, izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine, gde se u članu 90b dodaje novi stav, a cilj je da ukažem na važnost zaštite životne sredine, kao i na unapređenje održivog ekološkog razvoja.

Održivi ekološki razvoj podrazumeva razvoj društva koje raspoloživim resursima zadovoljava ljudske potrebe, ne ugrožavajući prirodne sisteme i životnu sredinu, a na ovaj način se obezbeđuje dugoročno postojanje ljudskog društva, kao i njegovog okruženja onakvog kakvog ga mi poznajemo.

Da bismo sačuvali životnu sredinu, neophodno je da promenimo loše navike i da se više brinemo o našem okruženju. Ovo nije samo posao Ministarstva za zaštitu životne sredine, ovo je obaveza svih nas. Da se o zaštiti životne sredine brine i na ostalim nivoima vlasti u Srbiji, može da se vidi i na primeru lokalne samouprave odakle ja dolazim. Aleksinac postaje bolje mesto za život zbog toga što su uočeni problemi na očuvanju životne sredine i počeli su i da se rešavaju.

Opštinu Aleksinac čine 72 sela i sam Aleksinac. Do pre šest godina organizovano se sakupljalo i odnosilo smeće samo u gradu i u dva prigradska naselja. Danas se smeće organizovano iznosi u preko 60% naseljenih mesta. Kupovinom i postavljanjem kontejnera, kao i odgovarajuće mehanizacije za iznošenje smeća, došlo je do postepenog smanjenja divljih deponija. Sa ponosom mogu da kažem da u mom selu više ne postoji dolina kesa, koja je dobila naziv po kesama koje nisi mogao da izbegneš, a da te ne udare u lice ili

da se ne zalepe na vetrobransko staklo automobila. Samo društvenoodgovornim ponašanjem, uz obezbeđenje minimalnih uslova za odlaganje smeća možemo zaštititi životnu sredinu i učini naše okruženje lepšim i boljim mestom za život. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boban Birmančević.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Veljkoviću.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, predloženim amandmanom dodatno se definiše član 1. predloženog zakona, a odnosi se na očuvanje zaštićenih prirodnih dobara. U tom kontekstu ukazujem da je zaštićeno prirodno dobro predeona celina koja se odlikuje specifičnom geološkom, biološkom ili ekosistemnom specifičnošću i raznovrsnošću.

Postoje različite vrste zaštićenih prirodnih dobara, među kojima treba istaći zaštićena područja, zaštićene vrste i pokretna zaštićena prirodna dokumenta. Kod nas je zakonom zaštićeno oko 450 prirodnih celina i dobara, proglašeno je pet nacionalnih parkova, 13 parkova prirode, 74 rezervata prirode, 28 predela izuzetnih odlika i 253 spomenika prirode.

Nacionalni park Šar-planina je jedan od pet nacionalnih parkova. Nalazi se na Kosovu i Metohiji i uspostavljen je 1993. godine sa ciljem da se zaštite izuzetne vrednosti Šar-planine.

Šar-planinu odlikuje veliko bogatstvo i raznovrsnost živog sveta i prisustvo velikog broja reliktnih i endemičnih vrsta. Sa 45% biljnog sveta Srbije, osobenim šumskim zajednicama i vrstama, životinjskim vrstama koje se danas retko nalaze u prirodi, a mnoge su ugrožene u čitavom svetu, Nacionalni park Šar-planina sa punim pravom nosi obeležje skloništa za divlji svet koji danas ubrzano nestaje.

Na Šar-planini živi 1.800 biljnih vrsta, od kojih su neke prisutne isključivo na ovom masivu, kao i 147 dnevnih leptira, 45 vrsta vodozemaca i gmizavaca, oko 200 vrsta ptica i 32 vrste sisara, što je čini jednim od faunistički najbogatijih područja Evrope.

Pored toga što je ovaj nacionalni park po svom prirodnom bogatstvu jedna od vrućih tačka biološke raznovrsnosti Evrope, on je izuzetno dragocen i kao kolevka srpske duhovnosti, državnosti i istorije. Na ovom području nalazi se 45 crkava i manastira podignutih u periodu od 12. do 16. veka.

Nacionalni park Šar-planina sa svim svojim vrednostima ima i ogroman međunarodni značaj, pa u tom smislu ističem da se, pored ostalog, nalazi na

nacionalnoj listi jednog od 10 potencijalnih rezervata biosfere u okviru UNESCO programa „Čovek i biosfera“ i nalazi se na preliminarnoj listi od pet potencijalnih dobara koja bi trebalo da budu nominovana za upis u UNESCO listu dobara svetske baštine, na osnovu Konvencije o zaštiti svetske kulture i prirodne baštine.

Nažalost, aktuelna situacija i prilike na Kosovu i Metohiji ozbiljno ugrožavaju sve vrednosti Nacionalnog parka Šar-planina. Naime, privremene institucije na Kosovu i Metohiji ne samo što onemogućavaju zaposlenima u Javnom preduzeću Nacionalni park Šar-planina da obavljaju svoje poslove i zadatke u očuvanju navedenih vrednosti, već je jedan deo zaposlenih krivično procesuiran za navodno pustošenje šuma i pravosnažnom presudom izrečene su im uslovne kazne zatvora i novčana kazna u ukupnom iznosu od 150.000 evra. Kako zaposleni nisu u mogućnosti da isplate izrečenu novčanu kaznu, to im preti efektivna kazna zatvora, samo zato što su radili svoj posao i primenjivali propise ove zemlje.

Kancelarija za Kosovo i Metohiju i ovo ministarstvo su u dosadašnjem periodu, uzimajući u obzir aktuelne prilike, izuzetno vodili računa o zaposlenima u Javnom preduzeću Nacionalni park Šar-planina, koga je osnovala ova skupština, kako o njihovom radnopravnom statusu, tako i o prinalležnostima koje proističu iz istog. Zato molim Ministarstvo da u koordinaciji sa Kancelarijom za Kosovo i Metohiju nađe adekvatno rešenje i za ovaj problem, kako zaposleni ne bi snosili štetne konsekvence. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Srbija je jedna jedina i naši su ljudi na Kosovu i Metohiji. Bez obzira na to gde žive, ova Srbija i te kako vodi računa o njima. Što se tiče Nacionalnog parka, mi znamo detaljno za sve probleme sa kojima se oni lično suočavaju, ne samo kolektivno. To je skandal kome su oni podvrgnuti ovim lažnim suđenjem i fingiranjem. Optužnica je skandal sam po sebi, ali to govori o vlastima u našoj pokrajini Kosovo i Metohija. Svi znamo šta mislimo o tome i moram da vam kažem da ćemo se mi u vremenu koje je pred nama, a ne mogu da govorim o previše detalja, još bolje, još više, još temeljnije baviti našim ljudima na Kosovu i Metohiji, jer to je Srbija. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Jevtiću, izvolite.

JOVICA JEVTIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, na član 1. predloženog rešenja

o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine podnosim amandman u smislu dodavanja drugog stava, koji preciznije definiše povezanost stepena zaštite životne sredine sa unapređenjem flore i faune.

Inače, predloženim izmenama i dopunama Zakona u članu 1 predlaže se još jedan izuzetak od propisane obaveze sprovođenja javnog konkursa, i to za pripremu i sufinansiranje projekata koji se finansiraju iz pretpristupnih fondova EU, u skladu sa članom 89. st. 3. i 4. ovog zakona, kao i za nepredviđene troškove vezane za realizaciju tih projekata. Na ovaj način bi se omogućila puna primena zakona u skladu sa članom 89. st. 3. i 4, odnosno obezbedila bi se primena metodologije koja je propisana u skladu sa akreditovanim sistemom upravljanja fondovima Evropske unije.

Cilj izmena i dopuna ovog zakona je da se omogući korišćenje sredstava Zelenog fonda za kofinansiranje projekata koji se finansiraju iz sredstava pretpristupnih fondova EU i ispunjavanje uslova za korišćenje sredstava iz IPARD fondova.

Predloženim preciziranjem odredbi omogućava se izdavanje akata od strane ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, kojima se utvrđuje ispunjenost uslova iz oblasti zaštite životne sredine, pa samim tim i učešće na konkursu poljoprivrednim gazdinstvima za dodelu sredstava iz IPARD fondova.

Bez predloženog propisivanja pravnog osnova za izdavanje akta o ispunjenosti uslova zaštite životne sredine, ovo učešće i izdavanje ne bi bilo moguće sprovesti konkurs.

Izmene zakona mogu podstaći razvoj novih privrednih subjekata i tržišnu konkurenciju u privrednim granama povezanim sa realizacijom infrastrukturnih projekata u oblasti zaštite životne sredine. Ne treba posebno napominjati koliko razvijena svest o zaštiti životne sredine pozitivno utiče na kvalitetan razvoj u svim sferama društvenog života.

Predloženim zakonskim rešenjem se omogućava kvalitetnije korišćenje novčanih sredstava kojima se pomenuta zaštita u smislu unapređenja flore i faune diže na veći i ozbiljniji nivo, pa samim tim i rešavanje problema koji je zastupljen u svim delovima zemlje. To rešavanje problema utiče na ravnomerniji razvoj čitave zemlje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Maja Mačužić Puzić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Jevtić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice.

ALEKSANDRA JEVTIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, poštovane kolege i kolegice narodni poslanici, amandman koji sam podnela tiče se izmena koje se vrše u članu 90b, gde se dodaje novi stav i odnosi se na održavanje ekološke svesti.

Upravo nedovoljno razvijena ekološka svest dovodi do trajnih posledica, koje, naravno, imaju svoju negativnu refleksiju na sve nas. U poslednjih nekoliko decenija svedoci smo da je svet počeo da gubi mnoge biljne i životinjske vrste, kao i, naravno, mnoga staništa tih životinja, a sve je to zbog mnogobrojnih ljudskih aktivnosti koje su oko životinja i oko biljaka.

Sam biodiverzitet predstavlja, upravo, raznolikost biljnog i životinjskog sveta i, naravno, staništa, a sastoji se od tog nekog genetskog biodiverziteta, raznolikosti, zatim tog nekog specijskog diverziteta, odnosno razlike u vrstama, i ekosistemskog biodiverziteta. Sam biodiverzitet predstavlja veoma veliki resurs, od koga zavise mnoge porodice, mnoge zajednice, mnoge nacije, a naravno i generacije koje dolaze iza nas.

Osnovni faktor ugrožavanja biodiverziteta je, naravno, ljudski faktor, koji može na direktan, odnosno na indirektan način da utiče na samu promenu biodiverziteta. Ugrožavanje biodiverziteta se može videti svakog dana, a reflektuje se kroz prekomerni lov, prekomerni ribolov, zagađenje vode – što otpadnim vodama, što smećem i đubretom koje se, naravno, negde odlaže u vodotokove – zagađenje zemljišta koje nastaje zbog prekomerne upotrebe đubriva, zbog prekomerne upotrebe herbicida, pesticida, odnosno neadekvatne upotrebe.

Iz tih razloga htela sam da napomenem da je jako bitna zaštita biodiverziteta, a sa neke moje tačke gledišta zaštita biodiverziteta se ogleda u očuvanju ekološke svesti. Očuvanje ekološke svesti se može posmatrati prvenstveno kroz vaspitanje, iz kroz tu neku osnovnu ćeliju, kroz porodicu, prosto, da znamo kao roditelji da naša deca gledaju nas kako se ponašamo i kako postupamo sa prirodnim resursima. Dalje, ta neka zaštita biodiverziteta ogleda se i kroz obrazovanje. Obrazovanje u smislu da od tih nekih prvih osnovnih jedinica, znači, kada dete krene u vrtić, da počne sa tim nekim edukacijama koje su na tom nekom nivou za taj uzrast, pa nadalje kroz osnovno, srednje i, naravno, visoko obrazovanje.

Smatram da sama politika predsednika Aleksandra Vučića i politika Srpske napredne stranke dovoljno govori o tome da stavlja na visok nivo zaštitu životne sredine, odnosno očuvanje uslova života i zdravlja ljudi Republike Srbije. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem se.

Ovom diskusijom bismo završili za danas.

Rad nastavljamo sutra u 10.00 sati.

(Sednica je prekinuta u 18.30 časova.)